

ANÀLISI DE LA SITUACIÓ DE SALUT DE MANRESA 2016

FUNDACIÓ UNIVERSITÀRIA DEL BAGES

Manresa, novembre de 2016

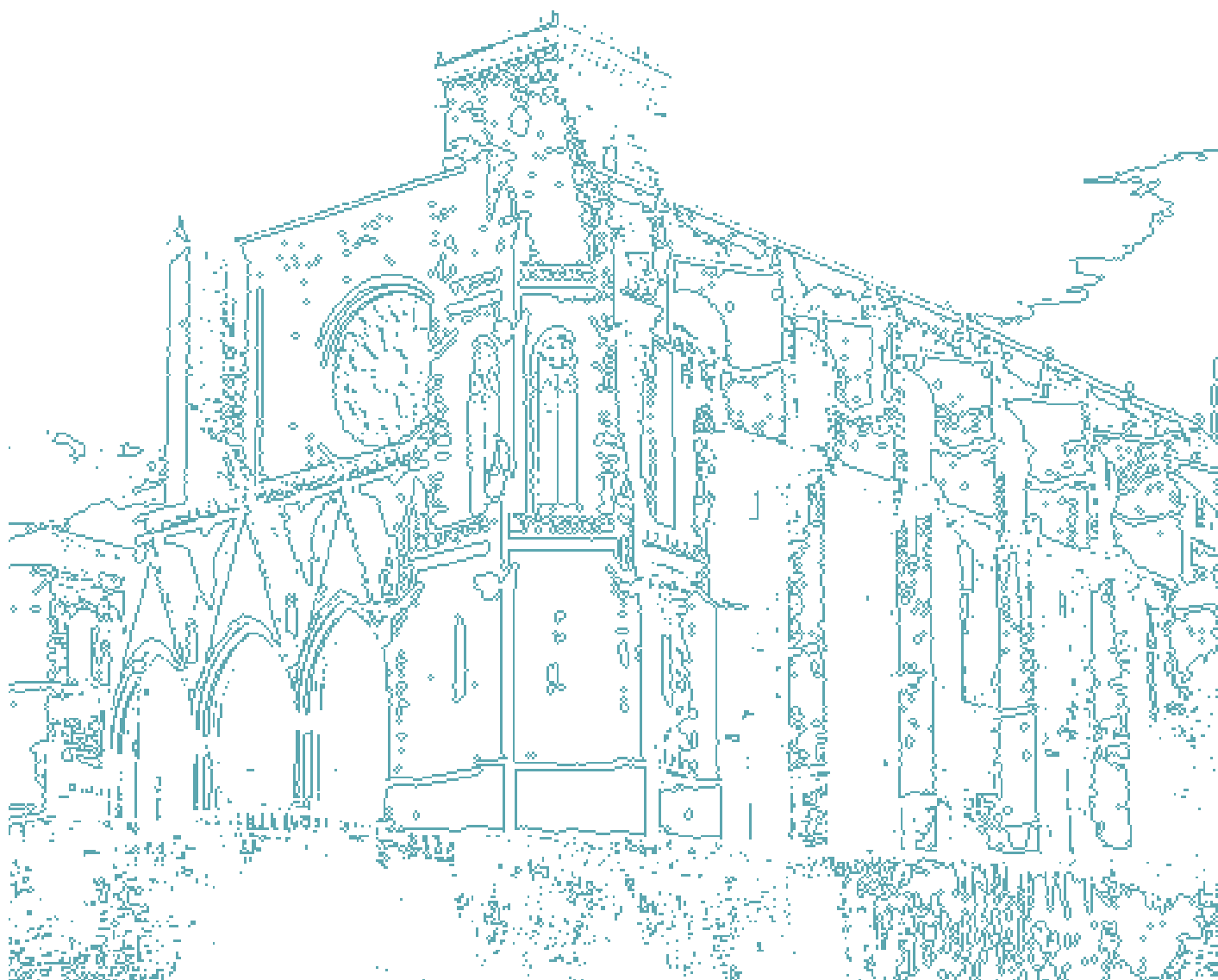

Ajuntament de Manresa

UMANRESA

UNIVERSITAT DE VIC
UNIVERSITAT CENTRAL
DE CATALUNYA

Facultat de Ciències de la Salut

COORDINACIÓ

Direcció de Recerca i Innovació de la Fundació Universitària del Bages
Facultat de Ciències de la Salut de Manresa

AUTORS

Enric Forcada Valiente (redactor)
Jordi Cantons Palmitjavila
Jordi Franch Parella
Xavier Gironès García
Carlota Riera Claret
Jorge Ruiz Moreno

EDITA

Fundació Universitària del Bages
Manresa, 2016

ÍNDEX

INTRODUCCIÓ 6

METODOLOGIA 6

DADES DEMOGRÀFIQUES I SOCIODEMOGRÀFIQUES 7

- Evolució de la població 7
- Moviment natural 8
- Moviments migratoris 9
- Indicadors demogràfics 12
 - Envelliment i sobreenvelliment 13
 - Dependència 15
 - Fecunditat 16
- Nivell d'instrucció 17
- Sectors productius i evolució 18
- Índex d'atur 19
- Indicadors econòmics 21

INDICADORS MEDIAMBIENTALS 22

- Descripció i climatologia 22
- Aigües superficials, potables i residuals 23
 - Aigües superficials 23
 - Potables 24
- Contaminació atmosfèrica, acústica i lumínica 29
- Residus urbans i industrials 32
- Habitatge 36
- Entorn natural, zones verdes i neteja de solars 36
- Al·lèrgies: pol·len i espores 37
- Control de plagues i zoonosi 40
- Mobilitat 41
- Trànsit 42
- Desastres naturals 49
- Salut alimentària 49

INDICADORS SANITARIS 50

- Mortalitat 50
- Morbiditat 54
 - Taxa d'hospitalització d'aguts 54
 - Hospital de dia 58
 - Atenció sociosanitària 62
 - Salut mental 63
 - Receptes per habitant 65
- Esperança de vida 66
- Indicadors de salut maternoinfantil 67
- Malalties de Declaració Obligatoria 70
- Estils i condicions de vida 71
 - Hàbits i estils de vida 71
 - Alimentació 71
 - Activitat física 73
 - Consum d'alcohol entre els joves 74
 - Consum de tabac 75
- Salut social 76
- Pobresa 81

RECURSOS SANITARIS I SOCIALS 82

- Atenció sanitària i social 82
- Atenció sanitària 82
- Atenció i serveis socials 84
- Servei d'Assistència domiciliaria 84
- Promoció de la salut i prevenció de la malaltia 90
- Recursos generals 99
 - Infància i joventut 99
 - Dona 99
 - Gent gran 100
 - Oferta esportiva 102
 - Oferta educativa 110
 - Oferta mediambiental 116

RESUM I CONCLUSIONS 117

BIBLIOGRAFIA 119

INTRODUCCIÓ

El document que es presenta a continuació ha estat elaborat per la Fundació Universitària del Bages per encàrrec de la Regidoria de Salut de l'Ajuntament de Manresa.

Tal com ja va succeir l'any 2009, aquest document s'ha elaborat amb l'objectiu de conèixer l'estat de salut i els seus determinants de la població de Manresa, per tal que pugui servir com a punt de partida per a la definició del Pla de Salut Manresa 2016-2020.

METODOLOGIA

L'estat de la salut a la ciutat de Manresa ha estat objecte de diversos estudis en profunditat que han donat com a resultat informes amb l'objectiu d'exposar de manera útil diverses dades crucials per entendre l'estat i l'evolució de la salut a la ciutat (Diputació de Barcelona, 2012).

Seguint una metodologia similar a l'emprada l'any 2009 per a l'elaboració del document Anàlisi de la situació de salut de Manresa, 2009, s'ha elaborat a partir de l'anàlisi d'indicadors de salut ja existents i accessibles per part d'ens públics i privats. Concretament s'han consultat bases de dades publicades a l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat), el Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya, el Servei Català de la Salut, Aigües de Manresa, el Servei Català de Trànsit, la Clínica Universitària de Manresa i el mateix Ajuntament de Manresa, entre altres.

Tots els indicadors (demogràfics, mediambientals, sanitaris i socials) han estat traduïts per fer-los objectivables i comparables, en percentatges, taxes i/o raons.

A banda de l'anàlisi d'indicadors, el document es complementa amb una descripció dels principals recursos i serveis (tant de salut com socials) de la ciutat de Manresa, així com amb un petit estudi descriptiu de la percepció de l'estat de salut de la ciutat. Aquest estudi s'ha fet a partir de l'elaboració d'una enquesta de percepció (satisfacció) dissenyada amb els 32 indicadors de «ciutats saludables» descrits per l'OMS. L'enquesta s'ha administrat a peu de carrer als diferents barris de Manresa i ha permès analitzar diferents factors de salut en relació amb determinats clústers poblacionals. Més endavant se'n descriu detalladament la metodologia emprada.

DADES DEMOGRÀFIQUES I SOCIODEMOGRÀFIQUES

EVOLUCIÓ DE LA POBLACIÓ

Tal com ja es recollia en l'informe Anàlisi de la situació de salut de Manresa, 2009, el creixement demogràfic de Manresa durant el segle XX va esdevenir molt important. Dividit en tres etapes, fins als anys setanta l'augment de la població va ser molt gran, sobretot en algunes dècades on tant l'economia com la societat jugaven a favor del creixement.

El factor més determinant per entendre aquest augment poblacional de la ciutat van ser les migracions des de diferents punts del país. Des de comarques veïnes fins a gent de l'Aragó, el País Valencià, Almeria i Múrcia, la mà d'obra es va anar acumulant a Manresa gràcies a la nova localització de diferents activitats econòmiques que eren conseqüència de la industrialització. Sobretot durant els anys seixanta aquesta migració del sud d'Espanya i de Castella va permetre cobrir els llocs de treball que el desenvolupament econòmic del moment necessitava i que la mà d'obra autòctona no podia cobrir a causa del baix creixement natural que presentava.

Aquesta situació de creixement es frenà als anys setanta, ja que els moviments migratoris van deixar de ser necessaris gràcies a la gran quantitat de gent jove, nascuda entre els anys cinquanta i seixanta, que s'incorporava al mercat laboral. A més a més, el final de la dictadura i la crisi econòmica de mitjan anys setanta van frenar la creació de llocs de treball.

Des dels anys vuitanta i fins a finals de segle la ciutat va patir un estancament del creixement a causa de la disminució de la natalitat, de l'envelliment de la població i de l'emigració de gent jove cap a altres municipis. Durant els anys noranta la població manresana va decreixer.

Un cop entrada al nou segle—en el període del 2000 al 2008—, Manresa experimentà un nou canvi en el creixement poblacional. En aquesta etapa l'augment de població va tornar a ser significatiu i se sumaren fins a deu mil nous censos en vuit anys. Això s'explica gràcies a l'augment de la natalitat i, sobretot, per l'augment de la immigració de fora d'Espanya.

TAULA 1
Evolució de la població
a Manresa.

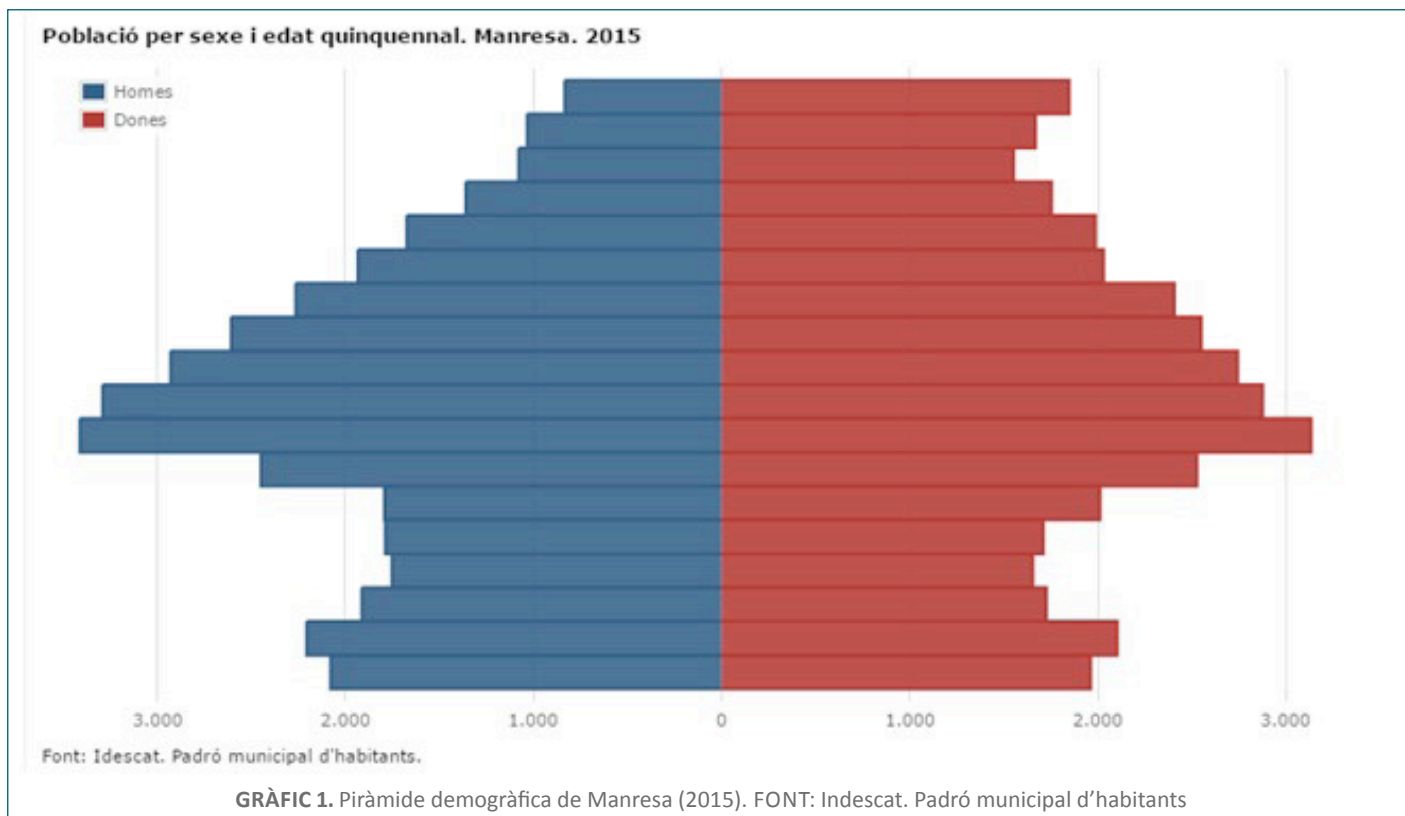
FONT
Elaboració pròpia a partir de
www.idescat.cat

ANY	HABITANTS
2008	75.053
2009	76.558
2010	76.209
2011	76.589
2012	76.570
2013	76.170
2014	75.297
2015	74.655

A partir del 2008, i des del punt en què es va deixar l'anterior informe d'anàlisi de la salut, veiem com la població manresana torna a estancar-se de forma molt significativa (vegeu la Taula 1). En el període que va del 2008 al 2015 la població total disminueix en 398 habitants. De fet, Manresa presenta un creixement negatiu constant des de l'any 2011. Les causes d'aquest estancament les podem trobar un altre cop en els factors econòmics i socials. En uns anys en què la crisi econòmi-

ca mundial ha afectat especialment Espanya i Catalunya, no només el poder adquisitiu de moltes famílies ha baixat, sinó que moltes han hagut de combatre aturs de llarga durada. La manca de feina, combinada amb un encariment de la qualitat de vida, ha fet que la natalitat disminuís de forma considerable. Alhora, les poques oportunitats del país han propiciat una fuga de joves cap a l'estranger en busca de feina estable. Aquests dos fets, doncs, han provocat un envelliment ràpid i constant de la població (Gràfic 1), fet que ha dut a l'estancament. Un altre dels factors a destacar és la baixada de la immigració. Així com en la primera dècada del segle XXI les feines podien ser més accessibles i fàcils de trobar, en plena crisi els immigrants perden oportunitats i decideixen anar a altres destinacions o bé tornar als seus països d'origen.

Així doncs, amb aquest estancament podem diferenciar molt bé les dues primeres etapes del segle XXI. Una primera de vuit anys, on la població augmenta, i una segona de set anys, on la xifra es manté o fins i tot es redueix suaument.

El Gràfic 1 mostra la piràmide poblacional de Manresa l'any 2015. S'hi pot observar la tendència a l'envelliment de la població, ja que els majors de 85 anys representen pràcticament el mateix nombre d'habitants que les generacions que van de 0 a 25 anys, fet que demostra la baixa natalitat que s'ha donat a la ciutat des del 1990. A aquest factor s'hi ha de sumar la fuga de joves cap a l'estranger.

MOVIMENT NATURAL

El moviment natural de la població es calcula a partir de la taxa de natalitat (nens nascuts a l'any per cada mil habitants) i la taxa de mortalitat (defuncions registrades per cada mil habitants). La seva diferència dóna com a resultat el creixement natural.

A la Taula 2 recollim les taxes brutes de natalitat i mortalitat a Manresa en el període de set anys que va del 2008 al 2014, sense tenir en compte l'estructura de la població.

TAULA 2

FONT

Elaboració pròpia a partir de
www.idescat.cat

ANY	TAXA NATALITAT	TAXA MORTALITAT	CREIXEMENT NATURAL
2008	13,06 per mil	9,01 per mil	4,05 per mil
2009	12,14	9,25	2,89
2010	12,93	8,99	3,93
2011	11,09	9,21	1,87
2012	11,08	9,75	1,33
2013	10,42	8,85	1,56
2014	10,22	9,45	0,77
2015	9,42	-	-

En l'anàlisi de salut del 2009 vèiem com la natalitat a la ciutat de Manresa tenia una progressió positiva en els anys que precedien el 2008. Després d'una etapa, a finals de segle XX, on el creixement natural va ser negatiu, aquest se sobreposà i tornà a adoptar un caràcter positiu a partir dels anys 2002 i 2003. Com veurem en els anys que ens toca analitzar, el 2008 va ser el cim d'aquesta pujada del creixement, combinant una alta natalitat i una baixa mortalitat. Pel que fa a la taxa de natalitat, va tenir el seu punt àlgid de l'etapa en aquest 2008, però un cop arribada a aquest punt començà a baixar en picat i va perdre fins a quatre punts en set anys.

Alhora, i combinada amb aquesta disminució de la taxa de natalitat, la mortalitat a Manresa s'ha mantingut baixa però sempre dins uns nivells semblants, augmentant o disminuint lleugerament segons l'any.

Aquests factors (una taxa de natalitat en caiguda constant i una taxa de mortalitat estable) han dut al fet que el creixement natural fos més baix cada any que ha anat passant fins a arribar al 2014, en què les dues taxes han estat pràcticament iguals, amb menys d'un punt de diferència, fet que ha dut el creixement natural a aproximar-se a zero, és a dir, al no creixement. El saldo demogràfic, entès com la diferència entre la natalitat i la mortalitat, serà negatiu l'any 2016. Si a aquest fet, ja poc freqüent, s'hi suma la pèrdua migratòria, el resultat és una disminució important de la població.

Aquesta evolució fa preveure un futur amb una població menys nombrosa i, alhora, molt més envellida del que ja és avui Manresa.

MOVIMENTS MIGRATORIS

Un altre element que hem volgut analitzar són els moviments migratoris. Concretament, el creixement migratori, entès com la diferència entre immigració (altes en el padró municipal) i migració (baixes en el padró municipal) que hi ha a l'any per cada mil habitants, així com el creixement natural, que és la suma entre el creixement real i el creixement migratori.

La immigració va ser un dels factors determinants per entendre el gran creixement de la població manresana durant la primera dècada del segle XXI, i és que del 1999, amb un creixement migratori negatiu, es va passar el 2001 a un creixement migratori del 16,44%. Des de llavors l'evolució del creixement migratori va ser espectacularment positiva fins a l'any 2007.

A partir del 2008 veiem (Taula 3) com aquest creixement pateix una davallada dràstica, en passar d'un creixement del 12,17‰ el 2008 a un creixement negatiu l'any 2009. Els anys més destacables són el 2012 i el 2013, on la crisi econòmica té el seu punt àlgid i on el creixement migratori és considerablement negatiu. Això és provocat per diversos factors. El primer entenem que és la baixada en l'arribada d'immigració a la ciutat. D'altra banda, la manca d'oportunitats sorgides al país també va fer que molts joves emigressin a l'estranger en busca de feina i una vida millor. Així mateix, molts immigrants estrangers, vinguts a principis de segle, van tornar de nou als seus països d'origen en veure les poques opcions que els sorgien a la ciutat.

TAULA 3
Evolució del creixement
demogràfic a Manresa.

FONT
Elaboració pròpia a partir de
www.idescat.cat

ANY	CREIXEMENT NATURAL	CREIXEMENT MIGRATORI	CREIXEMENT REAL
2008	4,05 per mil	12,17 per mil	16,22 per mil
2009	2,89	-3,35	-0,46
2010	3,93	1,79	5,72
2011	1,87	-2,9	-1,02
2012	1,33	-14,12	-12,79
2013	1,56	-13,51	-11,94
2014	0,77	-7,9	-7,13

Aquestes dades de creixement migratori les combinem, doncs, amb les de creixement natural ja analitzades anteriorment per obtenir el creixement real de la població manresana. Com podem veure, a excepció de l'any 2008 (pic d'una etapa de gran creixement demogràfic) i de l'any 2010, el creixement real és negatiu any rere any. De fet, el creixement real de l'etapa que va del 2009 al 2014 és de -27,62‰, és a dir, que durant sis anys Manresa ha estat perdent, entre mortalitat i migracions, gairebé 28 habitants per cada mil, cosa que ha provocat un decreixement demogràfic destacable.

Pel que fa a la procedència d'aquesta població immigrada, no ha tingut gaires variacions al llarg dels anys. La forta immigració dels primers anys del segle XXI continua fent de Manresa, així com de la majoria del país, una ciutat global amb gent de procedència molt variada i on tots els continents hi són representats. Així doncs, podem veure com del conjunt de la població de Manresa, poc més de la meitat és nascuda a la comarca del Bages i tan sols el 67,88% és nascuda a Catalunya.

TAULA 4
Lloc de Naixement de la població
de Manresa 2015

FONT
Elaboració pròpia a partir de
www.idescat.cat

LLOC DE NAIXEMENT	TOTAL	PERCENTATGE
BAGES	41.281	55,30%
RESTA DE CATALUNYA	9.391	12,58%
RESTA D'ESPANYA	10.693	14,32%
RESTA UNIÓ EUROPEA	1.866	2,50%
RESTA EUROPA	568	0,76%
ÀFRICA	6.450	8,64%
AMÈRICA	3.568	4,78%
ÀSIA	830	1,11%
OCEANIA	8	0,01%
TOTAL	74.655	100,00%

Amb les dades trobades a l'Institut d'Estadística de Catalunya (Taula 4) podem veure com el nombre de nascuts a l'estranger de Manresa significa el 17,92% de la població de la ciutat, gairebé dos punts per sobre del 2008 (16,1%), fet que mostra com el creixement de la immigració ha estat poc significatiu en aquesta última etapa. Aquest percentatge és superior al de la mitjana del Bages, que representa l'11,93%. Tot i això, aquest percentatge enganya i augmenta si incloem Manresa en la mitjana. Així doncs, si comptem el percentatge de gent nascuda a l'estranger de tot el Bages exceptuant Manresa, veurem que és del 7,54%, és a dir, que la mitjana de la resta de la comarca comparada amb la de la seva capital és de 10 punts menys. Podem afirmar, doncs, que la gran majoria de la immigració estrangera del Bages es concentra a Manresa.

NACIONALITAT	HABITANTS	%
Marroc	5404	40,66%
Romania	1087	8,18%
Equador	812	6,11%
Xina	522	3,93%
Senegal	498	3,75%
Colòmbia	476	3,58%
Bolívia	407	3,06%
Argentina	309	2,33%
Perú	255	1,92%
República Dominicana	219	1,65%
Cuba	212	1,60%
Polònia	208	1,57%
Ucraïna	190	1,43%
Brasil	179	1,35%
Rússia	164	1,23%
França	157	1,18%
Hondures	145	1,09%
Veneçuela	143	1,08%
Xile	143	1,08%
Pakistan	123	0,93%
Índia	105	0,79%
Uruguai	94	0,71%
Ghana	92	0,69%
Guinea	91	0,68%
Rest a	1255	9,44%
TOTAL	13290	100,00%

TAULA 5
Procedència dels immigrants de
Manresa 2015

FONT
Elaboració pròpia a partir de
www.idescat.cat

Finalment, si bé les nacionalitats dels habitants de Manresa són molt globals (de fet, a la Taula 5 no hi surten totes representades), destaca per sobre de totes la gent provinent del Marroc, tendència generalitzada a tot Espanya. D'altra banda, països com Romania i l'Equador també formen una comunitat nombrosa a la ciutat de Manresa.

INDICADORS DEMOGRÀFICS

La composició de la població per edats és un factor molt important per analitzar les necessitats d'una població i, en el cas que ens ocupa, per decidir polítiques de salut. A les Taules 6 i 7 recollim el valor absolut i el percentatge que signifiquen els tres grans grups d'edat analitzats a partir de les dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya. Amb aquesta evolució, que agrupa períodes de tres anys, observem dos factors determinants: d'una banda, un cert rejueniment de la població, i és que la població que va de 0 a 14 anys augmenta considerablement des del últim informe (Anàlisi de la situació de salut de Manresa, 2009), i no només en termes absoluts sinó també percentualment, encara que sigui de forma lleugera. D'altra banda, també augmenta el nombre de persones de més de 65 anys. Si ho comparem amb la tendència que s'havia apuntat en l'informe del 2008, on el percentatge de gent gran disminuïa, podem constatar que a partir d'aleshores s'ha tornat a produir un creixement en aquesta franja d'edat.

Tot i això, cal dir que aquests percentatges (tant de gent jove com de gent gran) es veuen incrementats i directament influïts per la baixada de població de gent adulta o, el que és el mateix, dels habitants compresos en la franja de 15 a 64 anys. Aquesta baixada la podem explicar per la marxa de població immigrada, així com de joves en busca d'oportunitats laborals; en definitiva, amb la fuga de totes aquelles persones que han emigrat de la ciutat per trobar una situació econòmica més estable.

TAULA 6

Estructura de la població en grups d'edat (números absoluts)

FONT

Elaboració pròpia a partir de www.idescat.cat

ESTRUCTURA EN GRUPS D'EDAT				
Any	0 a 14	15 a 64	65+	TOTAL
2009	11.350	51.071	14.137	76.558
2012	12.075	49.981	14.514	76.570
2015	11.990	47.874	14.791	74.655

TAULA 7

Estructura de la població en grups d'edat (percentatge)

FONT

Elaboració pròpia a partir de www.idescat.cat

% ESTRUCTURA EN GRUPS D'EDAT				
Any	0 a 14	15 a 64	65+	TOTAL
2009	15%	67%	18%	100%
2012	16%	65%	19%	100%
2015	16%	64%	20%	100%

Si intentem fer una previsió a mitjà termini, però, podem intuir com l'envelliment de la població serà evident. Les millors condicions que porten a una alta esperança de vida, combinades amb el descens de la taxa de natalitat dels últims anys, fan que aquesta població tingui cada cop una mitjana d'edat més elevada.

TAULA 8

Comparació de grups d'edat en la població de Manresa: Joves, adults i grans. 2015

FONT

Elaboració pròpia a partir de www.idescat.cat

COMPARACIÓ GRUPS D'EDATS				
Edat	Total		Edat	Total
0-4 anys	4.041		50-54 anys	5.159
5-9 anys	4.310		55-59 anys	4.673
10-14 anys	3.639		60-64 anys	3.965
TOTAL	11.990		TOTAL	13.797

En la Taula 8 recollim una comparativa poblacional; s'hi observa com la població compresa entre 50 i 65 anys és clarament superior a la de 0 a 14 anys. Les generacions dels anys cinquanta i seixanta, dècades en les quals la natalitat era alta i en què Manresa va créixer molt demogràficament, continuen essent més nombroses (tot i haver sofert factors de vida com la mort, migracions, etc.) que no pas els nounats d'aquest segle.

Per comparar-ho amb Catalunya, val a dir que, mentre que a Manresa el nombre de persones majors de 60 anys representen el 25,1%, a Catalunya són el 24% el 2015. És a dir, Manresa està per sobre de la mitjana catalana. D'altra banda, la mitjana del Bages és molt propera a la de la seva capital.

TAULA 9
Percentatge de població de Manresa major de 60 anys. 2015

FONT
Elaboració pròpia a partir de
www.idescat.cat

MÉS DE 60 ANYS	
Manresa	25,10%
Bages	24,96%
Catalunya	24,02%

Per tant, cal tenir clar que el col·lectiu major de 60 anys a Manresa és molt important i molt influent a l'hora de definir polítiques de caire públic, com poden ser les de salut, i que cal anticipar les malalties associades a l'envelliment i al sobreenvelliment de la població.

ENVELLIMENT I SOBREENVELLIMENT

A continuació oferim una anàlisi detallada d'aquest envelliment i sobreenvelliment. L'envelliment representa el quocient entre el nombre de persones que té més de 65 anys i el de persones més joves de 15 anys. Per la seva banda, el sobreenvelliment es calcula buscant el quocient entre la xifra de persones de més de 85 anys i la de les de més de 65.

Manresa presenta uns índexs d'envelliment significativament alts (Taula 10). Val a dir que a principi de segle aquest índex era encara superior (176,4 l'any 2000) a l'actual. Tot i la baixada d'aquest índex a partir del 2008, Manresa continua tenint una població cada cop més envellida. Per entendre-ho ens fixarem en l'any 2015. Amb la xifra del 123,36% d'envelliment s'entén que per cada cent menors de 14 anys hi ha 123 majors de 65 anys. És a dir, la població d'adults ha crescut el 23,36% més que la infantil en aquest any.

Actualment, però, es tendeix a una certa estabilitat en aquest índex. Després del rejuveniment que va experimentar la població durant els primers anys de segle (amb l'arribada d'immigració i l'augment de la natalitat) i amb l'arribada de la crisi econòmica, aquesta taxa d'envelliment s'ha mantingut per sobre de l'equilibri, però de forma més lleugera i estable, de manera que no presenta els nivells elevats que s'havien registrat a finals del segle XX.

TAULA 10
Envelliment de la població a
Manresa. 2015

FONT
Elaboració pròpia a partir de
www.idescat.cat

ANY	PERCENTATGE D'ENVELLIMENT
2009	124,56
2011	121,83
2013	120,67
2015	123,36

Com hem comentat anteriorment, l'augment de l'esperança de vida de la població també fa pensar en un índex positiu de sobreenvelliment. Aquest grup d'edat (majors de 85 anys) és el que acostuma a generar majors costos sanitaris i socials. Alhora són també les persones que es poden veure més beneficiades per l'establiment de determinats plans de salut.

Com podem veure en la Taula 11, l'índex de sobreenvelliment (percentatge de persones majors de 65 anys que tenen 85 anys o més) és un índex que ha anat en progressiu augment, i el 2015 ja estava per sobre del 18%.

Això ens pot dur a incidir encara més en polítiques socials i de salut pública destinades a aquest col·lectiu, més necessitat per causes d'edat.

TAULA 11
Sobreenvelliment de la població
a Manresa. 2015

FONT
Elaboració pròpia a partir de
www.idescat.cat

SOBREENVELLIMENT DE LA POBLACIÓ		
Any	Habitants de +85	% sobre els la població de +65
2009	2.101	14,86%
2011	2.358	16,35%
2013	2.548	17,47%
2015	2.682	18,13%

Si ho comparem amb les mitjanes del Bages i de Catalunya l'any 2014 (Taula 12) veiem com, tot i que les evolucions són generalitzades, tant Manresa com a població, com el Bages com a comarca, tenen un nivell d'envelliment molt més elevat que la mitjana catalana. D'altra banda, també elsobreenvelliment Manresa és superior a la resta de mitjanes.

TAULA 12
Comparació envelliment
i sobreenvelliment a Manresa,
el Bages i Catalunya. 2014

FONT
Elaboració pròpia a partir de
www.idescat.cat

ENVELLIMENT I SOBREENVELLIMENT 2014		
	Envelliment	Sobreenvelliment
Manresa	122	18
Bages	122	17
Catalunya	115	16

DEPENDÈNCIA

Seguidament analitzarem els conceptes de *dependència juvenil*, *dependència senil* i *dependència global*. La dependència juvenil representa el quocient entre la població menor de 15 anys i les persones entre 15 i 65 anys, i ens mostra quantes persones (de cada cent) menors de 65 anys són menors de 15 anys i, per tant, dependents.

Per la seva banda, la dependència senil representa el quocient entre la població major de 65 anys i les persones entre 15 i 65 anys, i ens mostra quantes persones (de cada cent) majors de 15 anys són majors de 65 i, per tant, també dependents.

Finalment, la dependència global ens mostra la relació entre la dependència juvenil i la senil agregades i, per tant, ens indica quantes de cada 100 persones són dependents a la ciutat.

POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL				
TAULA 12b Índex de població infantil i juvenil respecte a la població total. FONT Elaboració pròpia a partir de www.idescat.cat	Any	Infantil (menors de 14)	Juvenil (de 15 a 19)	Total
	2009	14,83%	4,48%	19,30%
	2011	15,46%	4,47%	19,93%
	2013	15,86%	4,42%	20,27%
	2015	16,06%	4,56%	20,63%

La dependència juvenil a la ciutat de Manresa ha anat en augment els últims anys (Taula 13). Aquest augment evidencia el que s'ha analitzat fins ara: augment del percentatge de població infantil i disminució del de la població adulta. És per això que el percentatge de dependència juvenil augmenta al mateix nivell. Com podem veure en aquesta taula (Taula 13), l'any 2014 el 26% de les persones de menys de 65 anys tenien menys de 15 anys i eren considerades persones dependents.

Val a dir que aquest índex es calcula entre els menors de 15 i els compresos entre 15 i 65 anys perquè s'entén que a partir dels 16 anys s'entra en edat activa. Tot i això, hem de tenir en compte que la majoria dels adolescents de 16 a 18 anys (o més, tenint en compte la situació econòmica global del període) poden seguir convivint i depenent econòmicament de la família. Aquest índex del 2014 és superior tant a la mitjana del Bages (25%) com a la de Catalunya (24%).

DEPENDÈNCIA JUVENIL		
TAULA 13 Evolució de l'índex de dependència juvenil FONT Elaboració pròpia a partir de www.idescat.cat	Any	Índex
	2009	23
	2010	24
	2011	25
	2012	25
	2013	25
	2014	26

D'altra banda, la dependència senil (Taula 14), com no podia ser d'altra manera tenint en compte l'envelliment i el sobreenvelliment de la ciutat, també ha anat en augment, i el factor clau per entendre-ho continua sent la disminució del percentatge d'adults entre 15 i 65 anys a la ciutat combinada amb aquestes taxes d'envelliment. En aquest cas, l'índex del 2014 és igual tant a Manresa com a tot el Bages. En tots dos casos és comparativament superior al registrat al conjunt de Catalunya (28% l'any 2014).

TAULA 14
Evolució de l'índex de dependència senil.

FONT
Elaboració pròpia a partir de
www.idescat.cat

DEPENDÈNCIA SENIL	
2009	28
2010	29
2011	29
2012	30
2013	31
2014	31

Després del descens que s'havia registrat en l'índex de dependència global a la primera dècada del segle XXI, en els últims anys (Taula 15) el seu augment s'ha fet evident. Amb aquesta taxa podem veure la relació entre les classes passives i les actives. Com més elevada és la taxa, menys població adulta productiva hi ha a la ciutat. En el cas que ens ocupa, la població dependent va en clar augment en detriment de la població activa, que disminueix.

Una dependència global a l'alça, com l'actual, pot ser negativa per a la ciutat, ja que implica uns costos econòmics i socials molt elevats. El major problema, doncs, és el fet que de cada 100 persones a Manresa, el 2015 tan sols 43 estan en edat activa i, per tant, més de la meitat entra en el col·lectiu de persones dependents.

Novament, comparant l'índex amb la mitjana de la comarca del Bages, lleugerament inferior (56%), i amb la mitjana de Catalunya, força inferior (52%), es constata la situació agreujada de dependència a la ciutat.

TAULA 15
Evolució de l'índex de dependència global

FONT
Elaboració pròpia a partir de
www.idescat.cat

DEPENDÈNCIA GLOBAL	
2009	52
2010	53
2011	54
2012	55
2013	56
2014	57

FECUNDITAT

La taxa de fecunditat indica la relació entre els nascuts vius per cada 1.000 dones en edat fèrtil (de 15 a 49 anys).

Per saber quina tendència tindrà la població en un futur ens cal analitzar la taxa general de fecunditat (Taula 16). Aquesta taxa ens mostra com, relacionada amb la baixada de la taxa de natalitat des de l'any 2008, la fecunditat també adopta un caire regressiu. Exceptuant l'any 2010, la resta manté un descens progressiu de la taxa, fins a arribar al 45,8‰. Això representa una baixada de fins a 9 punts en vuit anys.

TAULA 16

FONT
Elaboració pròpia a partir de
www.idescat.cat

TAXA DE FECUNDITAT	
2008	54,74 per mil
2009	51,39
2010	55,43
2011	48
2012	48,74
2013	46,14
2014	45,79

NIVELL D'INSTRUCCIÓ

Les dades pel que fa a la instrucció són del 2011 (Taula 17). Després de deu anys (les dades de l'última anàlisi de salut eren del 2001), aquestes dades presenten canvis important deguts, en bona part, a modificacions en el sistema universitari i al pas de diplomatures i llicenciatures a graus.

Aclarit això, veiem que la major part de la població manresana té un nivell d'estudis equivalent a l'ESO. De fet, si fem la suma de tots aquells habitants que com a màxim tenen aquesta formació obligatòria, la xifra és del 55,16% de la població. Dins d'aquest percentatge, que supera la meitat dels habitants, hi ha inclosa la gent analfabeta o sense estudis. Val a dir, però, que aquest percentatge d'habitants amb un nivell d'estudis igual o inferior a l'ESO és major que el total de la comarca del Bages (58,3%). Això es podria donar pel fet que fora de la ciutat sectors com l'agricultura són molt més actius, i atrauen perfils professionals menys formats.

Si ens fixem en la resta, veiem com el 2011 el percentatge més baix se situa en la població amb estudis de grau universitari (en part a causa del canvi de model universitari que ja hem comentat anteriorment). En un futur immediat, aquests percentatges evolucionaran, i possiblement el percentatge de graduats augmenti significativament any a any mentre que el de llicenciats i diplomats vagi perdent pes.

TAULA 17
Nivell d'instrucció. 2011

FONT
Elaboració pròpia a partir de
www.idescat.cat

	Totals Manresa 2011	% Manresa	% Bages
No sap llegir o escriure	1.067	1,69%	1,68%
Sense estudis	5.430	8,59%	8,77%
Educació primària	10.320	16,33%	15,28%
ESO	18.051	28,55%	32,57%
Batxillerat superior	8.291	13,12%	11,46%
FP grau mitjà	4.800	7,59%	7,54%
FP grau superior	4.191	6,63%	7,27%
Diplomatura	4.739	7,50%	6,76%
Grau universitari	678	1,07%	1,15%
Llicenciatura i doctorat	5.650	8,94%	7,52%
Total	63.215	100,00%	100,00%

SECTORS PRODUCTIUS I EVOLUCIÓ

Entre el 2010 i el 2014, l'evolució del valor afegit brut (VAB) a la ciutat de Manresa i comarca es veu condicionat pel fort impacte negatiu que observa el sector de la construcció, l'evolució també negativa dels serveis i, en canvi, una evolució positiva de la indústria i del sector primari. Una de les característiques del teixit empresarial de la comarca és la forta concentració de l'activitat productiva que presenten els sectors d'activitat industrial, en la mesura que el pes de les cinc primeres empreses en el VAB sectorial arriba a assolir el 56,3% del total en el cas de les d'energia, gas, aigua i reciclatge, tot i que també se situa per sobre del 40% en el cas dels serveis financers (49,9%), el material de transport (49,3%), cautxú, fusta i altres indústries (46,0%), les indústries químiques (45,8%), tèxtil, cuir i confecció (45,4%) i les indústries extractives no energètiques (42,8%). En relació amb l'evolució temporal d'aquestes elevades concentracions, la tendència observada entre el 2010 i el 2014 és que, en la majoria de sectors en què aquesta ja és alta, augmenti.

Des d'una perspectiva més microeconòmica, obtenim que el 9,1% de les empreses bagenques exporten (davant del 9,8% registrat el 2013 i el 10,9% registrat el 2012). Amb tot, aquesta tendència decreixent no és preocupant, ja que és conseqüència de la creació de noves empreses que encara no accedeixen a mercats exteriors, perquè les que ja exportaven ho continuen fent. El registre del Bages se situa per sota del del conjunt de Catalunya (10,1%), tot i que augmenta fins al 23,4% si fem esment només del sector industrial. Per sectors, destaquen el material de transport, la indústria química, el tèxtil, cuir i confecció, la indústria alimentària, la metal·lúrgia, maquinària i material elèctric i, finalment, les indústries extractives no energètiques (60,0%, 40,9%, 29,9%, 26,0%, 22,9% i 20,1% d'empreses exportadores, respectivament).

En relació amb la seva situació financera, i prenent com a indicador la taxa d'endeutament, el valor mitjà passa del 61,0% el 2008 al 50,1% el 2014. I la mitjana passa del 67,7% al 58,7% entre 2008 i 2014, la qual cosa indica que hi ha hagut importants correccions en aquest aspecte i que el procés de reducció de palanquejament continua. No obstant això, encara hi ha un 25% d'empreses que se situaven amb un endeutament per sobre del 83%, i aquest paràmetre s'ha reduït molt poc els darrers anys. Aquestes empreses són molt preocupants, perquè depenen anormalment del crèdit. Un increment mínim del tipus d'interès significarà l'augment substancial dels costos financers i la probable fi empresarial. Per tant, es poden considerar empreses zombis.

Per tant, en l'anàlisi dels sectors productius s'ha de tenir present que poques unitats empresarials, amb un gran pes, en poden condicionar els resultats globals, en un sentit positiu o negatiu. Així, en analitzar la concentració de les unitats empresarials en els diferents sectors d'activitat, els resultats mostren que és molt elevada en els subsectors industrials i en els serveis financers, asseguradores i lloguers.

El diferencial de capitalització indica l'exposició a l'obtenció de finançament aliè i pot indicar les dificultats que estan travessant actualment alguns sectors. Aquest darrer factor, junt amb l'ocupació i la concentració i el diferencial de rendibilitat, configuren quatre indicadors simultanis de «vulnerabilitat sectorial», o, en altres paraules, la probabilitat de reestructuracions (per la baixa rendibilitat) i l'impacte que aquestes poden tenir sobre l'economia local (per l'extrema concentració empresarial i el pes de l'ocupació del sector). La Taula 18 resumeix els principals resultats per als sectors analitzats:

TAULA 18

Indicadors de vulnerabilitat sectorial i eàtio de concentració

FONT

Departament de polítiques sectorials de PIMEC

<i>Indicadors de Vulnerabilitat Sectorial 2014</i>				
	Ocupació (% total)	Rati de Concentració	Diferencial de	
			rendibilitat	capitalització
Primari	2,7%	7,8	-0,8	-2,2
Energia, gas, aigua i reciclatge	0,9%	56,3	-3,6	22,0
Indústries extractives no energètiques	3,1%	42,8	2,6	-7,8
Indústries químiques	1,5%	45,8	-3,9	-4,0
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	8,1%	27,1	-0,5	-1,5
Material de transport	5,1%	49,4	17,8	4,2
Indústria alimentària	5,1%	26,5	-6,2	15,6
Indústria tèxtil, cuir i confecció	3,4%	45,4	7,1	6,0
Indústria del paper i arts gràfiques	0,8%	35,5	-14,8	-24,0
Cautxú, fusta i altres indústries	2,9%	46,0	-1,2	14,1
Construcció	6,4%	21,3	7,6	18,7
Comerç i reparacions	21,6%	3,5	-2,8	-0,6
Hoteleria i restauració	4,2%	20,6	-13,3	-26,8
Transport i comunicacions	3,3%	38,5	-2,0	18,4
Serveis financers, asseguradores i lloguers	1,5%	50,0	6,6	23,0
Altres serveis a les empreses	7,5%	26,6	-3,2	-7,5
Altres serveis a les persones	22,1%	2,4	-4,2	-2,1
Total	100,0%	25,8	1,7	7,4

Destaquen negativament, tant pel diferencial de rendibilitat com per la manca de capitalització, el sector primari, la indústria química, la metal·lúrgia, altres serveis a les empreses i persones, el comerç, i, de manera molt especial, les arts gràfiques i l'hoteleria i restauració.

Presenten un diferencial negatiu de rendibilitat, però amb un marge positiu de capitalització, l'energia, gas i aigua, la indústria alimentària, el cautxú i la fusta i el transport i comunicacions. De manera inversa, amb un diferencial positiu de rendibilitat, però amb dèficits de capitalització, trobem les indústries extractives no energètiques.

Finalment, amb diferencials positius tant de rendibilitat com de capitalització, trobem el material de transport, el tèxtil, cuir i confecció, la construcció i els serveis financers.

ÍNDEX D'ATUR

Per entendre les dades d'atur que tenim en les Taules 19 i 20, tant en valors absoluts (Taula 19) com percentuals (Taula 20), cal tenir en compte la població en edat activa a Manresa durant l'any analitzat, el 2015. La població activa, com ja hem dit, és la compresa entre 15 i 64 anys. En el cas de l'any 2015, la xifra se situa en 47.149 persones. Veient, doncs, les dades de la taula següent, podem dir que l'atur registrat a Manresa l'any 2015 era del 13,3%. Entrant més en el detall, podem veure com tant en nombres reals com percentuals l'atur masculí és superior al femení. Alhora, per trams d'edat, veiem com la de 40 a 50 anys és l'edat on es registra un atur més elevat.

Comparativament, i prenent com a referència les dades presentades en l'informe de salut de la

ciutat de l'any 2009, veiem com ja aquell any, i immersos en la crisi econòmica, l'atur a Manresa es va disparar i no va parar de créixer fins a l'any 2012. En aquell moment, amb 7.098 aturats (que suposava una taxa d'atur del 14,4%), es va arribar al pic de l'etapa. Des d'aleshores, amb la millora d'alguns sectors econòmics, acompanyada de polítiques d'ocupació i noves ofertes de treball, aquest atur ha anat disminuint de mica en mica, i ja al 2015 aquest nombre d'aturats ha disminuït fins a 6.251,3 persones (taxa del 13,3%). Veiem, doncs, una millora de més d'un punt en l'evolució de la taxa pel que fa al període que va del 2012 al 2016.

TAULA 19
Atur registrat a Manresa. 2015.

ATUR REGISTRAT A MANRESA PER SEXE I EDAT 2015			
Edat	Homes	Dones	Total
De 16 a 19 anys	67,1	32,3	99,4
De 20 a 24 anys	146,3	140,3	286,5
De 25 a 29 anys	202,7	240,8	443,5
De 30 a 34 anys	306,6	304,8	611,3
De 35 a 39 anys	446,2	388,4	834,6
De 40 a 44 anys	469,7	371,9	841,6
De 45 a 49 anys	489,3	391,3	880,6
De 50 a 54 anys	451,2	379,4	830,6
De 55 a 59 anys	431,3	438,4	869,7
De 60 anys i més	221,8	331,8	553,6
Total	3.231,90	3.019,40	6.251,30

FONT
Elaboració pròpia a partir de
www.idescat.cat

TAULA 20
Percentatge d'atur registrat
a Manresa. 2015

% ATUR REGISTRAT A MANRESA PER SEXE I EDAT 2015			
Edat	Homes	Dones	Total
De 16 a 19 anys	2,08%	1,07%	1,59%
De 20 a 24 anys	4,53%	4,65%	4,58%
De 25 a 29 anys	6,27%	7,98%	7,09%
De 30 a 34 anys	9,49%	10,09%	9,78%
De 35 a 39 anys	13,81%	12,86%	13,35%
De 40 a 44 anys	14,53%	12,32%	13,46%
De 45 a 49 anys	15,14%	12,96%	14,09%
De 50 a 54 anys	13,96%	12,57%	13,29%
De 55 a 59 anys	13,35%	14,52%	13,91%
De 60 anys i més	6,86%	10,99%	8,86%
Total	51,70%	48,30%	100,00%

FONT
Elaboració pròpia a partir de
www.idescat.cat

Analitzant les dades d'aturats per sectors econòmics (Taules 21 i 22), podem observar que el sector terciari, o de serveis, és el més afectat durant el 2015, i amb escreix. Per contra, i com ja hem comentat anteriorment, des de l'any 2009 el sector de la indústria ha millorat considerablement. D'altra banda, l'índex d'atur registrat està gairebé dos punts per sobre del del conjunt de la comarca.

TAULA 21

Mitjana anual de població desocupada segons el sector. 2015

POBLACIÓ DESOCUPADA SEGONS EL SECTOR (mitjanes anuals)						
	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	Sense ocupació anterior	Total
Manresa 2015	117,4	904,9	827,9	3.949,00	452,1	6.251,30
Bages 2015	224,4	2.410,80	1.524,30	7.997,20	720,8	12.877,50

FONT

Elaboració pròpia a partir de
www.idescat.cat**TAULA 22**

Percentatge anual de població desocupada segons el sector. 2015

% POBLACIÓ DESOCUPADA SEGONS EL SECTOR						
	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	Sense ocupació anterior	Desocupació
Manresa 2015	1,88%	14,48%	13,24%	63,17%	7,23%	13,3%
Bages 2015	1,74%	18,72%	11,84%	62,10%	5,60%	11,6%

FONT

Elaboració pròpia a partir de
www.idescat.cat

INDICADORS ECONÒMICS

RENDA DISPONIBLE

La renda disponible és la quantitat de recursos de què disposa una persona tot l'any. Tal com hem recollit a la Taula 23, l'any 2013 la renda total agregada de la ciutat era d'1.128.460€ que, repartits entre el conjunt de la població, significa una renda per càpita de 15.000€ l'any (lleugerament per sota de la mitjana de la comarca).

TAULA 23

Renda disponible

FONT

Elaboració pròpia a partir de
www.idescat.cat

	RFDB	RFDB per habitant (milers)	índex Catalunya=100
2013 Manresa	1.128.460	15	92,8
2013 Bages	2.672.958	15,3	94,5

FONT D'INGRESSOS

Els recursos de la renda disponible de la ciutadania de Manresa provenen, segons dades de l'Idescat, de tres possibles orígens (Taula 24): d'una banda, els sous i salaris que reben els treballadors per desenvolupar les seves tasques al lloc de feina; d'altra banda, els excedents de producció que aconseguixen les empreses derivats de la seva activitat; i finalment, les prestacions socials, que són les transferències que fan l'Estat i la Generalitat a les persones que ho necessiten (ja sigui perquè estan desocupades, perquè necessiten ajudes familiars, perquè formen part de la població jubilada o disminuïda, etc.).

TAULA 24

Font d'ingressos de la població

FONT

Elaboració pròpia a partir de
www.idescat.cat

	REMUNERACIÓ D'ASSALARIATS	EXCEDENT BRUT D'EXPLOTACIÓ	PRESTACIONS SOCIALS	TOTAL
2013 Manresa	57,4	15,3	27,4	100
2013 Bages	56,9	16,6	26,6	100
2013 Catalunya	59,2	19,8	21	100

Com podem veure, Manresa supera en més de sis punts la mitjana catalana pel que fa a prestacions socials i en gairebé un punt la mitjana comarcal. Comparativament a les dades del 2009, Manresa ja superava en quatre punts la mitjana catalana d'aquest recurs, però la mitjana del Bages era aleshores superior. L'envelliment patit a la ciutat els últims anys, combinat amb la immigració, fa pensar que les ajudes socials direccionades en les pensions i la integració faran pujar aquesta mitjana manresana.

INDICADORS MEDIAMBIENTALS

La ciutat de Manresa exerceix de capital dels municipis del Bages i la seva influència s'estén cap a les comarques veïnes. Ocupa un territori de 41,6 km² i es troba a una altitud de 238 metres. Amb els seus 75.655 habitants presenta una densitat de població de 1.794 hab./km².

Al municipi de Manresa no es localitza cap estació meteorològica automàtica. És per això que s'utilitzen les dades de l'estació meteorològica automàtica gestionada pel Servei Meteorològic de Catalunya del municipi més proper, el Pont de Vilomara.

El seu clima és, segons la pàgina web de l'Ajuntament, mediterrani continental de baixa altitud, caracteritzat per una notable oscil·lació tèrmica, marcada per un clima humit amb estius calorosos i hiverns freds. En el període 2000-2011 (vegeu Taula 25) la precipitació anual mitjana va ser de 540L/m², amb 90,6 dies de pluja a l'any de mitjana. Les precipitacions al llarg d'aquest període s'han mantingut constants, amb alguns punts lleugerament superiors o inferiors depenent de l'any. El règim pluviomètric mostra uns mínims de precipitació a l'hivern i uns màxims a la primavera i la tardor. Pel que fa a la temperatura, la mitjana del període va ser de 14,8°C. Els hiverns acostumen a ser freds a tota la comarca, mentre que els estius són calorosos.

L'any més fred del període 2000-2011 (Taula 25) va ser el 2005, amb una temperatura mitjana anual de 12,9°C, i el més càlid el 2006, amb una mitjana anual de 15,7°C. Pel que fa a les precipitacions, l'any on s'enregistra una mitjana més alta és el 2010, amb una mitjana de 666L/m², i el que presenta una precipitació més baixa és l'any 2006, amb un total de 392L/m².

	TEMPERATURA MITJANA (°C)	MÀXIMA MAJOR DE 25º (DIES)	PRECIPITACIONS ANUALS (L/M2)	DIES DE PLUJA L'ANY
2000	14,8	130	585	90
2001	15	136	449	88
2002	14,7	117	590	102
2003	15,3	132	645	100
2004	14,5	140	487	85
2005	12,9	133	413	82
2006	15,7	148	392	68
2007	15	142	502	77
2008	14,8	114	661	98
2009	15,4	146	534	96
2010	14,3	127	666	111
2011	14,6		555,8	
MITJANA	14,8	133,2	540	90,6

TAULA 25
Dades climàtiques.

FONT
Elaboració pròpia a partir de
www.idescat.cat

Quan s'observen les temperatures extremes del període 2008-2016 podem remarcar com els mesos amb les temperatures més baixes (Taula 26) són, de més a menys fred, desembre, gener, febrer, març i novembre, essent el més fred del període el desembre, amb una mitjana de $-3,7^{\circ}\text{C}$. D'altra banda, els mesos amb les temperatures màximes (Taula 27) són, per ordre de més a menys calorós, agost, juliol, juny i octubre, i on la mitjana del mes d'agost del període és de $32,2^{\circ}\text{C}$.

El màxim històric de fred en aquest període s'ha donat l'any 2009, on es va enregistrar, al mes de desembre, una temperatura de $-8,2^{\circ}\text{C}$, mentre que el màxim de calor es va observar al mes d'agost de l'any 2015, amb $39,3^{\circ}\text{C}$.

TAULA 26

Temperatures mínimes extremes

FONT

Elaboració pròpia a partir de <http://www.meteomanresa.com/> i Ajuntament de Manresa 2016

Any	GEN	FEB	MAR	ABR	MAI	JUN	JUL	AGO	SET	OCT	NOV	DES	MÍN.
2008	-6,4	-2	-3	1,5	6	12	13,2	14,8	8,6	2,6	-4	-4	-6,4
2009	-4,2	-1,4	-1	3,4	7	11	13	16,4	9	1,8	-0,8	-8,2	-8,2
2010	-4,4	-5,2	-6,4	2,6	4,3	10,6	16,6	16,3	8,5	1,7	-3,1	-5,5	-6,4
2011	-6,7	-2	-0,9	4,7	9	10,1	13,3	14,1	8,3	4,8	1,7	-2,7	-6,7
2012	-3,8	-7,9	-1,5	3,6	4,9	13,5	14,3	15,3	7,9	0,4	-1,4	-3,1	-7,9
2013	-1,8	-3,1	-1,1	1,7	5,4	9,7	16,3	14,3	12,6	7,7	-2,7	-1,9	-3,1
2014	-0,5	-0,7	0,1	5,4	7,5	10,4	12,8	15,7	11,8	8,5	2,4	-3,4	-3,4
2015	-2,3	-3,6	-0,5	1,6	7,5	13	18,4	14	10,6	5,4	-3,9	-1,1	-3,9
2016	-4,1	-1,8	-0,8	4,7	3,7	10,4	15,1	15,5	11,6				-4,1
Mitjana	-3,3	-2,9	-1,6	2,7	5,7	10,0	13,1	13,4	8,6	4,1	-1,5	-3,7	-3,7

TAULA 27

Temperatures màximes extremes

FONT

Elaboració pròpia a partir de <http://www.meteomanresa.com/> i Ajuntament de Manresa 2016

Any	GEN	FEB	MAR	ABR	MAI	JUN	JUL	AGO	SET	OCT	NOV	DES	MÀX.
2008	13,5	17,9	24,1	26,2	31,2	34,7	35,2	37,1	30,3	28,7	23,2	17,7	37,1
2009	17	20,6	23,8	25,8	31,8	35,6	35,4	37	30,8	29,4	24	18	37,0
2010	13,6	18,1	24,3	28,3	30,6	32,7	34,6	36,3	31,3	26	22,4	19,8	36,3
2011	18,7	19,9	24,6	30,3	30,9	33,3	33,8	36,3	33	33,4	21,4	17,2	36,3
2012	16,1	21,2	26,2	25,1	32,7	35,5	35,7	38	31	28,4	19,9	17,4	35,7
2013	18,8	16,8	21,2	26,3	26,4	30,9	33,8	33	30,9	30,1	25,1	18,1	33,8
2014	18,7	20,7	27,1	26,2	30,6	33,7	33,3	36,4	30,8	30,2	20,7	15,8	36,4
2015	17,4	18,4	25,9	25,6	34,3	35,3	39,3	36,4	30,4	28,2	25,3	17,4	39,3
2016	19,7	20,5	22,7	23,6	28	31,8	37,2	35,8	37,4				37,2
Mitjana	14,9	17,1	21,9	23,8	27,6	30,2	31,2	32,3	27,6	29,3	22,8	17,7	24,7

AIGÜES SUPERFICIALS, POTABLES I RESIDUALS

AIGÜES SUPERFICIALS

Hi ha dos punts de mostreig de qualitat d'aigües superficials de l'Agència Catalana de l'Aigua al terme de Manresa, un situat al riu Llobregat i l'altre a la riera de Rajadell.

Com ja es posava de manifest en l'Agenda 21 (Ajuntament de Manresa, 2000), la qualitat fisico-química i biològica dels rius Llobregat i, sobretot, Cardener és baixa. Això és a causa tant dels abocaments d'una part de les aigües residuals del mateix municipi com de la mineria de clorur sòdic aigües amunt. Així mateix, cal remarcar els problemes de contaminació de les aigües subterrànies

per nitrats, atribuïdes a contaminació agrícola provinent de l'ús excessiu d'adobs químics i residus ramaders. La Directiva Marc de l'Aigua (Directiva 2000/60/CE) és l'eina legal vigent en matèria d'aigües superficials i subterrànies. El seu principal objectiu és compatibilitzar els usos humans d'aquestes masses amb les necessitats mediambientals i de conservació.

El 2014 es va recollir un total de 3.596 mostres d'aigua de consum, de les quals se'n van fer 33.123 determinacions. Pel que fa a les aigües residuals, se'n van recollir 5.526 mostres i se'n van fer 26.385 determinacions (vegeu Taula 28).

TAULA 28
Anàlisi del control d'aigua

FONT
Aigües de Manresa

DADES 2014	NOMBRE TOTAL
Mostres recollides d'aigua de consum	3.595
Mostres recollides d'aigua residual	5.526
Determinacions d'aigua de consum	33.123
Determinacions d'aigua residual	26.385

Els punts de mostreig són al riu Llobregat (Manresa i Pont de Vilomara), al riu Cardener (Antius) i a la riera de Rajadell (Manresa), segons informació de l'Agència Catalana de l'Aigua.

POTABLES

A Manresa, la companyia gestora de la xarxa és Aigües de Manresa SA, que té per objecte la gestió de diversos serveis destinats al desenvolupament del territori de Manresa i el seu entorn, com són el servei d'abastament d'aigua potable, els serveis de clavegueram i l'explotació dels sistemes de sanejament en alta. Aigües de Manresa SA proveeix d'aigua potable catorze municipis del Bages, entre els quals hi ha Manresa, i un de l'Anoia (Calaf). A Manresa el servei s'efectua per gestió directa com a empresa municipal. En la resta de municipis es fa una gestió indirecta per arrendament o bé a través de concert. La informació que s'exposa en el present apartat prové bàsicament d'Aigües de Manresa SA.

El 87,3% de l'aigua que subministra Aigües de Manresa SA prové del riu Llobregat, i el 12,7%, de captacions pròpies. Per garantir les demandes de la conca es va construir, en el curs alt del riu Llobregat, l'embassament de la Baells, amb una capacitat màxima de 109,43 m³. Al seu pas per Balsareny, una part de l'aigua del riu Llobregat es desvia cap a la Sèquia, un canal que durant el seu recorregut permet abastar diverses poblacions del Bages, com ara Santpedor, Sant Fruitós de Bages i Castellnou de Bages, entre d'altres.

Una part de l'aigua que arriba a Manresa es desvia cap a zones de regadiu i la resta entra al llac artificial de l'Agulla, que té una capacitat de reserva de 200.000 m³ d'aigua. Aquesta aigua passa per la planta potabilitzadora de Manresa, que la fa apta per al consum humà, i posteriorment una xarxa de distribució la fa arribar a les aixetes de poblacions com Manresa i Sant Joan de Vilatorrada o bé, juntament amb aigües subterrànies, a les aixetes del Pont de Vilomara, Rajadell, Sant Salvador de Guardiola, Fonollosa i Castellfollit del Boix.

L'aigua és tractada a la planta potabilitzadora dels Dipòsits Nous, situada al nord de la ciutat, des d'on es distribueix per tota la ciutat a través de la xarxa arterial de distribució, definida en tres categories d'artèries: categoria 1 (diàmetres compresos entre 400 i 700 mm), categoria 2 (diàmetres entre 200 i 350 mm) i categoria 3 (diàmetres de fins a 150 mm).

Aquesta xarxa bàsica de distribució es desenvolupa en tres nivells, determinats per l'alçada dels dipòsits que els abasten: primer nivell (xarxa que abasta per gravetat la major part de l'assentament urbà des de la planta de tractament), segon nivell (xarxa «elevada» que prové dels dipòsits reguladors elevats situats per sobre la planta de tractament) i tercer nivell (xarxa «sobreelevada» que prové del dipòsit de Bufalvent).

Una part del cabal procedent del riu Llobregat és subministrat a través del sistema comarcal d'abastament en alta Bages-Cardener, que té per objectiu garantir l'aigua per abastar municipis del Bages amb dèficit hídric important: Aguilar de Segarra, Castellfollit del Boix, Fonollosa, Rajadell, Sant Mateu de Bages i Sant Salvador de Guardiola. Aquest sistema el gestiona el Consell Comarcal del Bages.

Veiem en les Taules 29 i 30 com la tendència en el consum és a la baixa en tots els àmbits. Això és gràcies a les polítiques d'estalvi plantejades a l'Agenda 21 de l'any 2000, entre altres, i a la millora del rendiment de la xarxa de distribució.

TAULA 29

Cabals registrats en la xarxa de distribució de Manresa, per ús. (Valors anuals, en m³/any). 2009-2013

FONT

Aprovació inicial del Pla d'Ordenació Urbanística Municipal (POUM) de l'Ajuntament de Manresa, febrer de 2015.

CONSUM REGISTRAT	2009	2010	2011	2012	2013
Total abonats	38.223	38.491	38.663	38.776	38.844
Consum domèstic	3.142.765	3.113.153	3.013.039	3.048.609	2.888.527
Consum per aforament	540.112	505.800	488.475	476.467	439.478
Consum industrial	786.091	761.363	715.721	708.590	689.572
Consum municipal	154.202	124.064	152.005	142.507	126.210
TOTAL	4.623.170	4.504.308	4.369.249	4.376.173	4.143.787
Rendiment de la xarxa de distribució %	67,8	64,6	69,2	72,7	72,8

TAULA 30

Cabals registrats en la xarxa de distribució de Manresa, per ús. 2009-2016

FONT

Aprovació inicial del Pla d'Ordenació Urbanística Municipal (POUM) de l'Ajuntament de Manresa, febrer de 2015.

TOTAL CABALS EN BAIXA	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Domèstics i comercials	3.134.454	3.124.399	3.068.189	2.978.114	2.822.142	2.815.531	2.807.540	2.156.876
Domèstics per aforament	540.112	505.800	488.025	475.969	439.237	407.763	382.240	363.295
Industrials i oberts	786.091	761.363	730.591	708.940	689.755	685.149	726.723	576.486
Municipals	154.202	124.064	152.005	142.264	125.531	140.683	148.777	118.167
TOTAL	4.614.859	4.515.626	4.438.810	4.305.287	4.076.665	4.049.126	4.065.280	3.214.824

La qualitat de les aigües per al consum humà es basa en els valors límit de diferents paràmetres físics, químics i microbiològics fixats en el Reial Decret 140/2003. Els principals riscos per a la salut associats a la qualitat de l'aigua són la contaminació microbiana i química. En el cas de la contaminació microbiològica, es considera com a criteri necessari l'absència de marcadors de contaminació fecal, mesurada en forma d'absència dels microorganismes fecals *Escherichia coli*, *Clostridium perfringens* i *enterococs*. En el cas de Manresa, no es va observar la presència d'aquests microorganismes l'any 2008, de manera que s'acomplia la normativa vigent (0 ufc/100 ml). Pel que fa a la contaminació química, els principals problemes estan associats a la presència de concentracions massa elevades de trihalometans i de nitrats. Els trihalometans (THM) es generen a partir del clor durant el procés de potabilització en combinar-se amb matèria orgànica (Cancho et al., 1999), i s'han relacionat amb un increment del risc de càncer de bufeta (Villanueva et al., 2001, 2007). Els nitrats són tòxics pel seu efecte de destrucció de l'hemoglobina i la generació de nitrosamines considerades carcinògenes (Chivian et al., 1995). També és possible la contaminació per metalls pesants o fluorurs (Departament de Salut, 2009).

En el cas específic de Manresa, i fixant-nos en una anàlisi completa del gener del 2016 facilitada per Aigües de Manresa SA (Taula 31), podem veure com la qualitat de les aigües és satisfactòria.

INFORME DE RESULTATS ANALÍTICS:**DADES DE LA MOSTRA:**

Registre N°	: 1600252	Procedència	: Sèquia
Referència mostra	: -	Punt de mostreig	: 01M01000-Sèquia Manresa
Data de recollida	: 18-01-2016	Hora de recollida	: 09:00
Data de recepció	: 18-01-2016	Hora de recepció	: 09:30

PARAMETRES	(Mètode analític)	RESULTATS
Clorurs (mg/L)	(Mètode de Mohr)	28
Fòsfor Total (mg P/L)	(UNE-EN 1189 modificat)	<0.1
Nitrits (mg NO ₂ /L)	(Espectrofotomètric)	0.03
Oxigen Dissolt (%)	(Oxigen Dissolt (amb sonda))	88.3
Ortofosfats (mg P/L)	(NF T 90-023)	<0.02
pH ()	(Electromètric)	8.2
Amoni (mg NH ₄ /L)	(Comparador visual (Nessler))	<0.075
Oxidabilitat KMnO ₄ (mg O ₂ /L)	(Volumètric)	2.7
Nitrats (mg NO ₃ /L)	(Espectrofotomètric-ultraviolat)	3.1
Sulfats (mg/L)	(Turbidimètric)	94
Terbolesa (NTU)	(Nefelomètric)	5
Fluorurs (mg/L)	(Electrode selectiu)	<0.15
Tensioactius Aniónics (mg/L)	(Espectrofotomètric)	<0.06
Bacteris coliforms (ufc/100 mL)	(FM Cromogènic)	5700
Coliformes Fecals (ufc/100 mL)	(Filtració de membrana (m-FC))	450
Recompte d'Algues (N°/mL)	(Filtració / Microscopia)	2600
Fenols (µg/L)	(Espectrofotomètric)	<15
Cadmi (µg/L)	(Absorció atòmica-form grafit)	<0.1
Cianurs (µg/L)	(Espectrofotomètric)	<2
Crom (µg/L)	(Absorció atòmica-form grafit)	<5
Coure (mg/L)	(Absorció atòmica de flama)	0.011
Ferro (µg/L)	(Absorció atòmica de flama)	14
Manganès (µg/L)	(Absorció atòmica de flama)	<25
Plom (µg/L)	(Absorció atòmica-form grafit)	<1
Zinc (µg/L)	(Absorció atòmica de flama)	<0.015
DBO ₅ (mg O ₂ /L)	(UNE-EN 1899, volumètric)	1
Suma PAH's (*) (µg/L)	(LP0143 ELL/HRGC/MS)	<0.010
Endrin (µg/L)	(LP0142 ELL/HRGC/MS)	<0.025
Trans-nonaclor (µg/L)	(LP0142 ELL/HRGC/MS)	<0.02
Metoxiclor (µg/L)	(LP0142 ELL/HRGC/MS)	<0.025
Simazina (µg/L)	(LP0142 ELL/HRGC/MS)	<0.025
Atrazina (µg/L)	(LP0142 ELL/HRGC/MS)	<0.02
Propazina (µg/L)	(LP0143 ELL/HRGC/MS)	<0.025
Terbutilazina (µg/L)	(LP0143 ELL/HRGC/MS)	<0.025
Ametrina (µg/L)	(LP0143 ELL/HRGC/MS)	<0.025
Prometrina (µg/L)	(LP0143 ELL/HRGC/MS)	<0.025
Terbutrina (µg/L)	(LP0143 ELL/HRGC/MS)	<0.025
A 254 nm (unitat A)	(Absorbància i Transmittància)	0.0548
A 254 nm filtrat (unitat A)	(Absorbància 254nm filtrat)	0.0357
Suma de Plaguicides (µg/L)	(ELL/HRGC/MS)	<0.465

TAULA 31
Informe resultats anàlisis
d'aigües.

FONT
Aigües de Manresa

N <i>Kjeldahl</i> (mg N/L)	(UNE EN 25663)	<1
Arsènic (µg/L)	(Absorció atòmica-form grafit)	<1
Bari (µg/L)	(Absorció atòmica-form grafit)	14
Seleni (µg/L)	(Absorció atòmica-form grafit)	1
Mercuri (µg/L)	(Absorció atòmica-gener. hidrurs)	<1
Color (unit Pt-Co)	(Comparador visual)	<5
Temperatura (°C)	()	4.9
MES (mg/L)	(UNE-EN 872)	5
DQO (nd) (mg O ₂ /L)	(UNE 77-004)	<30
Bor (mg/L)	(Espectrofotomètric)	<0.06
Conductivitat a 20°C (µS/cm)	(Electromètric)	498
<i>Salmonella</i> spp. (1/L)	(Detecció de <i>Salmonella</i>)	Presència
<i>Enterococcus</i> (ufc/100 mL)	(UNE-EN ISO7899-2)	570
Benzo (alfa) <i>pireno</i> (µg/L)	(LP0143 ELLHRGC/MS)	<0.010
Algues verdes (%)	(Filtració / Microscopia)	0
Algues blaves (%)	(Filtració / Microscopia)	0
Algues <i>Diatomeas</i> (%)	(Filtració / Microscopia)	100
Algues Euglenòfits (%)	(Filtració / Microscopia)	0
Altres algues (%)	(Filtració / Microscopia)	0
Olor (index dil.)	(Lindars de gust i olor)	<1
Benzo-b-fluorantè (*) (µg/L)	(LP0143 ELLHRGC/MS)	<0.010
Benzo-k-fluorantè (*) (µg/L)	(LP0143 ELLHRGC/MS)	<0.010
Benzo-g,h,i-perilè (*) (µg/L)	(LP0143 ELLHRGC/MS)	<0.010
Indeno-1,2,3-c,d-pirè (*) (µg/L)	(LP0143 ELLHRGC/MS)	<0.010
Hexaclorobenzè (µg/L)	(LP0142 ELLHRGC/MS)	<0.02
gamma-HCH (µg/L)	(LP0142 ELLHRGC/MS)	<0.06
Alaclor (µg/L)	(LP0142 ELLHRGC/MS)	<0.025
Heptaclor (µg/L)	(LP0142 ELLHRGC/MS)	<0.025
Aldrin (µg/L)	(LP0142 ELLHRGC/MS)	<0.015
beta-Heptaclor-epòxid (µg/L)	(LP0142 ELLHRGC/MS)	<0.015
Trans-clordane (µg/L)	(LP0142 ELLHRGC/MS)	<0.025
Cis-nonaclor (µg/L)	(LP0142 ELLHRGC/MS)	<0.025
Dieldrin (µg/L)	(LP0142 ELLHRGC/MS)	<0.015

CONSUM

El consum de litres d'aigua per habitant i dia a Manresa té una tendència clarament a la baixa. Parlem del consum relacionat amb la higiene i l'ús domèstic (Taula 32).

Tot i l'augment de població de Manresa, el consum d'aigua ha disminuït el 35% en els últims quinze anys. Això es podria deure al fet que en els últims anys s'han produït poques precipitacions. Sembla que aquest fet ha provocat una consciència d'estalvi d'aigua important en molts habitants. D'altra banda, la crisi econòmica ha pogut provocar canvis d'hàbits en el consum d'aigua.

TAULA 32
Consum d'aigua a Manresa
període 2001-2015

FONT
Diari Regió 7.
Dia 28 de setembre de 2016,
pàgina 5

Any	L/HAB PER DIA	CONSUM TOTAL L/ HAB PER DIA	NÚM HAB.
2001	179,89	230,46	63.929
2002	172,82	218,76	65.440
2003	170,75	218,45	67.269
2004	149,30	217,40	68.505
2005	159,65	205,41	70.343
2006	153,20	196,63	71.772
2007	145,52	187,89	73.140
2008	135,60	173,13	75.053
2009	131,80	165,45	76.558
2010	130,89	162,73	76.209
2011	125,41	159,19	76.589
2012	122,69	156,62	76.570
2013	117,26	146,63	76.170
2014	117,20	147,33	75.297
2015	116,97	149,20	74.655

CONTROL DE LA LEGIONEL·LOSI

El Reial Decret 865/2003, de 4 de juliol, i el Decret 352/2004, de 27 de juliol, estableixen els criteris higiènics i sanitaris per a la prevenció i el control de la legionel·losi. Aquesta normativa defineix l'àmbit competencial de control de les instal·lacions i les classifica en funció del seu risc. En l'àmbit municipal, cal controlar instal·lacions de baix risc de transmissió de legionel·losi. Aquest programa compta amb la dotació de personal de l'administrativa i la inspectora de salut de la Unitat de Salut.

L'any 2015, la totalitat d'empreses del municipi amb torre de refrigeració (17) han aportat el certificat de revisió anual conforme emès per una entitat autoritzada. Hem de sumar, a partir d'aquest any, una nova torre d'una nova activitat industrial instaurada al municipi. Així, aquest 2015, el nombre total de torres de refrigeració ha augmentat de 16 a 17 després d'una evolució a la baixa del 2005 al 2011 (de 24 a 11 torres) i una nova pujada a partir del 2012. El municipi té 34 acumuladors d'aigua calenta i circuit de retorn de titularitat privada i 15 de titularitat municipal. Pel que fa al nombre de spa i jacuzzi, se'n té constància de quatre (vegeu Taula 33).

TAULA 33
Punts de risc pel control de
legionel·la

FONT
Memòria de sanitat. Ajuntament
de Manresa 2015

Torres de refrigeració	ACTIVITATS AMB ACUMU- LADORS D'AIGUA CALEN- TA I CIRCUIT DE RETORN	SPA I JACUZZI	CONDENSADORS EVAPORATIUS
17	34 titularitat privada i 15 titularitat municipal	4	8

Pel que fa al nombre d'instal·lacions de baix risc detectades, trobem les de titularitat privada i municipal. En la privada hi ha 11 ACS sense circuit de retorn i 5 nebulitzadors, controlats i registrats per l'Ajuntament.

En els equipaments de titularitat municipal (Taula 34) també s'han avaluat els riscos i s'ha proposat un seguit de millores a través dels serveis del Ministeri de Sanitat i del Servei de Salut Pública de la Diputació de Barcelona.

TAULA 34
Equipaments de titularitat municipal

Fonts ornamentals	ZONES AMB REG PER ASPERSIÓ	ACS BAIX RISC	VEHICLES DE NETEJA VIÀRIA
9	56	18	13

FONT . Memòria de sanitat. Ajuntament de Manresa 2015

CONTAMINACIÓ ATMOSFÈRICA, ACÚSTICA I LUMÍNICA

CONTAMINACIÓ ATMOSFÈRICA

La contaminació atmosfèrica és la degradació del medi atmosfèric produïda quan en la seva composició hi ha substàncies estranyes o quantitats superiors dels elements que normalment el componen. Els principals contaminants són el clor, el diòxid de sofre, els fums negres, els òxids de nitrogen, els òxids de sofre, les partícules en suspensió total i el plom.

Els contaminants atmosfèrics produïts per combustió (calefaccions, plantes incineradores, incendis, etc.) s'anomenen *fums negres*. La presència simultània de fums i diòxid de sofre produeix un efecte molt més perjudicial per a la salut que quan es presenten separats, i per això els límits establerts per a l'òxid de sofre es determinen segons la presència o no de fums negres. Les partícules en suspensió (PST) són contaminants presents en l'atmosfera de petites dimensions (a vegades microscòpiques). Es generen en els processos de combustió, ja siguin industrials o de vehicles. Els fums negres formen part d'aquest grup i només es diferencien per la forma en què es mesuren. Les immissions estan relacionades amb efectes sobre la salut i el medi. Com a resultat d'avaluar aquests efectes s'estableix el grau de qualitat de l'aire, que és inversament proporcional a la contaminació o als nivells d'immissió (com més contaminació, menys qualitat). Els principals contaminants són el PM10, el plom i el benzè. També es consideren altres compostos (sulfur d'hidrogen, diòxid de sofre, ozó, monòxid de carboni i diòxid de nitrogen), que són mesurats per la xarxa automàtica. El principal indicador és l'índex de qualitat de l'aire (ICQA).

Els contaminants atmosfèrics dels quals es disposa de dades per a Manresa (Taula 35) són el benzè, el monòxid de carboni (CO), els òxids de nitrogen (NO i NO₂), l'ozó (O₃), les partícules en suspensió de diàmetre inferior a 10 micròmetres (PM10) i els òxids de sofre (SO₂), tots ells principalment relacionats amb la contaminació deguda al trànsit, però també amb la domèstica i industrial. La ciutat disposa de tres punts de control de la qualitat de l'aire: el de l'Ajuntament, el de l'Escola Font (on es determinen els nivells de PM10) i el de la plaça d'Espanya, on es mesuren tots els contaminants excepte el PM10 (Institut d'Estadística de Catalunya, 2016).

TAULA 35
Contaminants atmosfèrics a Manresa

FONT
Institut d'estadística de Catalunya.

CONTAMINANT	µg/m ³
Benzè	1,1
NO ₂	30
SO ₂	3
CO	0,3
O ₃	5

Els contaminants diòxid de sofre (SO₂), òxids de nitrogen (NO i NO₂), cobalt (CO), àcid sulfhídric (H₂S), ozó (O₃), benzè, partícules en suspensió de diàmetre inferior a 10 micròmetres (PM< 10), àcid clorhídric (HCl) i metalls pesants com el níquel (Ni), el cadmi (Cd), el plom (Pb) i l'arsènic (As), estan principalment relacionats amb la contaminació deguda al trànsit, però també amb la domèstica i la industrial.

TAULA 36

Contaminació atmosfèrica 2015.
PM10, plom i benzè.

FONT
Institut d'estadística
de Catalunya

Xarxa de Vigilància i Control de l'Aire Poblacions d'emplaçament	PM 10 (1) Material particulat		Plom mitjana anual (ng/m ³) (4)	Benzè mitjana anual (5)
	mitjana anual (2)	percentil 90,4 (3)		
Manresa (ajuntament)	24	36	:	:
Manresa (CEIP La Font)	29	44	:	:
Manresa (pl. d'Espanya)	26	:	:	1,1

TAULA 37

Contaminació atmosfèrica 2015.
Contaminants principals.

FONT
Institut d'estadística
de Catalunya

Xarxa de vigilància automàtica Poblacions d'emplaçament	H ₂ S Sulfur d'hidrogen		O ₃ Ozó (3) Màxim horari	CO Monòxid de carboni (mg/m ³) (4)	NO ₂ Diòxid de nitrogen	
	(1)	(2)			mitjana (5)	màxim (6)
Manresa	:	37	:	2,8	34	:

A la Taula 38 veiem el nombre de punts de mesura i les problemàtiques en els informes de cada any fins al 2009 a la Catalunya central. En l'anàlisi de qualitat de l'aire del 2014 es posa de manifest que a Manresa hi havia aquell any cinc zones de qualitat ambiental. Si ens fixem en la taula, veurem com les matèries que generen els principals problemes fins a l'any 2009 són l'àcid sulfhídric, l'ozó, les partícules en suspensió de diàmetre inferior a 10 micròmetres i l'àcid clorhídric.

TAULA 38

Nombre de punts de mesura i les
problemàtiques en els informes
de cada any fins al 2009

FONT
PMU Manresa. Informe de sostenibilitat ambiental de Manresa.
Any 2012

ZOA S, Catalunya Central	Punts de mesura	PARÀMETRES MESURATS								
		SO ₂	NO _x i NO ₂	CO	H ₂ S	O ₃	Benzè	PM <10	HCl	Metalls pesants (Ni, Cd, Pb i As)
Informe 2005	8	Cap problemàtica	Cap problemàtica	Cap problemàtica	Cap problemàtica	Cap problemàtica	Cap problemàtica	Estimació de superació del valor límit diari en dues estacions	Cap problemàtica	Cap problemàtica
Informe 2006	10	Cap problemàtica	Cap problemàtica	Cap problemàtica	72 superacions semihoràries en un únic punt de mesurament (Igualada)	Valors superiors als valors objectiu per l'any 2020 3 superacions del límit d'informació a la població	Cap problemàtica	S'ha superat el valor límit anual i el nº de superacions de límit diari permeses	11 superacions diàries en un entorn industrial (Igualada)	Cap problemàtica
Informe 2007	9	Cap problemàtica	Cap problemàtica	Cap problemàtica	35 superacions semihoràries en un únic punt de mesurament (Igualada)	Valors superiors als valors objectiu per l'any 2020	Cap problemàtica	S'ha superat el valor límit anual a 2 estacions de Manresa i el nº de superacions de límit diari permeses en 1 d'aquests punts	20 superacions diàries en un entorn industrial (Igualada)	Cap problemàtica
Informe 2008	10	Cap problemàtica	Cap problemàtica	Cap problemàtica	9 superacions semihoràries en un únic punt de mesurament (Igualada)	Valors superiors als valors objectiu per l'any 2020	Cap problemàtica	Cap problemàtica	Cap problemàtica	Cap problemàtica
Informe 2009	9	Cap problemàtica	Cap problemàtica	Cap problemàtica	6 superacions semihoràries en un únic punt de mesurament (Igualada)	Cap problemàtica	Cap problemàtica	Cap problemàtica (també partícules <2,5)	2 superacions del valor de referència diari	Cap problemàtica

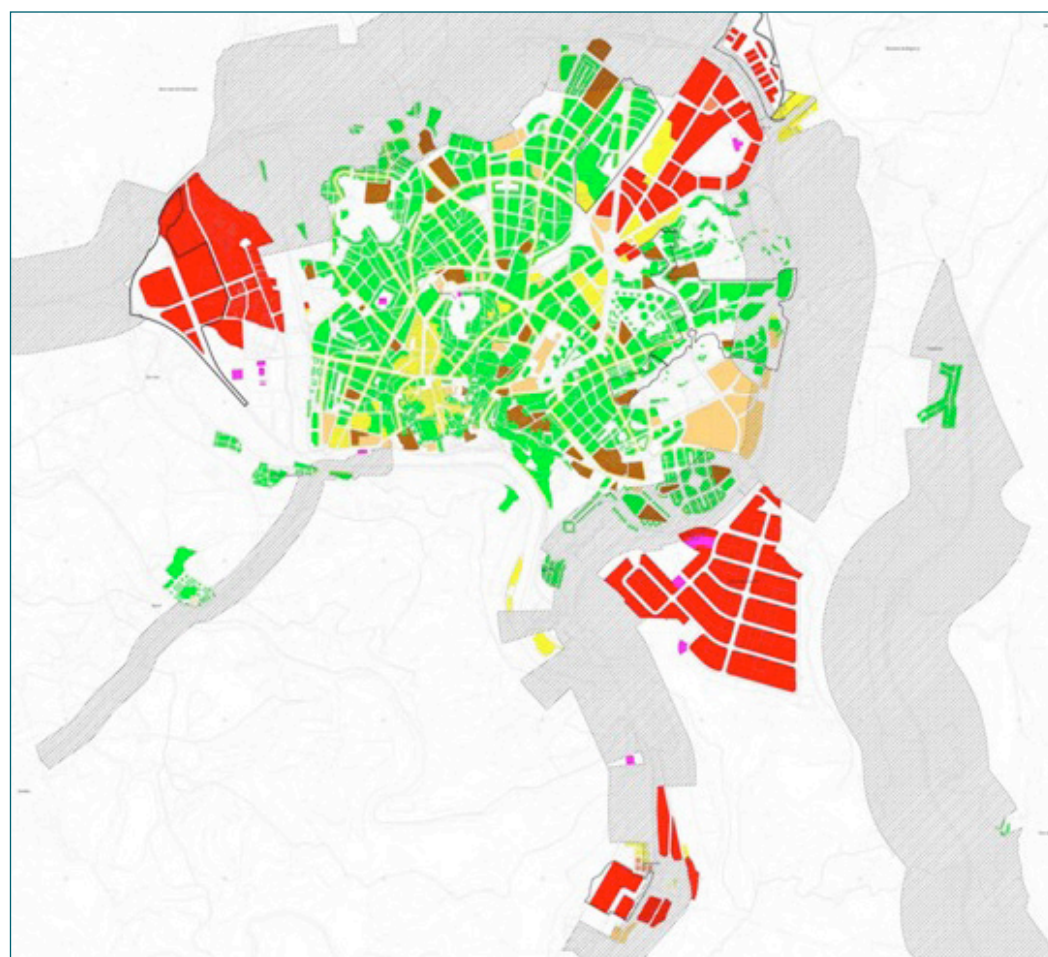
CONTAMINACIÓ ACÚSTICA

La contaminació acústica provoca irritabilitat, interfereix en els comportaments socials i la comunicació i provoca trastorns del son i efectes cardiovasculars i hormonal, però també un menor rendiment laboral i escolar. L'OMS considera un nivell de 55 decibels (dB) com el soroll màxim acceptable a l'exterior, mentre que el màxim a l'interior dels edificis seria de 30 dB.

L'any 2015 el ple de l'Ajuntament de Manresa va aprovar el pla acústic de la ciutat, on es mostren per zones i colors els màxims de decibels permesos segons els usos de cada zona, la urbanització, l'activitat, etc. Cada una està exemplificada per un color, una lletra i un número que determinen

els límits permesos. A la llegenda podem identificar cada zona del mapa amb el seu ús i la seva categorització de zona. Un cop fet això, a les Taules 39 i 40 podem veure els límits permesos a cada zona i que determinen el mapa de la ciutat. Aquest mapa (Gràfic 2) no només representa una prevenció de l'Ajuntament davant de possibles conflictes, malalties i problemes generals per culpa del so, sinó que també significa una justificació i resposta en cas de denúncies per soroll. Si n'arriba alguna, la Policia Local pot anar al lloc en qüestió a mesurar aquest so i determinar si la denúncia és justificada o el soroll és legalment acceptable.

Igualment, s'estableixen valors límits d'emissió d'establiments públics i en activitats industrials, comercials i de serveis, i s'obliga a mesures d'aïllament per evitar la sortida a l'exterior d'aquest soroll. Alhora, es regula l'impacte sonor de les activitats temporals a la via pública, del comportament dels ciutadans i dels vehicles de motor.

GRÀFIC 2
Mapa acústic de Manresa

FONT
Departament de mediambient
i sostenibilitat. Ajuntament de
Manresa 2016

Proposta de zonificació acústica (MS131E1M08113A)

- A2 - Centres docents, hospitals, geriàtrics, centres de dia, balnearis, biblioteques, auditoris o altres usos similars que demanin una especial protecció acústica
- A4 - Àrees amb predomini de sòl d'ús residencial
- B1 - Àrees on coexisteixen sòl d'ús residencial amb activitats i/o infraestructures de transport existents
- B2 - Àrees amb predomini de sòl d'ús terciari
- B3 - Àrees urbanitzades existents afectades per sòl industrial
- C1 - Àrees amb predomini de sòl d'ús terciari, recreatiu i d'espectacles
- C2 - Àrees amb predomini de sòl d'ús industrial
- C3 - Àrees del territori afectades per sistemes generals d'infraestructures de transport o altres equipaments
- No zonificat
- ▨ Zona de soroll
- ⋯ Sectors de Sòl Urbanitzable aprovats definitivament i per desenvolupar

TAULA 39

Zonificació acústica de Manresa categoritzada en tres nivells

FONT

Departament de mediambient i sostenibilitat. Ajuntament de Manresa 2016

Zonificació acústica del territori	Valors límit d'immissió en dB(A)		
	L _d (7 h . 21 h)	L _e (21 h . 23 h)	L _n (23 h . 7 h)
Zona de sensibilitat acústica alta (A)	60	60	50
Zona de sensibilitat acústica moderada (B)	65	65	55
Zona de sensibilitat acústica baixa (C)	70	70	60

TAULA 40

Zonificació acústica de Manresa per territori i usos.

FONT

Departament de mediambient i sostenibilitat. Ajuntament de Manresa 2016

Zonificació acústica del territori i usos	Valors límit d'immissió en dB(A)		
	L _d (7 h . 21 h)	L _e (21 h . 23 h)	L _n (23 h . 7 h)
Zona de sensibilitat acústica alta (A)			
(A1) Espais d'interès natural i altres	-	-	-
(A2) Predomini del sòl d'ús sanitari, docent i cultural	55	55	45
(A3) Habitatges situats al medi rural	57	57	47
(A4) Predomini del sòl d'ús residencial	60	60	50
Zona de sensibilitat acústica moderada (B)			
(B1) Coexistència de sòl d'ús residencial amb activitats i/o infraestructures de transport existents	65	65	55
(B2) Predomini del sòl d'ús terciari diferent a (C1)	65	65	55
(B3) Àrees urbanitzades existents afectades per sòl d'ús industrial	65	65	55
Zona de sensibilitat acústica baixa (C)			
(C1) Usos recreatius i d'espectacles	68	68	58
(C2) Predomini de sòl d'ús industrial	70	70	60
(C3) Àrees del territori afectades per sistemes generals d'infraestructures de transport o altres equipaments públics	-	-	-

CONTAMINACIÓ LUMÍNICA

No s'han pogut trobar dades de contaminació lumínica. S'han buscat en documents com l'Informe de sostenibilitat ambiental de Manresa del 2012 o el Pla d'Ordenació Municipal del 2015 de l'Ajuntament de Manresa. Tot i això, el Departament de Medi Ambient i Sostenibilitat de l'Ajuntament no disposa de dades registrades d'aquest indicador.

RESIDUS URBANS I INDUSTRIALS

RESIDUS URBANS

En el període 2009-2015, les quantitats totals anuals de residus produïts han tingut el seu màxim nivell, però, alhora, han registrat una baixada en picat. Fins a l'any 2008, el creixement de les tones de residus van anar augmentant, i de fet, així va seguir sent fins a l'any 2010, quan el quilogram de residus per habitant i dia va ser el més elevat des del 1998, fet que va produir que es registressin fins a 38.328,59 tones. Des del 2010, però, hi ha una baixada en picat de les tones de residus anuals, i des de llavors les dades es mantenen estables al voltant de 30.000 tones.

Pel que fa a la recollida selectiva, veiem en la Taula 41 com va arribar al seu punt àlgid el mateix 2010, on hi va haver més tones de residus que mai. No obstant això, la resta d'anys ha anat millorant de mica en mica (l'any 2008 la recollida selectiva era del 32%), fins a aconseguir que gairebé el 39% dels residus es gestionessin amb aquest sistema de recollida.

TAULA 41

Producció de residus municipals a Manresa en el període 2009 - 2015 per tipus de gestió i per habitant i dia.

FONT

Taula d'elaboració pròpia a partir de www.idescat.cat

Anys	Producció total diària	ABOCADOR		RECOLLIDA SELECTIVA		
	kg/hab./dia	tones	%	tones	%	Total tones
2015	1,13	18.778,33	61,1%	11.945,20	38,9%	30.723,53
2014	1,1	18.666,38	61,6%	11.643,32	38,4%	30.309,70
2013	1,08	18.493,94	61,5%	11.598,63	38,5%	30.092,57
2012	1,07	18.628,42	62,4%	11.235,03	37,6%	29.863,45
2011	1,1	18.809,88	61,2%	11.923,03	38,8%	30.732,91
2010	1,38	21.713,00	56,6%	16.615,59	43,4%	38.328,59
2009	1,27	22.479,46	63,3%	13.058,53	36,7%	35.537,98

La millora d'aquesta recollida selectiva ha fet que els residus dipositats a l'abocador comarcal disminuïssin significativament, en passar de 24.363,5 tones el 2008 a 18.778,33 el 2015.

Pel que fa al tipus de residus gestionats per la recollida selectiva, veiem (Taules 42 i 43) com de mica en mica la fracció orgànica, que representava un 30% l'any 2009, ha anat disminuint i ha donat pas a una pujada de la fracció de residus voluminosos i fusta. La resta de les fraccions han seguit una mateixa línia des de l'any 2009 pel que fa a percentatges, a excepció de la fracció de paper i vidre, que mostra una baixada de sis punts.

En referència a l'any 2010 i al gran nombre de residus recollits, que anava més enllà dels paràmetres normals que seguia l'evolució d'aquest indicador, podem identificar una pujada massiva dels residus voluminosos i la fusta, que en aquell any van representar un 33,7% de la recollida, superant fins i tot la de la fracció orgànica.

TAULA 42

Quantitats de residus municipals gestionats per la recollida selectiva en el període 2009 - 2015 (Totals)

FONT

Taula d'elaboració pròpia a partir de www.idescat.cat

	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Vidre	1.205,5	1.181,2	1.203,7	1.208,8	1.250,3	1.319,8	1.343,8
Paper i cartró	1.633,3	1.564,2	1.672,2	1.818,7	2.100,6	2.287,0	2.587,2
Envasos lleugers	1.040,4	1.052,1	1.042,3	1.120,1	1.125,4	1.139,5	1.075,7
Matèria orgànica	2.695,6	2.812,2	2.919,4	2.944,2	3.423,7	3.772,9	3.938,2
Poda i jardineria	600	640,62	610,4	485,3	419,1	657,9	650,9
Residus voluminosos i fusta	2.826,5	2.657,2	2.314,7	1.056,8	1.029,8	5.596,9	1.433,3
Altres	1.943,7	1.735,6	1.835,6	2.600,6	2.573,8	1.841,2	2.029,1
Recollida selectiva	11.945,2	11.643,3	11.598,6	11.235	11.923	16.615,5	13.058,5

TAULA 43

Quantitats de residus municipals
gestionats per la recollida selec-
tiva en el període 2009 - 2015
(Percentatges)

FONT

Taula d'elaboració pròpia a partir
de www.idescat.cat

	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Vidre	10,1%	10,1%	10,4%	10,8%	10,5%	7,9%	10,3%
Paper i cartró	13,7%	13,4%	14,4%	16,2%	17,6%	13,8%	19,8%
Envasos lleugers	8,7%	9,0%	9,0%	10,0%	9,4%	6,9%	8,2%
Matèria orgànica	22,6%	24,2%	25,2%	26,2%	28,7%	22,7%	30,2%
Poda i jardineria	5,0%	5,5%	5,3%	4,3%	3,5%	4,0%	5,0%
Residus volumi- nosos i fusta	23,7%	22,8%	20,0%	9,4%	8,6%	33,7%	11,0%
Altres	16,3%	14,9%	15,8%	23,1%	21,6%	11,1%	15,5%
Recollida selectiva	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Pel que fa al que genera cada habitant, veiem en la Taula 44 com en la majoria d'anys, exceptuant el cas especial del 2010, la fracció més destacada és la de la matèria orgànica. No obstant això, l'evolució dels últims anys sembla marcar un camí que farà que els voluminosos i la fusta acabin sent la fracció que genera més cada habitant; de fet, l'any 2015 aquesta ja supera la fracció orgànica.

TAULA 44

KG/ Habitant i Any segons el tipus
de residu

FONT

Taula d'elaboració pròpia a partir
de www.idescat.cat

	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Vidre	15,7	15,5	15,7	15,8	16,4	17,5	18,0
Paper i cartró	21,3	20,5	21,8	23,8	27,6	30,4	34,7
Envasos lleugers	13,6	13,8	13,6	14,6	14,8	15,1	14,4
Matèria orgànica	35,2	36,9	38,1	38,5	44,9	50,1	52,8
Poda i jardineria	7,8	8,4	8,0	6,3	5,5	8,7	8,7
Residus volumi- nosos i fusta	36,9	34,9	30,2	13,8	13,5	74,3	19,2
Altres	25,4	22,8	24,0	34,0	33,8	24,5	27,2

RESIDUS INDUSTRIALS

Com podem veure en la Taula 45, la gran majoria de tones de residus industrials deriven de processos tèrmics i de l'emmotllament i tractament físic i mecànic de superfície de metalls i plàstics.

TAULA 45

Tones de residus industrials

FONT

Taula d'elaboració pròpia a partir de
www.idescat.cat

		2014	2013	2012	2011
01. Prospecció, extracció de mines i pedreres i tractaments de minerals	especials	0	0	0	0
	no especials	5	0	10	10
	total	5	0	10	10
02. Agricultura, horticultura, silvicultura, caça i pesca; preparació i elaboració d'aliments	especials	0	0	0	0
	no especials	98	80	55	76
	total	98	80	55	76
03. Transformació de la fusta i de la producció de taulers i mobles; paper i cartró	especials	0	0	0	0
	no especials	10	217	44	53
	total	10	217	44	53
04. Indústries del cuir, de la pell i del tèxtil	especials	0	0	1	1
	no especials	32	42	39	48
	total	32	42	40	49
05. Refinació del petroli, purificació del gas natural i tractament pirolític del carbó	especials	0	0	0	0
	no especials	0	0	0	0
	total	0	0	0	0
06. Processos químics inorgànics	especials	0	0	0	3
	no especials	0	0	0	0
	total	0	0	0	3
07. Processos químics orgànics	especials	12	6	420	18
	no especials	-2	37	17	20
	total	10	43	436	38
08. Fabricació, formulació, distribució i utilització de revestiments, adhesius, segellants i tintes d'impressió	especials	44	51	33	30
	no especials	13	14	10	13
	total	56	65	43	44
09. Indústria fotogràfica	especials	1	0	0	0
	no especials	0	0	0	0
	total	1	0	0	0
10. Processos tèrmics	especials	2	0	167	128
	no especials	12.413	10.743	8.618	11.403
	total	12.415	10.743	8.784	11.531
11. Tractament químic de superfície i del recobriment de metalls; residus de la hidrometal·lúrgica no fèrria	especials	1	23	2	26
	no especials	262	295	174	186
	total	264	318	176	212
12. Emmotllament i tractament físic i mecànic de superfície de metalls i plàstics	especials	167	153	97	43
	no especials	14.097	10.891	12.291	14.440
	total	14.264	11.044	12.388	14.483
13. Olis i combustibles líquids (excepte olis comestibles i els dels capítols 05, 12 i 19)	especials	194	181	146	133
	no especials	0	0	0	0
	total	194	181	146	133
14. Dissolvents, refrigerants i propel·lents orgànics (excepte els dels capítols 07 i 08)	especials	7	16	19	721
	no especials	0	0	0	0
	total	7	16	19	721

		2014	2013	2012	2011
15. Envasos; absorbents, draps de neteja; materials de filtració i roba de protecció	especials	232	71	41	47
	no especials	282	270	162	204
	total	514	342	203	252
16. Residus no especificats	especials	102	44	56	52
	no especials	560	408	463	200
	total	662	451	519	252
17. Construcció i demolició (inclosa terra excavada de zones contaminades)	especials	10	9	0	3
	no especials	482	535	698	90
	total	492	544	698	93
18. Serveis mèdics o veterinaris (llevat dels residus de cuina i de restaurant)	especials	0	0	0	0
	no especials	0	0	0	0
	total	0	0	0	0
19. Instal·lacions per al tractament de residus de les plantes externes de tractament d'aigües residuals i de la preparació d'aigua per a consum humà	especials	0	1	0	1
	no especials	24	19	71	72
	total	24	20	71	73
20. Residus municipals (residus domèstics i procedents de comerços, indústries), incloses les fraccions recollides de manera selectiva	especials	22	30	21	20
	no especials	3.935	3.764	3.759	3.820
	total	3.957	3.794	3.780	3.840
Total	especials	795	585	1.004	1.226
	no especials	32.212	27.314	26.410	30.634
	total	33.007	27.899	27.415	31.861

HABITATGE

En el *Pla d'Ordenació Municipal* de Manresa hi ha exposades unes projeccions demogràfiques i les necessitats que la ciutat haurà d'assumir en matèria d'habitatge. El que ens interessa, però, és el parc d'habitatges actual (de l'any 2014). Aquell any hi havia 37.696 habitatges totals, dels quals 234 no es podien habitar. El resultat final, doncs, era de 37.529 habitatges disponibles, una xifra que ha anat en augment any a any (el 2006 era de 35.896). Això suposava una xifra de 2,52 habitants per habitatge, tenint en compte que 7.933 dels disponibles eren habitatges buits (el 21%).

ENTORN NATURAL, ZONES VERDES I NETEJA DE SOLARS

D'acord amb la informació disponible a la Cartografia dels hàbitats de Catalunya del Departament de Territori i Sostenibilitat, i segons recull l'estudi ambiental estratègic del POUM realitzat per l'Ajuntament de Manresa el febrer del 2015, els hàbitats predominants a Manresa són:

- Conreus herbacis extensius de secà, a la franja oest, al nord i a l'est del terme municipal.
- Brolles de romaní i timonades, amb foixarda, bufalaga, etc., a la franja sud.
- Pinedes de pi blanc amb sotabosc de brolles calcícoles, a les contrades mediterrànies, situades principalment al sud-est i oest del terme municipal.

Juntament amb aquests hàbitats, i algun altre que no predomina tant, com l'alzinar, trobem els marges dels cursos fluvials (rius Llobregat i Cardener i rieres de Rajadell i de Guardiola). Tots aquests elements en consonància permeten una diversitat i riquesa generalitzada als entorns del municipi.

Dins d'aquesta riquesa hi ha diverses àrees d'interès catalogades pel Departament de Territori i Sostenibilitat. Alguns d'aquests espais, catalogats com a àrees d'interès faunístic i florístic, són les zones associades a les riberes del Cardener (al centre del terme municipal), a la riera de Rajadell (zona oest) i al riu Llobregat (a l'est). A part, també hi ha catalogada l'àrea del sud del terme municipal.

ZONES VERDES

Com ja es comentava en l'anàlisi del 2009, de mica en mica s'ha anat prenent consciència de la importància de l'espai públic i, concretament, de les zones verdes de la ciutat. Després de l'organització dels primers equips de manteniment de l'espai públic i natural, l'augment de les zones verdes ha obligat a replantejar la gestió d'aquests espais.

Actualment la Unitat de Parcs i Jardins de Manresa s'encarrega del manteniment dels parcs i jardins de la ciutat per mantenir-ne la qualitat fent-hi una gestió eficient. L'objectiu final és la integració d'aquestes zones verdes a través de la col·laboració en el disseny de noves zones verdes i en el manteniment de les ja existents.

NETEJA DE SOLARS

La neteja de solars municipals és competència de l'Ajuntament i dels seus serveis municipals de neteja, jardineria o brigada. En cas que aquests solars siguin particulars, des de l'Ajuntament es fa un requeriment al propietari per a la neteja mitjançant una carta. Si la neteja no es du a terme, el requeriment es pot enviar fins a tres cops. Si no s'obté resposta s'inicia un expedient administratiu que passa a Llicències i Activitats, que inicia una ordre d'execució instant el propietari a actuar; l'Ajuntament pot decidir fer netejar el solar i passa els costos directament al propietari. Les queixes més habituals són per solars on s'hi concentra gran quantitat de runa i brutícia, combinada amb vegetació. Aquests solars poden dur a problemes de mobilitat dels veïns i a la proliferació d'animals que hi troben refugi, com grans quantitats d'insectes o rates.

AL·LÈRGIES: POL·LEN I ESPORES

Tot i que no totes les al·lèrgies són exclusives del pol·len i les espores, sí que aquestes en són algunes de les principals causes, com també els àcars de la pols. Així doncs, les malalties respiratòries cròniques, com l'asma, i altres malalties al·lèrgiques poden estar molt relacionades amb aquests dos elements.

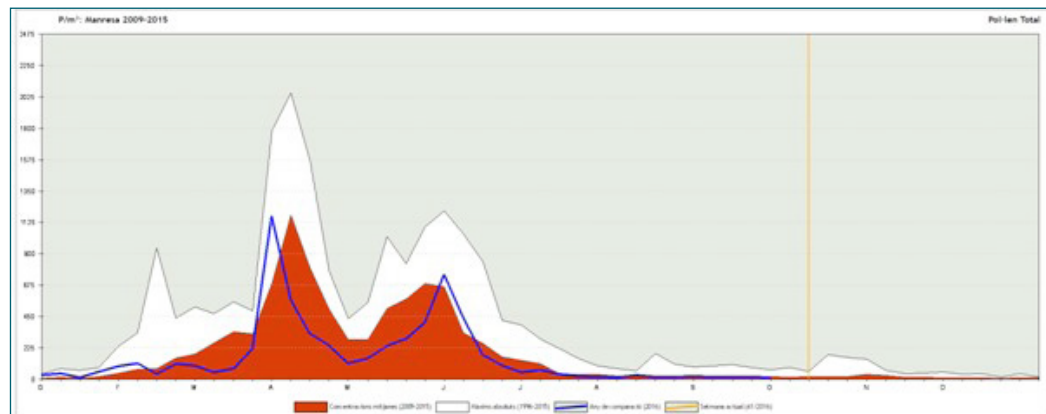
El pol·len i les espores són cèl·lules reproductores transportades a través de l'aire o d'insectes. Mentre que el pol·len és produït per les plantes, les espores ho són essencialment pels fongs.

Manresa disposa d'un captador de pol·len i espores situat a la Culla, pertanyent a la Xarxa Aero-biològica de Catalunya (XAC), i que proporciona les mostres a partir de les quals la XAC elabora les dades setmanals de pol·len i espores presents a l'atmosfera, les quals permeten la predicció de potencials impactes per a la població.

- En taronja: concentracions mitjanes 2009-2015
- En blanc: màxims absoluts 1996-2015
- Línia blava: any de comparació 2016

GRÀFIC 3
Evolució mitjana de la concentració de pol·len per metre cúbic a Manresa en el període 2009-2015

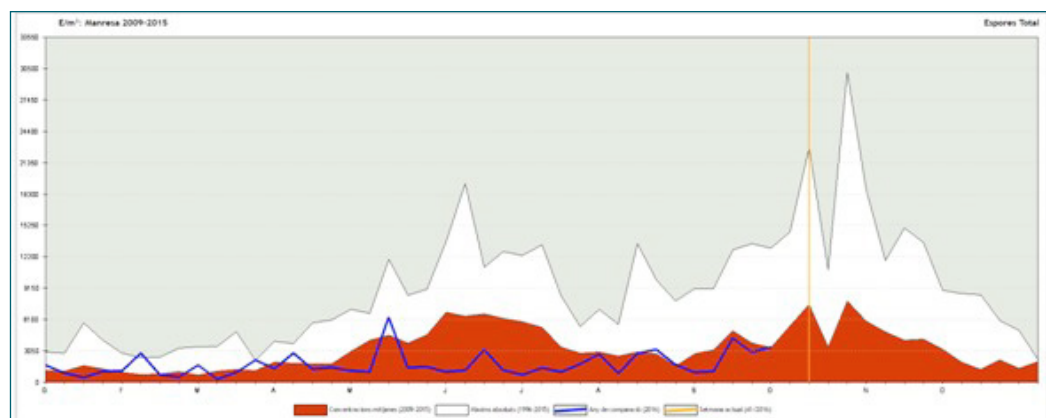
FONT
Font: Ajuntament de Manresa, 2016

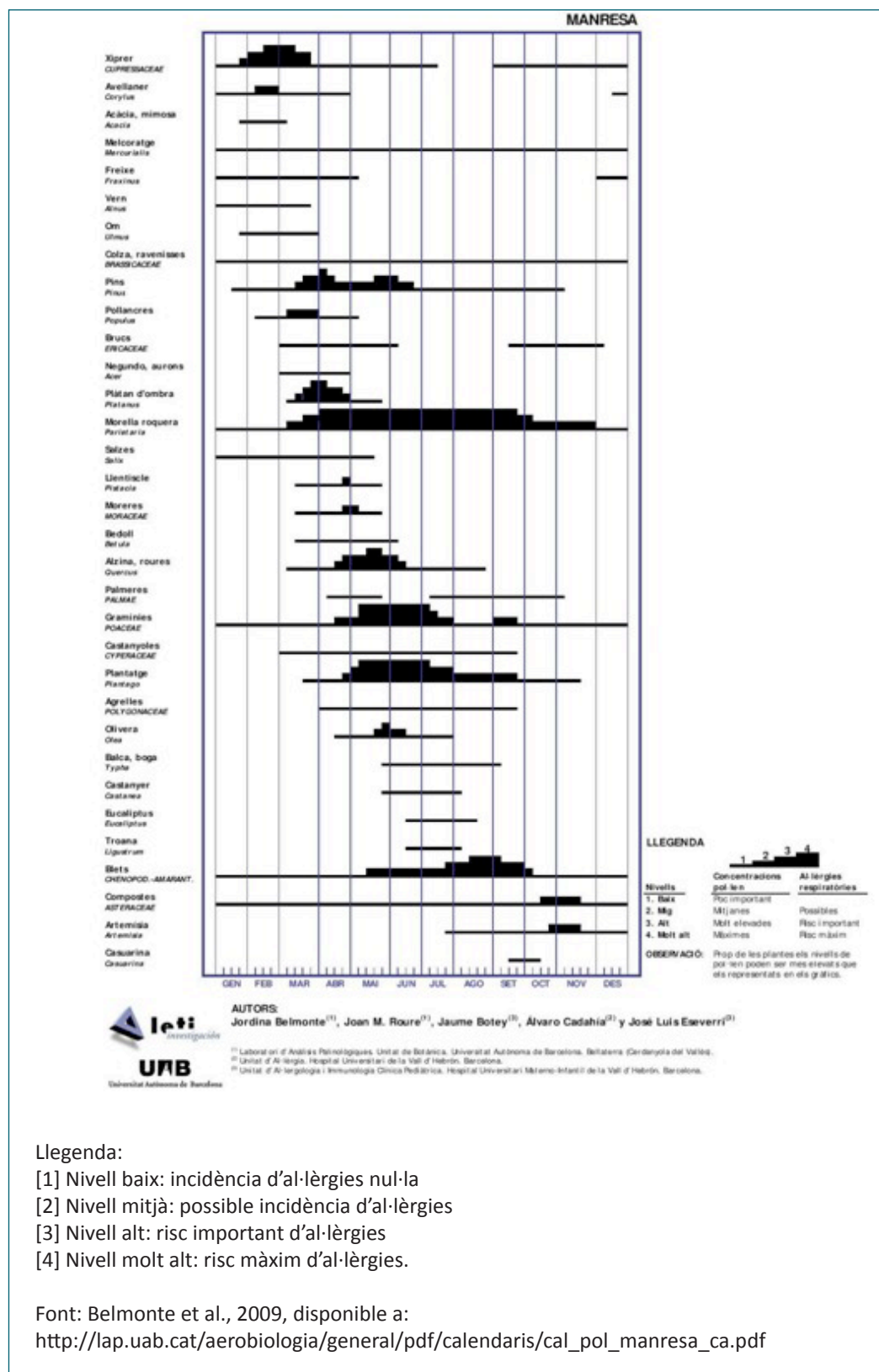
- En taronja: concentracions mitjanes 2009-2015
- En blanc: màxims absoluts 1996-2015
- Línia blava: any de comparació 2016

GRÀFIC 4
Evolució mitjana de la concentració d'espores per metre cúbic a Manresa en el període 2009-2015

FONT
Font: Ajuntament de Manresa, 2016

Com es pot observar en el gràfic elaborat per la Xarxa Aerobiològica de Catalunya, les espècies que generen més pol·len a la ciutat de Manresa són, per ordre, les morelles roqueres, les gramínies, el plantatge, els blets i els xiprers. Podem veure, d'altra banda, com els mesos amb més risc d'al·lèrgies coincideixen amb la primavera i l'estiu, i van des del març fins al setembre.

GRÀFIC 5

Calendari pol·línic de Manresa.
Nivells de pol·len i incidència
d'al·lèrgies a la ciutat de Manresa
en el període 1996-2009

FONT

Xarxa Aerobiològica de
Catalunya <http://lap.uab.cat/aerobiologia/ca/>

Llegenda:

- [1] Nivell baix: incidència d'al·lèrgies nul·la
- [2] Nivell mitjà: possible incidència d'al·lèrgies
- [3] Nivell alt: risc important d'al·lèrgies
- [4] Nivell molt alt: risc màxim d'al·lèrgies.

Font: Belmonte et al., 2009, disponible a:

http://lap.uab.cat/aerobiologia/general/pdf/calendaris/cal_pol_manresa_ca.pdf

Caldria incorporar el criteri de baixa al·lergenicitat en la selecció d'espècies vegetals d'arbrat o per a zones verdes, que per ser les més properes als ciutadans permetrien reduir parcialment la incidència de les al·lèrgies a la ciutat.

CONTROL DE PLAGUES I ZONOSI

Una plaga és un conjunt d'éssers vius que, per la seva abundància i/o les seves característiques, poden ocasionar problemes sanitaris, molèsties, perjudicis o pèrdues econòmiques a les persones.

Amb el control de plagues s'intenta mantenir aquestes espècies sota el llindar de la tolerància. Dins els programes de control de plagues s'incorporen les mesures preventives d'ordenament i sanejament del medi i el control dels factors que afavoreixen l'aparició i el desenvolupament de les plagues, com a base imprescindible per tal d'assegurar l'èxit de les actuacions. Així, es racionalitza la prevenció de l'aparició de les plagues, amb el benentès que aquesta prevenció s'ha de portar a terme controlant i corregint els factors ambientals que són la causa que es formin, i no portant a terme tractaments químics convencionals com a mètode preventiu. Els programes de prevenció, en determinades ocasions, poden fins i tot evitar o disminuir l'ús de plaguicides. S'utilitzen mètodes integrats de control de plagues, prioritzant el control biològic, físic i mecànic, i els plaguicides més específics, selectius i de menys perillositat per a la salut de les persones i del medi ambient (Departament de Salut).

Les plagues urbanes més habituals en municipis com Manresa són els rosegadors (rates i ratolins), els artròpodes (paneroles) o les aus urbanes (coloms, estornells, etc.). En els últims anys, però, hi ha plagues d'insectes emergents, com poden ser la mosca negra o el mosquit tigre.

El control de plagues urbanes es coordina amb el programa de control integrat de plagues tant en la totalitat dels edificis on l'Ajuntament té la responsabilitat del manteniment com en la via pública, per tal de garantir-ne la salubritat i l'absència de molèsties. Durant l'any 2015, l'Ajuntament, a través de l'empresa que té subcontractada per al control d'aquestes plagues, ha dut a terme un control mensual de 41 dependències i un de bimensual en 11 més. A part, s'han desinfectat 21 vestidors (tant públics com de personal) i els sorralles de 4 llars d'infants. Finalment, al llarg del 2015 hi hagué 196 demandes de servei, 159 de les quals feien referència a rosegadors (queixes que han anat en augment els últims anys), mentre que 37 es devien a insectes.

Control de la població de coloms

L'objectiu d'aquest programa és evitar els problemes d'insalubritat que l'excés d'aquesta plaga produeix. Per aconseguir-ho hi ha la informació destinada a les persones alimentadores de coloms i la dirigida a la població sobre els diferents sistemes de protecció d'edificis.

Des de l'administració pública, i a part de la via de la informació, s'ha introduït el mètode de les «gàbies remolc» per al control i la retirada de coloms. Amb la distribució per la ciutat de vuit gàbies de diferents formats, el 2015 es va recollir un total de 2.897 coloms. Val a dir, però, que aquest nombre va a la baixa, ja que l'any 2013 se'n van recollir 3.396, mentre que el 2014 van ser 3.150, segons la memòria de sanitat de l'Ajuntament de l'any 2015.

ZONOSI

La zoonosi fa referència a les malalties que els animals poden transmetre a les persones directament. Els transmissors d'aquestes malalties que podrien semblar més habituals serien les plagues que hem comentat anteriorment. No obstant això, en una ciutat com Manresa hem de tenir en compte també els animals domèstics, que des del 1998 han d'estar obligatòriament censats pels propietaris. En aquest cens consten les dades del propietari, de l'animal i del seu estat sanitari. En el cas dels gossos també és obligatori contractar una assegurança per danys en el cas de les races perilloses. A part, es demana una llicència de tinença d'aquestes races.

El control de la població d'animals domèstics té com a objectiu la minimització dels possibles incidents i accidents deguts a l'abandonament d'animals domèstics de companyia, i, alhora, fomentar la tinença responsable. El control consisteix tant en la recollida com en la custòdia d'animals abandonats d'acord amb la Llei de Protecció dels Animals i dins el Programa d'Assistència Local d'Animals Domèstics de la Diputació de Barcelona. Els animals recollits són portats a les gosses municipals, on són custodiats fins que transcorre el termini legal i, en cas que no hagin estat recuperats pel seu propietari o adoptats per un tercer, passen sota custòdia de la protectora per entrar en el programa d'adopcions.

Al llarg de l'any 2015, i segons la memòria de sanitat de l'Ajuntament de Manresa d'aquest any, hi van haver 405 noves inscripcions d'animals domèstics al cens municipal. D'aquestes, 326 corresponien a gossos i 79, a gats. Amb la nova actualització de les dades, l'any 2015 hi havia a Manresa censats 2.298 gossos, 316 gats i 2 fures, que representaven un total de 2.616 animals domèstics. Les últimes dades que teníem de l'anàlisi de salut del 2009 ens deien que l'any 2007 hi havia censats 1.408 animals, és a dir, que en vuit anys aquesta xifra pràcticament s'ha doblat.

Dins dels gossos registrats, durant el llarg del 2015 hi ha hagut 71 sol·licituds tramitades per a races perilloses. Això ha representat un augment del 73%. D'aquestes 71, se n'han concedit 65 i en queden 6 de pendants. D'altra banda, i pel que fa al tema de l'abandonament d'animals domèstics, durant el 2015 se'n van registrar 266, 154 dels quals eren gossos i 112, gats. D'aquests, 72 gossos i 4 gats van ser recuperats pels seus propietaris, 12 gats van tenir una mort natural, 6 gats es van haver de sacrificar a causa de malalties prèvies a la captura i, finalment, els 82 gossos i 90 gats restants es van donar en custòdia per a adopció. Finalment, pel que fa a les intervencions que es van haver de dur a terme al llarg d'aquest any a causa de mossegades, es van registrar nou intervencions, només dues de les quals van ser mossegades a persones. Cap d'aquests casos va causar la transmissió de malalties contagioses.

Colònies de gats

L'Ajuntament de Manresa actua sobre les colònies de gats i n'afavoreix la creació en punts concrets per tenir aquests animals no domèstics controlats. Des d'aquest punt se'ls tracta amb l'esterilització, l'alimentació higiènica i el control sanitari. Durant el 2015 es van registrar, a les nou colònies detectades, un total de 153 gats, 41 dels quals (21 mascles i 20 femelles) van ser castrats. Tot i tenir controlades aquestes colònies, l'Ajuntament ha tractat també catorze punts més, on s'han dut a terme 73 esterilitzacions (14 mascles i 59 femelles), però no s'ha aconseguit d'habituar els gats de les zones per crear-hi més colònies i, així, tenir més control sobre la situació.

MOBILITAT

Manresa, per la seva situació geogràfica, és un dels llocs on conflueix un major nombre d'eixos de la xarxa viària bàsica que vertebrin Catalunya, ja que es troba situada a la confluència dels corredors fluvials del Llobregat i el Cardener, els quals connecten el litoral barceloní amb les comarques de muntanya, i en la bifurcació de les rutes que, creuant la Depressió Central, comuniquen les comarques de Girona tant amb les de Lleida com amb les de Tarragona.

Els quatre eixos principals són la carretera C-16 (Eix del Llobregat), una autopista amb recorregut que voreja el terme per l'est, seguint la ruta Barcelona-Manresa-Berga-Puigcerdà, i que dins el terme municipal s'anomena BV-4501; vorejant el terme municipal pel nord, hi ha la C-25 (Eix Transversal), que segueix el tram Cervera-Manresa-Vic-Girona; al quilòmetre 33, la C-25 es bifurca i dona lloc a la carretera C-55 (Eix del Cardener), que fa la ruta Barcelona-Manresa-Solsona, la qual serveix com a alternativa a l'autopista C-16.

Últimament s'ha evidenciat, però, la mala connectivitat entre la capital de la Catalunya central i l'àrea metropolitana, i tant des dels ajuntaments com des del Consell Comarcal del Bages s'està fent pressió per poder aixecar les barreres de la C-16. Fins ara s'han aconseguit alguns avenços,

però no han estat del tot satisfactoris. El mal estat de la carretera, la perillositat i la lentitud en trams d'un sol carril de la C-55, única via gratuïta per accedir a l'àrea metropolitana, fan que aquesta connectivitat sigui insuficient.

MOBILITAT I TIPUS DE TRANSPORT UTILITZAT

Segons dades de l'Idescat, l'any 2014 el parc de vehicles estava format per 48.799 vehicles, dels quals 33.112 eren turismes, 5.329 motocicletes, 7.494 camions i furgonetes, 157 tractors industrials i 1.679 autobusos i altres.

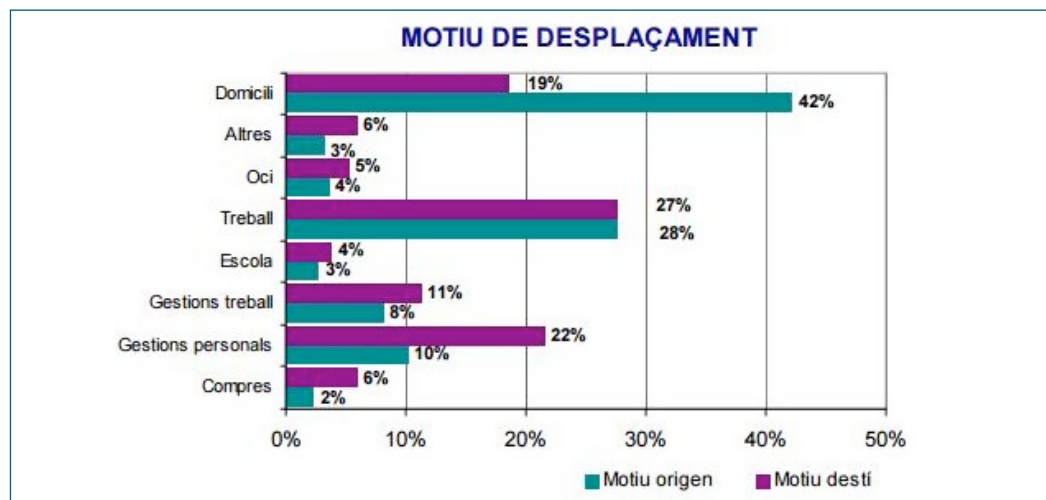
D'altra banda, segons les dades que mostra l'Estudi Ambiental Energètic del POUM, realitzat per l'Ajuntament de Manresa el febrer del 2015 i que tracta dades del 2012, al llarg de la setmana es fan 1.457.381 desplaçaments, el 77,3% dels quals en dies feiners, mentre que el 22,7% són desplaçaments en cap de setmana. Així doncs, l'any 2012 cada resident a Manresa feia una mitjana de 21,2 desplaçaments.

.

MOBILITAT SEGONS EL MOTIU DE DESPLAÇAMENT

Tots aquests desplaçaments registrats tenen un motiu variable. Aquests motius ens els enumera el *Pla de Mobilitat de Manresa* de l'any 2012. A més, s'hi indica quin percentatge de desplaçaments correspon a cada motiu.

GRÀFIC 6
Motiu de desplaçament

FONT

Pla de Mobilitat de Manresa.
Volum II: Diagnosi. Any 2010

Mirant el Gràfic 6, veiem que un dels motius més importants dels desplaçaments és el treball. Seguint amb aquest estudi del 2015, i en aquest cas segons dades del 2001, es van registrar 18.446 desplaçaments interns, 9.860 desplaçaments cap a fora i 11.098 desplaçaments des de fora. L'índex d'autocontenció (relació entre desplaçaments laborals dins del municipi i desplaçaments laborals totals) resulta ser del 61,2%, i ens indica que Manresa és una ciutat activa pel que fa a la generació de llocs de treball. Així doncs, segons el *Pla de Mobilitat de Manresa* del 2012, els desplaçaments en què el motiu principal és la feina representen un 27% dels desplaçaments totals fets a la ciutat.

Altres motius de desplaçament són l'oci, l'escolarització, les gestions dins la feina, les gestions personals, anar a comprar o el fet de marxar de casa o d'arribar-hi.

MOBILITAT SEGONS DESPLAÇAMENTS INTERMUNICIPALS

De nou fixant-nos en el Pla de Mobilitat del 2012, ens referim als desplaçaments interns i externs. Aquests representen un total de 138.665 desplaçaments/dia, és a dir, un 54% dels desplaçaments totals. Les destinacions extramunicipals més importants són a Sant Joan de Vilatorrada, Santpedor i Sant Fruitós de Bages, que representen un 55% de les relacions intermunicipals.

TRÀNSIT

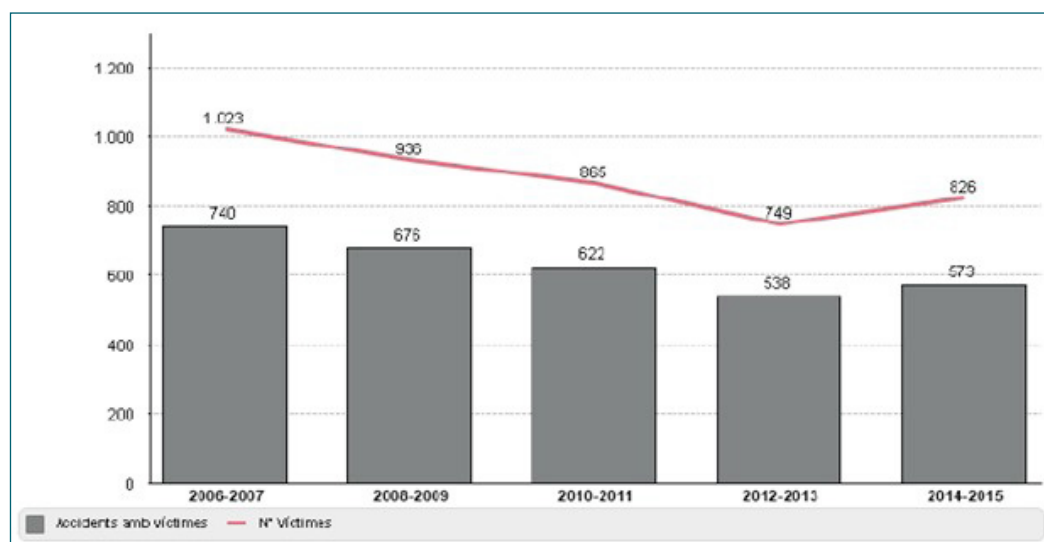
Els accidents de trànsit són un dels riscos més habituals a l'interior de les zones urbanes. Les dades disponibles pel que fa a aquest apartat formen part de l'estudi de salut de Manresa realitzat per la Diputació l'any 2016, on hi ha incloses les dades del període 2014-2015.

Durant aquest període es van produir al municipi de Manresa un total de 573 accidents de trànsit amb víctimes. Aquests accidents van ocasionar un total de 826 víctimes, 70 de les quals van resultar mortes o ferides greus (un 8,4%). De tots els accidents analitzats, el 71,9% van passar a la zona urbana del municipi, mentre que el 28,1% van tenir lloc a la zona interurbana. L'índex d'accidentabilitat en aquest bienni 2014-2015 va ser de 39 accidents amb morts i ferits greus per cada 100.000 habitants.

Com podem apreciar en els dos gràfics següents (7 i 8), la tendència general en l'evolució del nombre d'accidents és decreixent, tot i la lleugera pujada en el període 2014-2015. Aquesta tendència a la baixa és molt important i la veiem directament relacionada amb les campanyes de conscienciació que s'han dut a terme els últims anys, així com també amb les noves mesures de control que han anat apareixent en els agents controladors.

GRÀFIC 7
Evolució dels accidents amb víctimes i del nombre de víctimes ocorreguts al municipi

FONT
Informes d'indicadors de salut local. Sistemes d'Informació en Salut de la Diputació de Barcelona. Municipi de Manresa. Any 2015

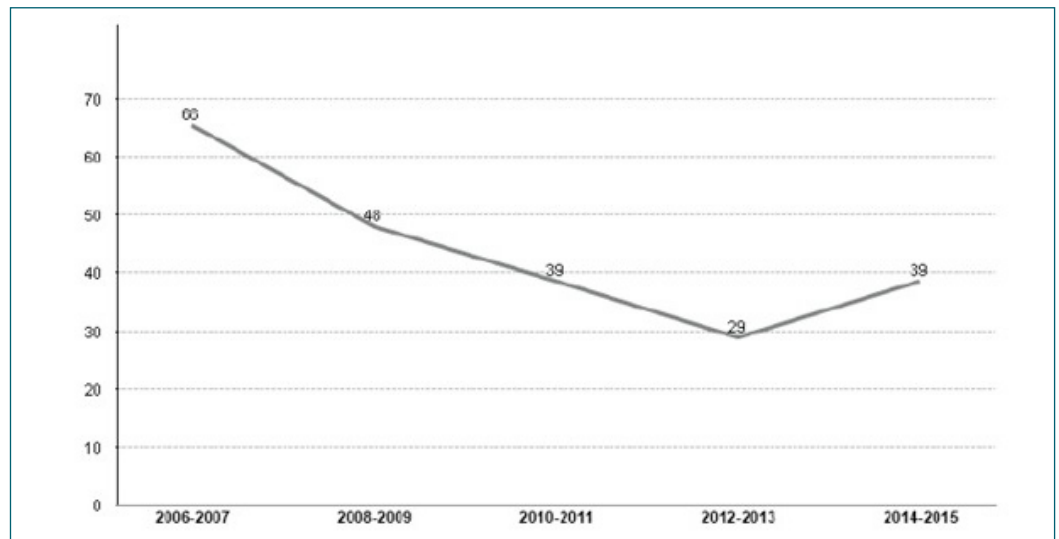

GRÀFIC 8

Evolució de l'índex d'accidentalitat (morts i ferits greus) al municipi

FONT

Informes d'indicadors de salut local. Sistemes d'Informació en Salut de la Diputació de Barcelona. Municipi de Manresa. Any 2015

Si ens fixem en les edats i el sexe de les víctimes (Gràfic 9), veiem com de les 826 víctimes del període 2014-2015 el 57,5% eren homes i el 41,9%, dones. El grup amb més accidentalitat de tots va ser el d'homes de 35 a 39 anys (66 víctimes), mentre que en el cas de les dones va ser el grup d'edat de 40 a 44 anys (44 víctimes). Cal destacar que el nombre d'accidents baixa en picat a partir dels 55 anys. Aquest fet es corrobora en el Gràfic 10, on es veu que els majors de 65 anys tenen molts menys accidents en relació amb altres grups d'edat. Destaquem també que en l'últim període (2014-2015) s'ha esdevingut que el grup d'adults ha superat el de joves pel que fa a nombre de víctimes. El grup de joves, de fet, ha tingut una molt bona tendència a la baixa gràcies a molta conscienciació en el tema al llarg dels últims anys.

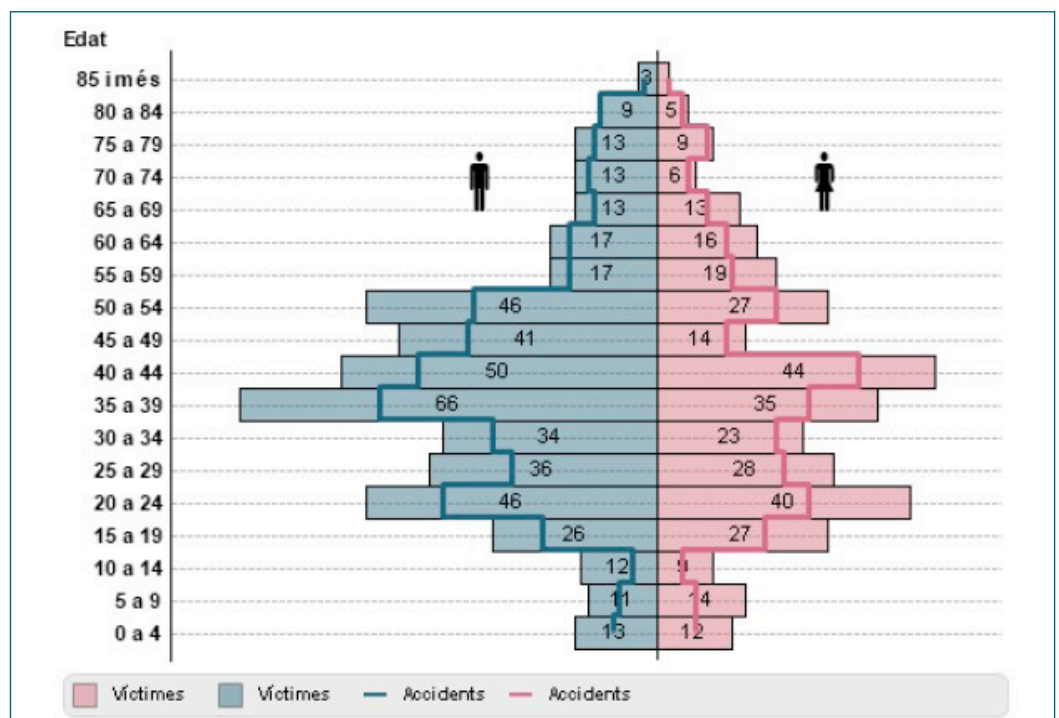
D'altra banda, en el Gràfic 11 veiem el nombre de víctimes greus i de morts per cada grup d'edat. Destaquem el descens generalitzat del nombre total, una gran notícia per a la població de Manresa, tot i que s'ha de continuar treballant per arribar a un coeficient de zero víctimes i/o accidents.

GRÀFIC 9

Piràmide d'accidentalitat i víctimes, segons edat i sexe. 2014-2015

FONT

Informes d'indicadors de salut local. Sistemes d'Informació en Salut de la Diputació de Barcelona. Municipi de Manresa. Any 2015

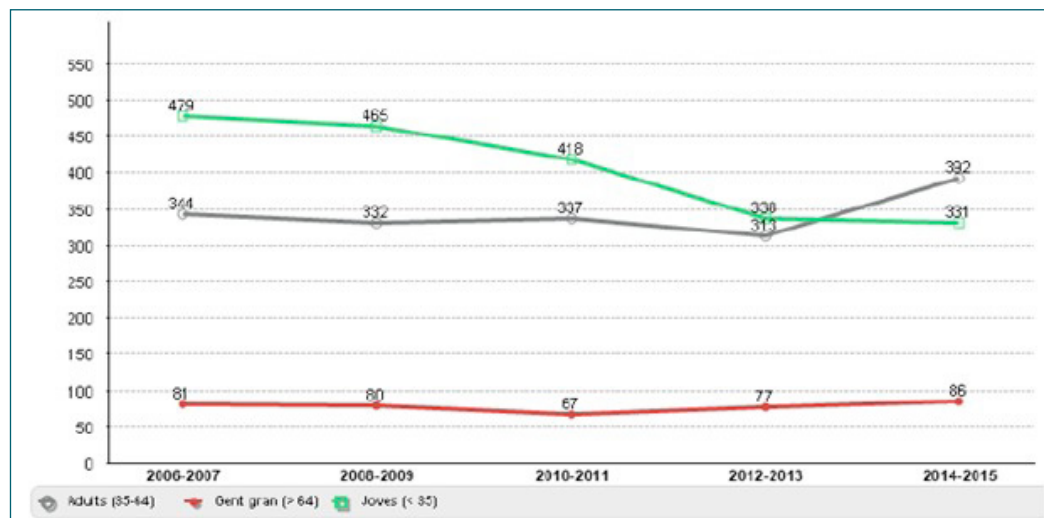

GRÀFIC 10

Evolució de les víctimes per accident de trànsit al municipi segons grups d'edat

FONT

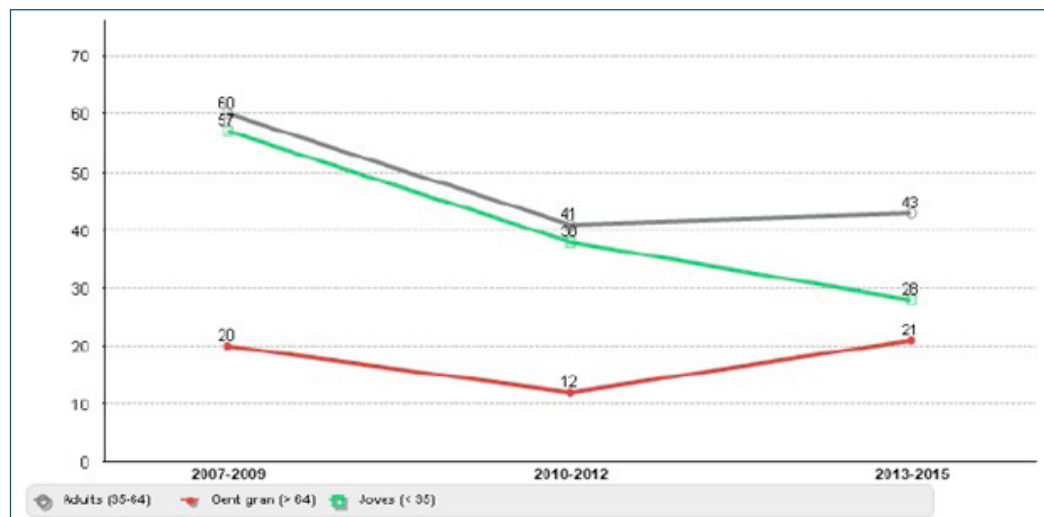
Informes d'indicadors de salut local. Sistemes d'Informació en Salut de la Diputació de Barcelona. Municipi de Manresa. Any 2015

GRÀFIC 11

Evolució dels morts i ferits greus per accident de trànsit municipal segons grups d'edat

FONT

Informes d'indicadors de salut local. Sistemes d'Informació en Salut de la Diputació de Barcelona. Municipi de Manresa. Any 2015

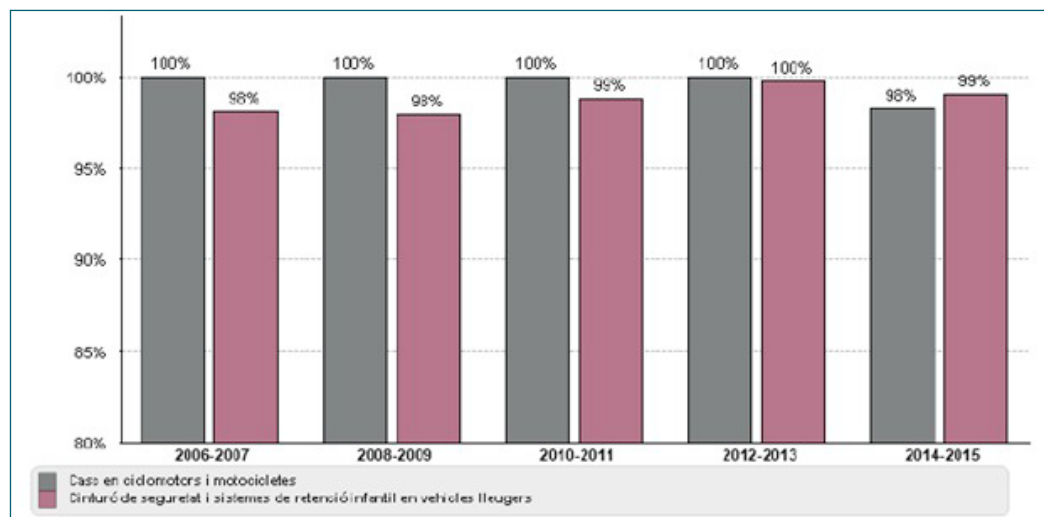
Si ens fixem en les característiques de les víctimes en el moment del sinistre, veiem (Gràfic 12) que en la majoria d'accidents segueixen els protocols i els sistemes de seguretat bàsics, és a dir, el cinturó de seguretat i els sistemes de retenció infantil en els vehicles lleugers i els cascos en el cas de ciclomotors i motocicletes.

GRÀFIC 12

Evolució de l'ús d'accessoris de seguretat en víctimes per accidents de trànsit ocorreguts al municipi

FONT

Informes d'indicadors de salut local. Sistemes d'Informació en Salut de la Diputació de Barcelona. Municipi de Manresa. Any 2015

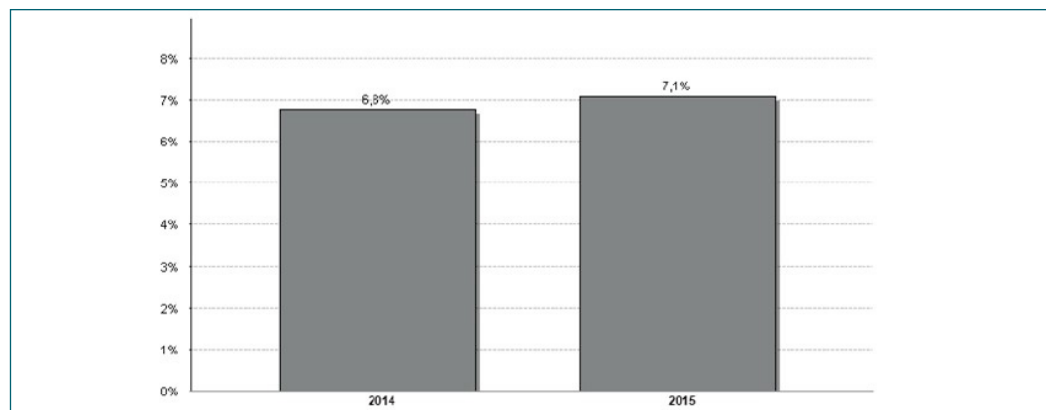
D'altra banda, el percentatge de positius en les proves d'alcoholèmia (Gràfic 13) fetes el 2015 en els accidents de trànsit amb víctimes va ser del 7,1% (4.533 proves fetes), mentre que el 2014 va ser del 6,8% (5.646 proves fetes).

GRÀFIC 13

Evolució del percentatge de positius en els controls d'alcoholèmia

FONT

Informes d'indicadors de salut local. Sistemes d'Informació en Salut de la Diputació de Barcelona. Municipi de Manresa. Any 2015

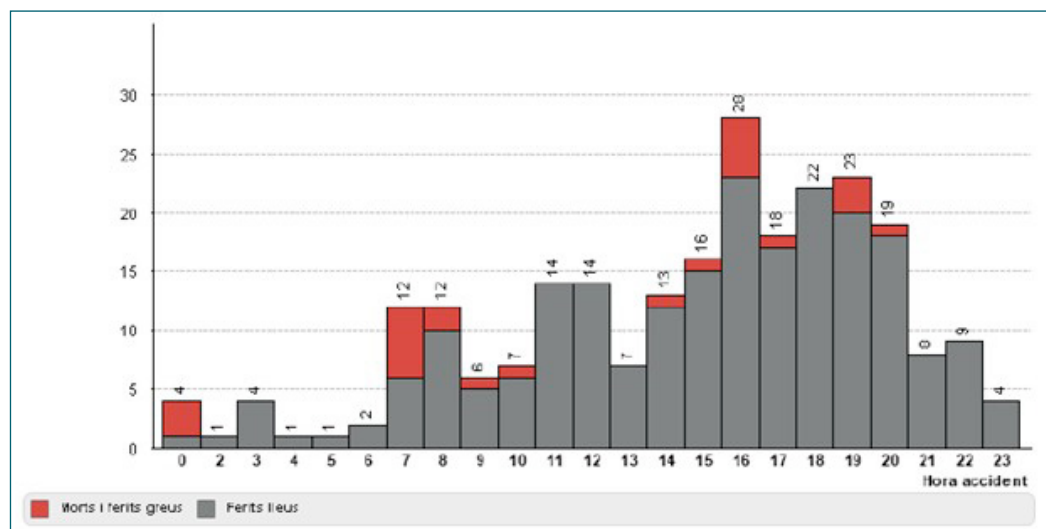
Si ens fixem en les característiques dels accidents de les 826 víctimes del període 2014-2015 podem concloure algunes coses. Respecte a l'hora de l'accident (Gràfic 14), les hores amb més accidentalitat en cap de setmana són les 16h i les 19 h (Gràfic 14), mentre que en els dies feiners des- taquen les 12 del migdia (Gràfic 15).

GRÀFIC 14

Distribució dels morts i ferits greus per accidents de trànsit ocorreguts al municipi segons l'hora els caps de setmana. 2014-2015

FONT

Informes d'indicadors de salut local. Sistemes d'Informació en Salut de la Diputació de Barcelona. Municipi de Manresa. Any 2015

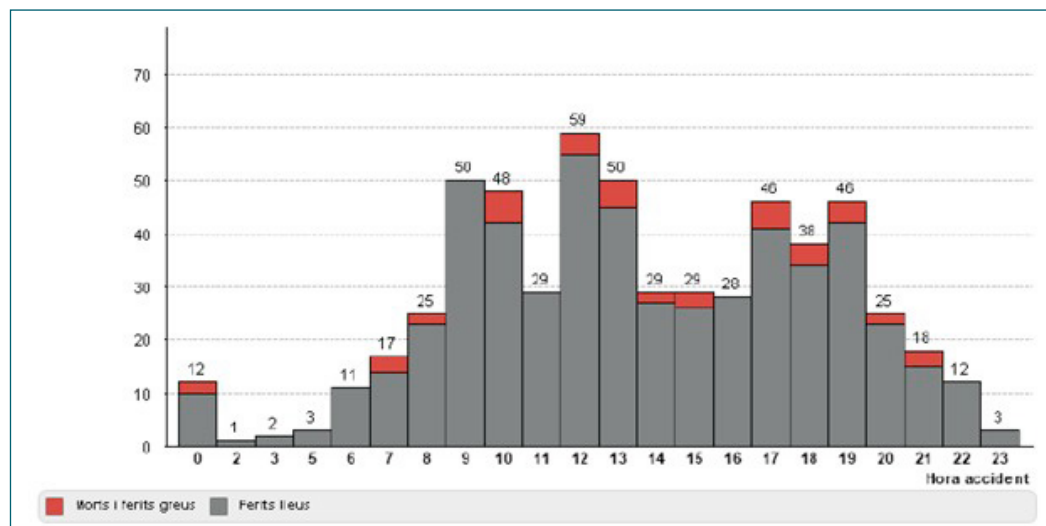

GRÀFIC 15

Distribució dels morts i ferits greus per accidents de trànsit ocorreguts al municipi segons l'hora els dies feiners. 2014-2015

FONT

Informes d'indicadors de salut local. Sistemes d'Informació en Salut de la Diputació de Barcelona. Municipi de Manresa. Any 2015

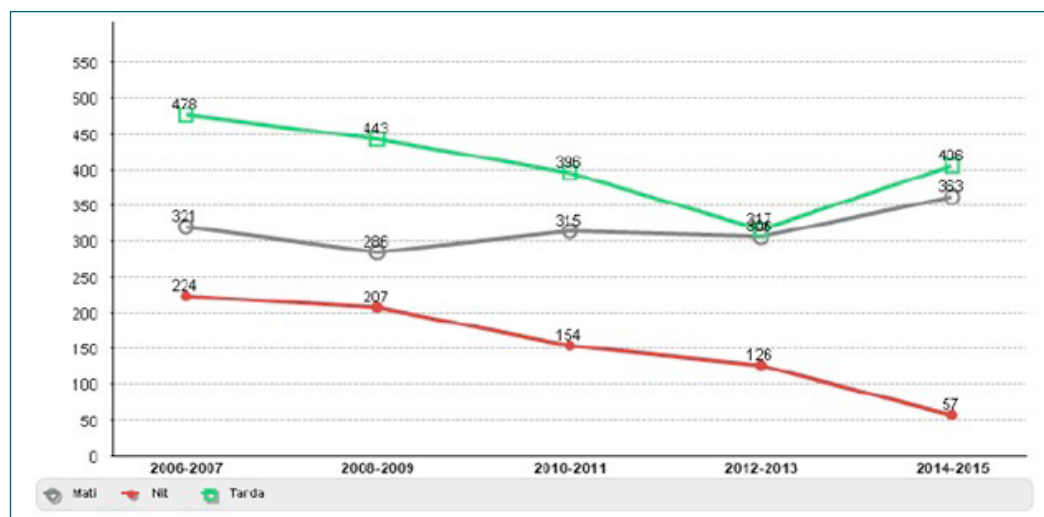
Respecte a la franja del dia (Gràfic 16), és a la tarda i al matí quan hi ha una major freqüència de víctimes. S'ha de destacar el descens del nombre de víctimes en accidents nocturns, un cop més gràcies a la conscienciació respecte a l'alcohol i a les festes responsables.

GRÀFIC 16

Evolució de les víctimes per accidents de trànsit ocorreguts al municipi segons la franja del dia

FONT

Informes d'indicadors de salut local. Sistemes d'Informació en Salut de la Diputació de Barcelona. Municipi de Manresa. Any 2015

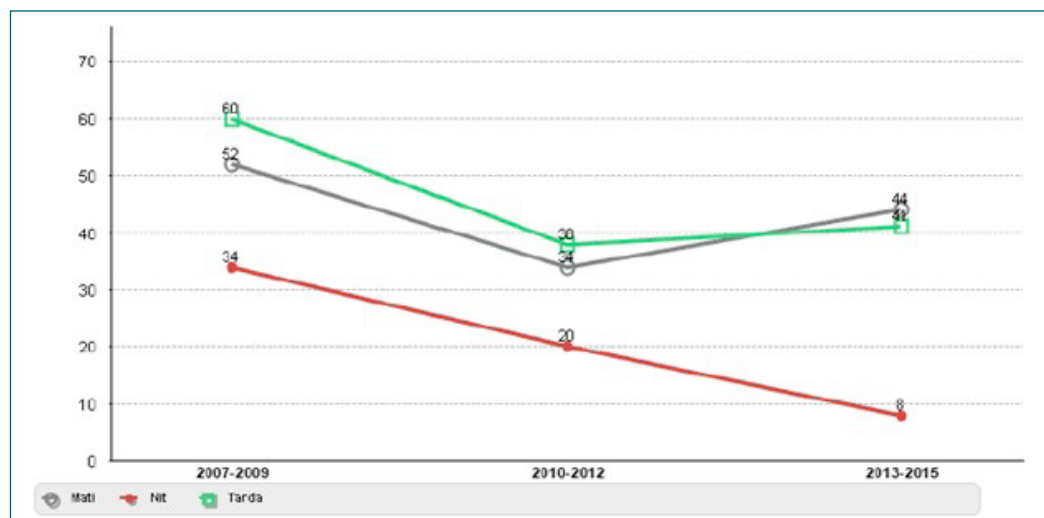

GRÀFIC 17

Evolució dels morts i ferits greus per accidents de trànsit ocorreguts al municipi segons la franja del dia

FONT

Informes d'indicadors de salut local. Sistemes d'Informació en Salut de la Diputació de Barcelona. Municipi de Manresa. Any 2015

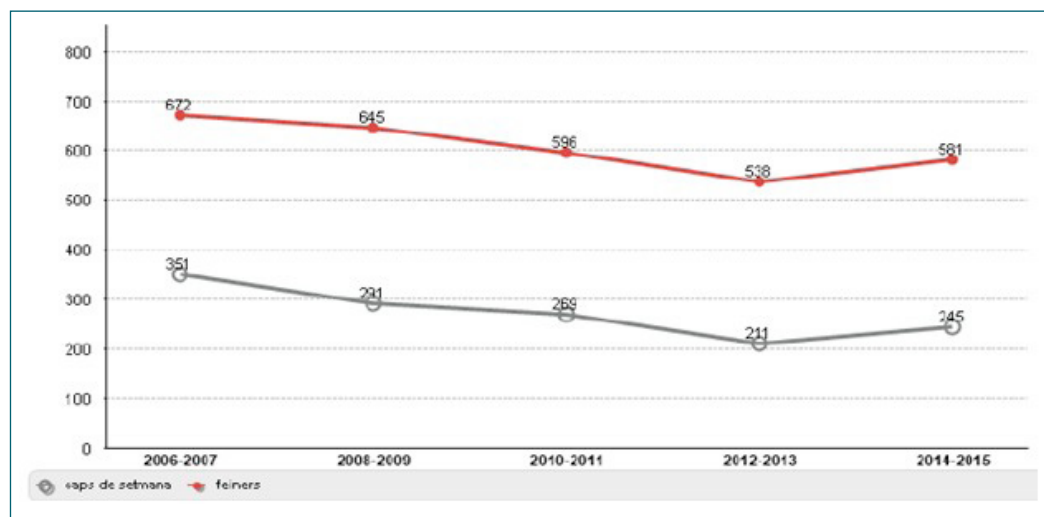
D'altra banda, com podem veure, és en dies feiners quan tenen lloc més accidents i més víctimes (Gràfics 18 i 19).

GRÀFIC 18

Evolució de les víctimes per accidents de trànsit ocorreguts al municipi segons el tipus de dia

FONT

Informes d'indicadors de salut local. Sistemes d'Informació en Salut de la Diputació de Barcelona. Municipi de Manresa. Any 2015

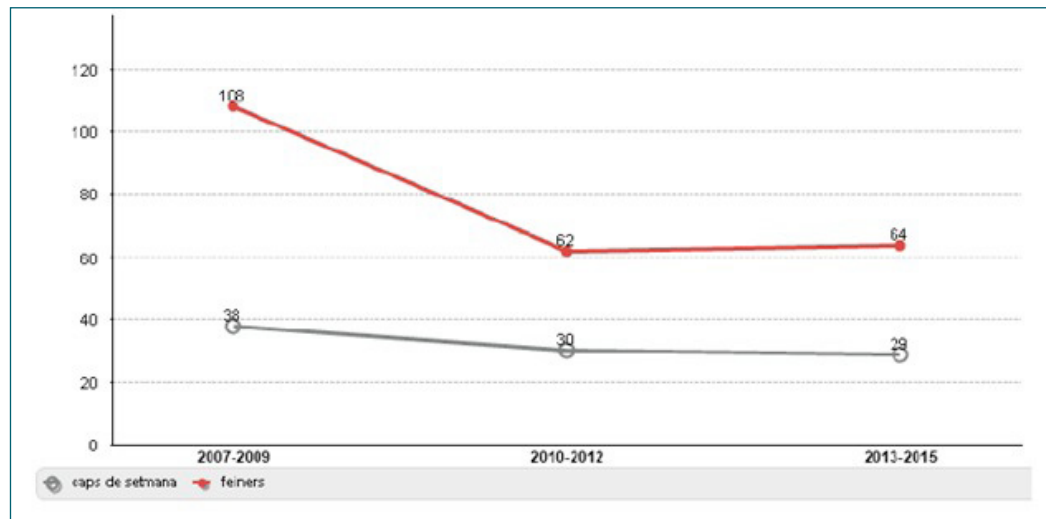
GRÀFIC 19

Evolució dels morts i ferits greus per accidents de trànsit ocorreguts al municipi segons el tipus de dia

FONT

Informes d'indicadors de salut local. Sistemes d'Informació en Salut de la Diputació de Barcelona. Municipi de Manresa.

Any 2015

Finalment, ens fixem en els tipus d'accidents de trànsit més freqüents. Com podem apreciar en el Gràfic 20, els tipus d'accidents més usuals que generen víctimes són les col·lisions entre vehicles en marxa i els atropellaments.

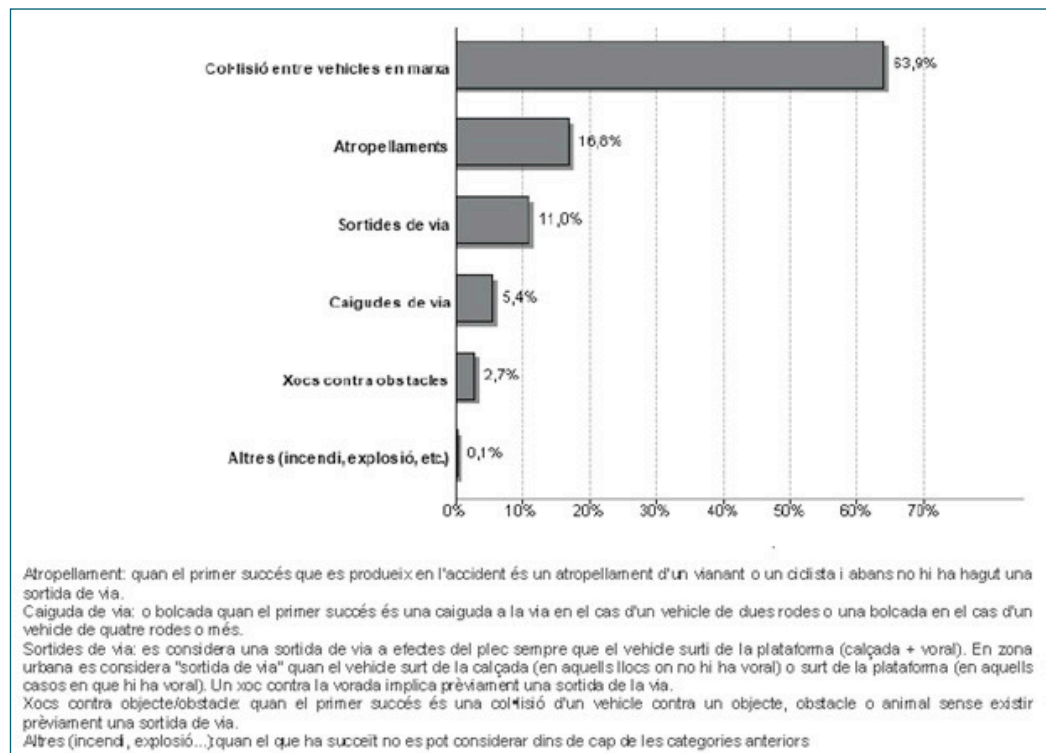
GRÀFIC 20

Distribució de les víctimes per accidents de trànsit ocorreguts al municipi segons tipus d'accident. 2014-2015

FONT

Informes d'indicadors de salut local. Sistemes d'Informació en Salut de la Diputació de Barcelona. Municipi de Manresa.

Any 2015

DESASTRES NATURALS

En l'anàlisi del 2009 es deia que amb el canvi climàtic Manresa patiria un major nombre d'incendis i inundacions. Fins ara, però, això no ha estat així. La bona feina de prevenció d'incendis i les plugessense grans variacions han permès mantenir aquests factors al marge de la situació manresana.

D'altra banda, també es parlava de l'escalfament global. Hem de dir aquí que les temperatures cada cop són més extremes, és a dir, els estius més calorosos i els hiverns més freds. Aquesta major inestabilitat de les temperatures provoca la proliferació de problemes respiratoris en la població, propiciant més constipats i, sobretot, els efectes de la calor extrema, que estan relacionats amb un alt percentatge de mortalitat a Europa. Finalment, això també provoca un augment de contaminació atmosfèrica i de patrons pol·línics, que fomenten les al·lèrgies i, com hem dit, els problemes respiratoris en genera.

SALUT ALIMENTÀRIA

L'Ajuntament de Manresa ha endegat diverses mesures per incidir al màxim en la seguretat i la higiene alimentària dels seus habitants. Un dels camins presos per l'Ajuntament és el control i la vigilància dels establiments alimentaris minoristes. Mitjançant dos tècnics de la unitat, amb el suport d'una administrativa, es duen a terme inspeccions als establiments per avaluar usos i condicions i fer corregir les situacions que poden suposar un risc per a la salut pública. El 2015 es van classificar fins a 500 establiments en el cens d'establiments minoristes d'alimentació, dels quals 138 eren nous. Això demostra que el servei va en augment. Alhora, també s'ha assessorat per carta els paradistes de festes i fires de Manresa. La unitat de sanitat que du a terme les inspeccions ha estat auditada per una empresa externa. El resultat és que tots aquests 500 establiments registrats són inspeccionats i representen la majoria de sectors alimentaris que operen a la ciutat: carnisseries, forns de pa, queviures, peixateries, bars i restaurants, fruites i verdures, etc. S'ha posat èmfasi en els forns de pa i els establiments de restauració, a causa d'un major risc, i s'ha comprovat que l'assessorament és un element molt important, ja que com més personalitzada és l'atenció, els procediments sancionadors baixen i els usuaris valoren millor el servei.

Una altra mesura presa per l'Ajuntament de Manresa en referència a la salut alimentària és el control del mercat municipal. Consisteix en visites de control a l'estructura compartida que és el mercat municipal de Puigmercadal. El 2015 es van fer quatre inspeccions a establiments del mercat i durant els anys anteriors s'havien anat analitzant la resta de parades amb més risc. Amb el temps, tots els conflictes s'han anat resolent.

D'altra banda, i també en la línia de la salut alimentària, val a dir que l'Ajuntament fa un repàs dels menús de les empreses que subministren els àpats als centres educatius. Així, mensualment, els centres adherits al programa fan arribar les propostes de menús, que són revisades pels tècnics del departament i retornades amb els suggeriments i les propostes que s'hagin considerat. Aquests suggeriments segueixen un criteri basat en la dieta mediterrània, que recomana el Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya. A part d'aquest control sobre els menús, es treballa en un programa d'alimentació amb les escoles anomenat «Pamboli», que té com objectiu educar, informar i oferir coneixements d'alimentació a alumnes de primària per tal d'evitar conductes de risc, com els trastorns alimentaris, i potenciar el primer àpat del dia, l'esmorzar. Atesos els resultats, podem veure i destacar que el nombre total d'alumnes que han participat en les activitats d'aquest programa és de 1.548.

INDICADORS SANITARIS

MORTALITAT

Alguns dels paràmetres més importants a tenir en compte per a l'estudi de l'estat de salut de les poblacions són els indicadors de mortalitat dels seus membres. En funció de les causes i la seva magnitud podem planificar, per exemple, estratègies d'intervenció preventives.

L'estudi de la mortalitat s'ha elaborat a partir de les dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya, així com dels informes d'indicadors de salut local sobre Manresa, elaborats per la Diputació de Barcelona, dels anys 2013 i 2015. Val a dir, doncs, que algunes dades no passaran de l'any 2013. A partir d'aquests informes i de l'Idescat s'han elaborat algunes taules comparatives entre períodes, tenint en compte algunes característiques demogràfiques, amb l'objectiu d'oferir una visió global sobre l'evolució (des de l'informe anterior, que es va elaborar l'any 2009) de la mortalitat a Manresa i les seves causes.

MORTALITAT GENERAL A MANRESA

Primerament, i comparades amb les de Catalunya, presentem les dades de mortalitat a Manresa (Taula 46). L'any 2015 van morir a la ciutat 700 persones, cosa que representa, en el període 2014-2015, una taxa de 9,15 morts per cada 1.000 manresans (homes: 9,13 per 1.000; dones: 9,17 per 1.000). Tenint en compte que en el període 2007-2008 aquesta taxa va ser de 9,41 defuncions per cada 1.000 persones i que en el període 2012-2013 era de 9,30, podem afirmar que s'ha registrat una tendència a la baixa entre els anys 2006 i 2016.

Tot i aquesta tendència, la taxa de mortalitat continua essent superior a la del conjunt de Catalunya (8,25). Prenent en consideració les dades que hem presentat amb anterioritat, és fàcil suposar que aquesta taxa de mortalitat superior és deguda a l'evolució demogràfica de la ciutat, que ha anat tendint a l'envelliment i al sobreenvelliment de la població.

TAULA 46

Taxa de mortalitat per cada 1.000 habitants. Comparació entre Manresa i Catalunya. 2014

FONT

Elaboració pròpia a partir de www.idescat.cat

TOTAL		
	N	Taxa
Manresa 2014	700	9,29
Catalunya 2014	61.319	8,42

Mentre que la taxa catalana de mortalitat s'ha anat mantenint estable des dels estudis realitzats els anys 1997 i 2009, amb un lleuger decreixement, la de Manresa, tot i comportar-se també amb una tendència a la baixa, ha augmentat considerablement el 2014, després que el 2013 fos de 8,85 per cada 1.000 habitants.

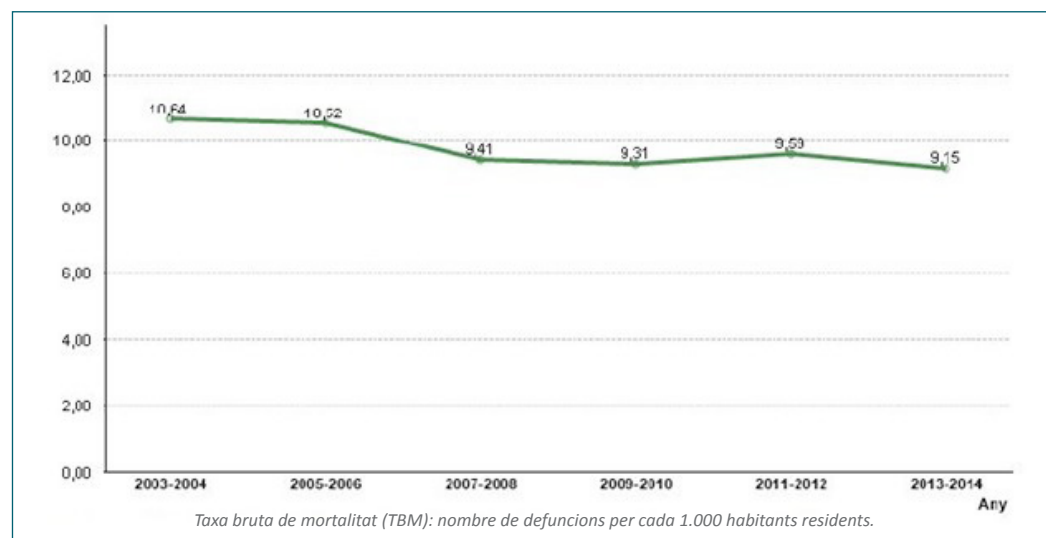
Segons dades de l'Institut Nacional d'Estadística i dades d'estimacions postcensals del mateix Idescat (Gràfic 21), observem un descens progressiu en la taxa bruta de mortalitat (TBM) durant la primera dècada del segle XXI. Cal remarcar, com hem dit, que si bé la taxa de mortalitat del 2013 era de 8,85, l'any 2014 s'enfilava a 9,45. Malgrat això, podem dir que en general la tendència és decreixent.

GRÀFIC 21

Evolució de la taxa bruta de mortalitat

FONT

Informe d'indicadors de salut local de la Diputació de Barcelona. Manresa, 2015

Si ens fixem en l'evolució de la taxa de mortalitat per sexes (Taula 47), podem constatar que la tendència general és la d'una taxa de mortalitat inferior en les dones respecte als homes. Tot i això, cal diferenciar-hi dues evolucions. D'una banda, l'evolució de la taxa de mortalitat en les dones, que es manté constant i experimenta poca variabilitat des de començament de segle, amb un decreixement total de 0,98 punts en un període de deu anys. De l'altra, la taxa de mortalitat dels homes, que sí que ha mostrat una clara tendència a la baixa, amb una millora de 2,02 punts per al mateix període. Cal destacar també que en ambdós casos les evolucions han arribat al punt més baix en l'últim període, del qual cal destacar també una taxa superior, per primer cop, en el sexe femení respecte al masculí.

TAULA 47

Evolució de la taxa de mortalitat per sexe

FONT

Informe d'indicadors de salut local de la Diputació de Barcelona. Manresa, 2015

	2003-2004	2005-2006	2007-2008	2009-2010	2011-2012	2013-2014
Dones	10,15	10,30	9,38	9,18	9,26	9,17
Homes	11,15	10,74	9,44	9,45	9,93	9,13

CAUSES DE MORTALITAT

A banda de la taxa bruta de mortalitat, és rellevant i imprescindible analitzar les causes principals d'aquestes morts. A la Taula 48 es presenten les taxes específiques de mortalitat agrupades per grans capítols. S'hi pot observar que, si bé les malalties del sistema circulatori han disminuït respecte als anys 2003 i 2004, continuen essent les que causen més morts a la ciutat, juntament amb els tumors, que també han disminuït. En tots dos casos s'observa una taxa molt més alta en relació amb tota la resta de grans causes agrupades. De fet, només amb aquests dos capítols junts obtenim més de la meitat de les morts de la ciutat (769 de 1.362 en el període 2013-2014).

TAULA 48

Taxa específica de mortalitat per grans capítols

FONT

Informe d'indicadors de salut local de la Diputació de Barcelona. Manresa, 2015

Capítols CIE-10-MC	Defuncions 2013-14	TBM específica 2013-14	TBM específica 2003-04
Malalties del Sistema Circulatori	402	27,01	31,93
Tumors	367	24,66	29,46
Malalties del Sistema Respiratori	122	8,20	10,09
Trastorns Mentals i del Comportament	110	7,39	8,30
Malalties del Sistema Nerviós	82	5,51	5,08
Malalties del Sistema Digestiu	67	4,50	6,28
Causes Externes de Morbilitat i Mortalitat	41	2,75	4,11
Malalties Endocrines, Nutricionals i Metabòliques	39	2,62	2,84
Malalties del Sistema Genitourinari	38	2,55	2,92
Resta causes	52	3,49	5,38
Totes les causes	1.320	88,68	106,40

Taxa específica de mortalitat: nombre de defuncions, segons grans causes, per cada 10.000 habitants. Excloses les no codificades.

En les malalties del sistema circulatori podem incloure les coronàries (arítmies, insuficiència cardíaca, angines de pit, infart agut de miocardi, cardiopatia isquèmica, miocardiopatia, valvulopatia i cardiopatia congènita) i les vasculars (accidents vasculars cerebrals, aneurisma cerebral, atero-trombosi, hipertensió arterial, arteriosclerosi, varius i trombosis). D'altra banda, els tumors més prevalents són els càncers de pulmó, intestí, mama, estómac i pròstata.

Si fem la mateixa anàlisi per sexes (Taules 49 i 50), observem com les dues primeres causes de mortalitat es comporten de forma diferent. En el cas de les dones les malalties del sistema circulatori continuen sent la major causa de mortalitat, seguides dels tumors, encara que amb un descens considerable respecte a l'anterior. Per contra, en els homes els tumors són la causa principal de mort.

TAULA 49
Taxa específica de mortalitat de
les dones per grans capítols

FONT
Informe d'indicadors de salut
local de la Diputació de Barcelo-
na. Manresa, 2015

Capítols	Defuncions 2013-14	TBM específica 2012-13	TBM específica 2003-04
Malalties del Sistema Circulatori	216	28,30	33,89
Tumors	159	20,83	21,77
Trastorns Mentals i del Comportament	67	8,78	10,23
Malalties del Sistema Nerviós	58	7,60	6,28
Malalties del Sistema Respiratori	53	6,94	6,87
Malalties del Sistema Digestiu	31	4,06	6,43
Malalties Endocrines, Nutricionals i Metabòliques	25	3,28	3,21
Malalties del Sistema Genitourinari	24	3,14	2,48
Causes Externes de Morbilitat i Mortalitat	15	1,97	2,92
Resta causes	30	3,93	7,45
Totes les causes	678	88,83	101,53

TAULA 50
Taxa específica de mortalitat dels
homes per grans capítols

FONT
Informe d'indicadors de salut
local de la Diputació de Barcelo-
na. Manresa, 2015

Capítols	Defuncions 2013-14	TBM específica 2013-14	TBM específica 2003-04
Tumors	208	28,68	37,53
Malalties del Sistema Circulatori	186	25,65	29,87
Malalties del Sistema Respiratori	69	9,51	13,48
Trastorns Mentals i del Comportament	43	5,93	6,28
Malalties del Sistema Digestiu	36	4,96	6,13
Causes Externes de Morbilitat i Mortalitat	26	3,59	5,36
Malalties del Sistema Nerviós	24	3,31	3,83
Malalties Endocrines, Nutricionals i Metabòliques	14	1,93	2,45
Malalties del Sistema Genitourinari	14	1,93	3,37
Resta causes	22	3,03	3,22
Totes les causes	642	88,53	111,52

Finalment, i entrant més en el detall després de veure les causes de les morts per grans capítols, ens volem fixar amb les causes més concretes de les morts per sexes. En un llistat de 73 causes, en destaquem les nou principals (Taula 51).

Pel que fa a les dones, la causa principal de mort a Manresa és la demència senil, vascular i no especificada, seguida de malalties cerebrovasculars i insuficiència cardíaca. Veiem en les dones que cap tumor és una causa principal específica de mortalitat, tot i que com a gran capítol representen el segon motiu de mort entre les dones de Manresa.

D'altra banda, pel que fa als homes (Taula 52), la principal raó de defunció són les malalties isquèmiques del cor, seguides dels tumors malignes de tràquea, bronquis i pulmó i, en tercer lloc, de les malalties cerebrovasculars. Més avall també hi trobem el tumor de budell; per tant, veiem com els càncers afecten més la mortalitat específica dels homes que no pas la de les dones a la ciutat de Manresa.

TAULA 51

Taxa específica de mortalitat en dones per principals defuncions segons llistat de 73 causes

FONT

Informe d'indicadors de salut local de la Diputació de Barcelona. Manresa, 2015

Llistat 73 causes	Defuncions	% defuncions	TM específica
Demència Senil, Vascular i Demència No Especificada	66	9,43%	8,65
Malalties Cerebrovasculars	58	8,29%	7,60
Insuficiència Cardíaca	56	8,00%	7,34
Malaltia d'Alzheimer	41	5,86%	5,37
Malalties Isquèmiques del Cor	38	5,43%	4,98
Tumor Maligne de Mama	26	3,71%	3,41
Malalties Hipertensives	25	3,57%	3,28
Resta Malalties de l'Àpex Digestiu	24	3,43%	3,14
Resta de Malalties del Cor	23	3,29%	3,01
Resta causes	321	45,86%	42,06
Totes les causes	678		

TAULA 52

Taxa específica de mortalitat en homes per principals defuncions segons llistat de 73 causes

FONT

Informe d'indicadors de salut local de la Diputació de Barcelona. Manresa, 2015

Llistat 73 causes	Defuncions	% defuncions	TM específica
Malalties Isquèmiques del Cor	70	10,57%	9,65
Tumor Maligne de Tràquea, Bronquis i Pulmó	47	7,10%	6,48
Malalties Cerebrovasculars	45	6,80%	6,21
Demència Senil, Vascular i Demència No Especificada	42	6,34%	5,79
Bronquitis, Emfisema, Asma i MPOC	41	6,19%	5,65
Tumor Maligne de Budell Gros	23	3,47%	3,17
Resta de Malalties del Cor	23	3,47%	3,17
Tumor Maligne de Pròstata	22	3,32%	3,03
Resta Malalties de l'Àpex Digestiu	21	3,17%	2,90
Resta causes	308	46,53%	42,47
Totes les causes	642		

MORTALITAT EVITABLE

En el període 2013-2014 a Manresa hi va haver un total de 136 defuncions evitables, que van representar un 9,14% de les defuncions totals. D'aquestes 136 morts, com podem veure a la Taula 53, la meitat (el 4,57% de les defuncions totals) van ser susceptibles d'intervenció pels serveis d'assistència sanitària i l'altra meitat (el 4,57% restant de les defuncions totals), susceptibles d'intervenció per polítiques sanitàries intersectorials. Si ho comparem amb el període 2003-2004, hi va haver un 14,81% de defuncions evitables. Veiem, doncs, a la Taula 53, com el percentatge de morts evitables s'ha reduït fins a 5 punts.

TAULA 53

Taxa bruta de la mortalitat evitable. 2013-2014 vs 2003-2004

FONT

Informe d'indicadors de salut local de la Diputació de Barcelona. Manresa, 2015

Causas defunció evitables	TBME 2003-04	TBME 2013-14	Defuncions 2013-14	% defuncions 2013-14
Susceptibles Intervenció per Polítiques Sanitàries Intersectorials	8,52	4,57	68	50,0%
Susceptibles Intervenció pels Serveis d'Assistència Sanitària	6,28	4,57	68	50,0%
Mortalitat evitable total	14,81	9,14	136	100,0%

Taxa bruta de mortalitat evitable (TBM): nombre de defuncions evitables segons consens, per cada 10.000 habitants residents.

Si tenim en compte les defuncions evitables com a casos susceptibles d'intervenció per polítiques sanitàries, podem observar (Taula 54) com el càncer de pulmó n'és la principal.

TAULA 54

Distribució de les defuncions evitables susceptibles d'intervenció per polítiques sanitàries

FONT

Informe d'indicadors de salut local de la Diputació de Barcelona. Manresa, 2015

Susceptibles Intervenció per Polítiques Sanitàries	Defuncions	% defuncions	Homes	Dones
Tumor Maligne Pulmó (0-74a)	27	39,7%	23	4
Resta Causes Externes (Totes)	23	33,8%	13	10
Suïcidis (Totes)	10	14,7%	8	2
Accidents Vehicles de Motor (Totes)	5	7,4%	3	2
Malaltia Alcohòlica del Fegat (15-74a)	2	2,9%	2	0
Sida i Infecció VIH (Totes)	1	1,5%	1	0
Total causes	68	100,0%	50	18

Resta de causes externes: inclou totes aquelles causes per accidents ferroviaris, accidents de vehicles sense motor (bicicletes, tracció animal, etc.), intoxicació accidental per drogues i fàrmacs, enverinament accidental, caigudes, accidents per diversos motius (foc, factors naturals o ambientals, submersió, asfíxia, cossos estranys, etc.) i reaccions adverses a drogues o fàrmacs, entre altres causes externes.

D'altra banda, i tenint en compte les defuncions evitables com a causa susceptible d'intervenció pels serveis d'assistència (Taula 55), el diagnòstic principal són les malalties isquèmiques del cor. Aquests casos poden ser atacs cardiovasculars amb una intervenció tardana per causes diverses.

TAULA 55

Distribució de les defuncions evitables susceptibles d'intervenció pels serveis d'assistència

FONT

Informe d'indicadors de salut local de la Diputació de Barcelona. Manresa, 2015

Susceptibles Intervenció pels Serveis Sanitaris	Defuncions	% defuncions	Homes	Dones
Malaltia Isquèmica del Cor (35-74a)	22	32,4%	20	2
Tumor Maligne Mama Femenina (0-74a)	17	25,0%	0	17
Malaltia Cerebrovascular (0-74a)	11	16,2%	8	3
Hipertensió Arterial (0-74a)	4	5,9%	2	2
Causes Perinatales (Totes)	3	4,4%	1	2
Resta causes	11	16,2%	4	7
Total causes	68	100,0%	35	33

MORBIDITAT

TAXA D'HOSPITALITZACIÓ D'AGUTS

L'hospitalització d'aguts fa referència a l'atenció especialitzada i hospitalària que es presta a través de la xarxa hospitalària d'ús públic desplegada en el territori català. Dins dels serveis que s'ofereixen hi entren l'atenció especialitzada ambulatoria, l'internament, les urgències, l'hospital de dia, les intervencions quirúrgiques amb ingrés o sense i les proves diagnòstiques.

L'informe de salut de Manresa de l'any 2015, elaborat per la Diputació de Barcelona, recull que van utilitzar l'hospitalització aguda 10.155 residents de la ciutat (un 13,6% de la població), dels quals un 44,4% van ser homes i un 55,6%, dones. A la Taula 56 oferim una anàlisi més detallada de com es van repartir aquests contactes entre els diferents serveis d'hospitalització d'aguts: el més utilitzat va ser l'hospital de dia, amb 10.025 contactes, que representen un 47,4% del total; seguit del servei d'hospitalització convencional, amb 8.203 contactes, que representen un 38,8% del total; i ja a molta distància, la cirurgia major ambulatoria (2.320 contactes, un 11%) i l'hospitalització domiciliària (211 contactes, un 1% del total).

TAULA 56

Distribució dels contactes segons el recurs d'hospital d'aguts utilitzat. 2015

FONT

Informe d'indicadors de salut local de la Diputació de Barcelona. Manresa, 2015

Serveis hospitals aguts	Contactes	% Contactes
Hospitalització convencional	8.203	38,8%
Hospital de dia	10.025	47,4%
Cirurgia major ambulatoria	2.320	11,0%
Hospitalització domiciliària	211	1,0%
Altres	407	1,9%
Total	21.166	100,0%

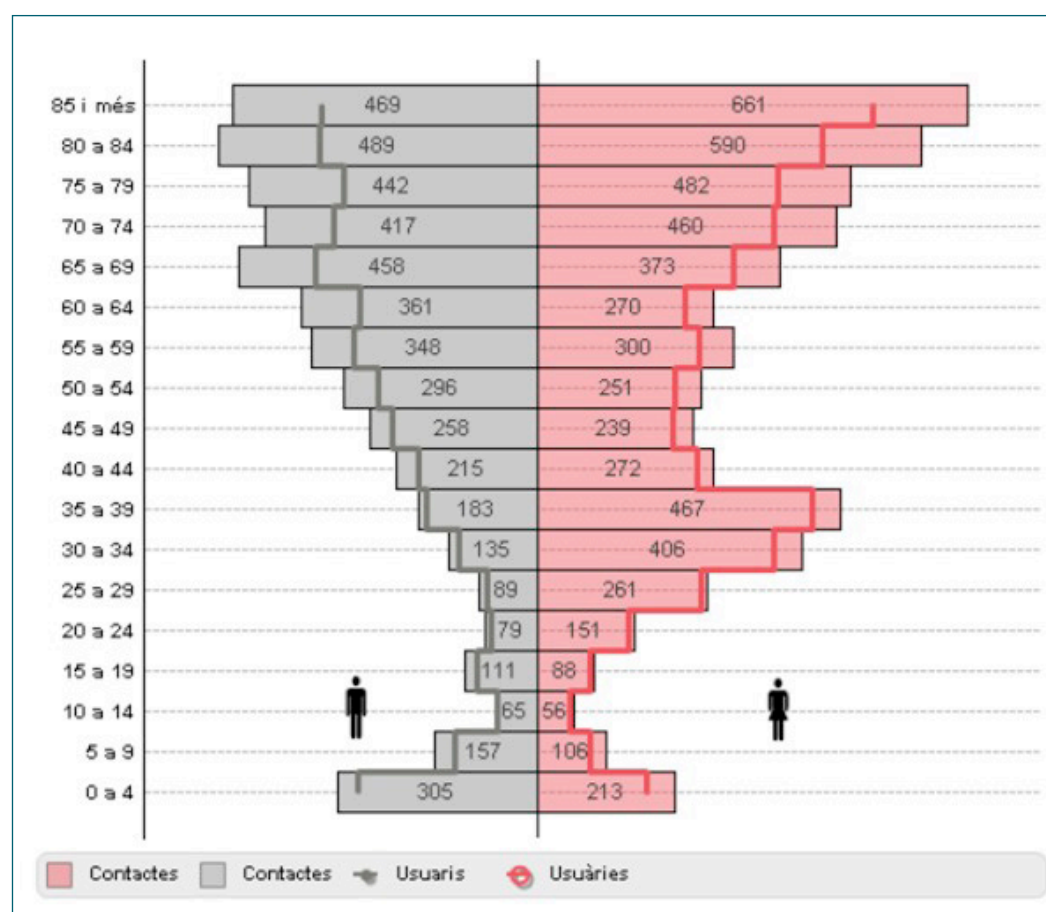
RECURSOS D'HOSPITALITZACIÓ CONVENCIONAL (HC) I CIRURGIA MAJOR AMBULATORIA (CMA)

Centrem-nos ara en dos d'aquests recursos d'hospitalització d'aguts: l'hospitalització convencional i la cirurgia major ambulatoria. Mentre que el primer fa referència a la intervenció i a l'ingrés al mateix hospital, la cirurgia major ambulatoria es refereix a les operacions sense necessitat d'ingrés, és a dir, entrada a l'hospital, operació i alta el mateix dia.

Al llarg del 2015, la taxa d'HC-CMA va ser d'11,3 persones per cada 100 habitants del municipi. En la piràmide d'edat relacionada amb els contactes generats en aquests serveis (Gràfic 22) veiem reflectit el nombre d'usuaris total, representat per sexes. Pel que fa a la piràmide d'usuaris totals, cal destacar una tendència creixent amb l'edat, si bé s'observa, en tots dos sexes, un cert decreixement (en la franja de 60 a 64 anys en les dones i en la de 70 a 74 anys en els homes), així com una corba creixent d'usuàries entre els 24 i els 39 anys.

Tots aquests usuaris i usuàries van generar al llarg de l'any més contactes, és a dir, usos del servei repetits. Aquest comportament és especialment remarcable en les franges d'edat elevades (més de 75 anys), tant en homes com en dones. També s'observa clarament en homes entre 60 i 69 anys i lleugerament en les dones en una franja que es correspon amb l'edat reproductiva (30-39 anys). Finalment, i a causa d'una esperança de vida superior per al sexe femení, veiem com també hi ha una diferència important entre homes i dones en les edats de 85 anys o més.

D'altra banda, s'observa com la franja que va de 10 a 14 anys, tant en nens com en nenes, és la que menys contactes i menys repeticions en l'ús del servei genera als serveis d'hospitalització convencional i de cirurgia major ambulatoria.

GRÀFIC 22

Piràmide d'usuaris i contactes
HC-CMA per sexe i edat. 2015

FONT

Informe d'indicadors de salut
local de la Diputació de Barcelo-
na. Manresa, 2015

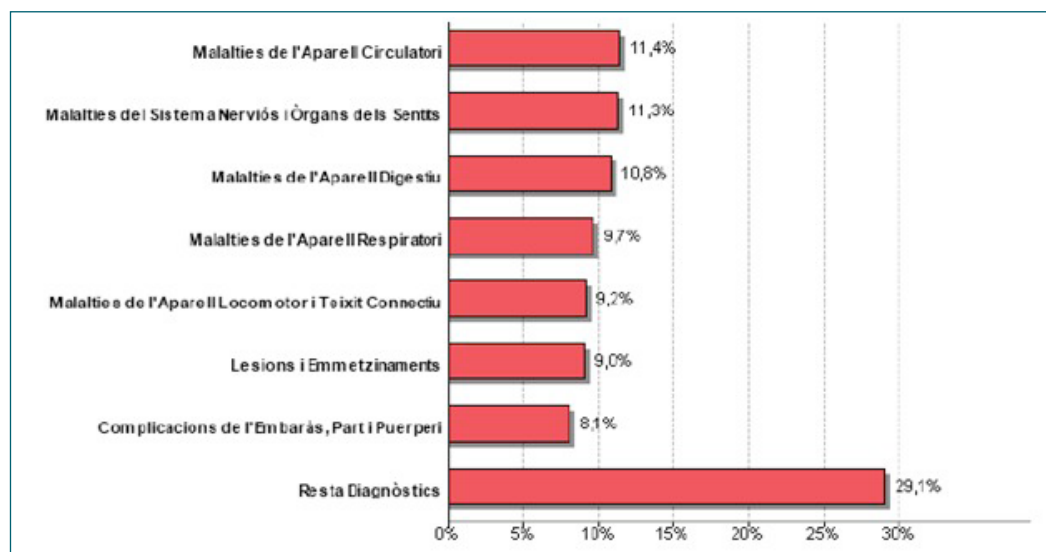
A les taules que adjuntem a continuació, presentem els diagnòstics més habituals a la ciutat de Manresa l'any 2015 en els serveis d'hospitalització convencional i de cirurgia major ambulatoria. A la Taula 57 es presenta en grans grups diagnòstics. Veiem com les malalties de l'aparell circulatori, el sistema nerviós i els òrgans dels sentits són les que predominen en aquests serveis de l'hospital d'aguts. Si entrem més en el detall, ja en la Taula 58, podem constatar com, amb gran diferència, la principal categoria diagnòstica són les cataractes, seguides de lluny de les hèrnies abdominals i les insuficiències cardíques.

TAULA 57

Distribució dels contactes
segons grans grups diagnòstics
CIM-9-MC. 2015

FONT

Informe d'indicadors de salut
local de la Diputació de Barcelo-
na. Manresa, 2015

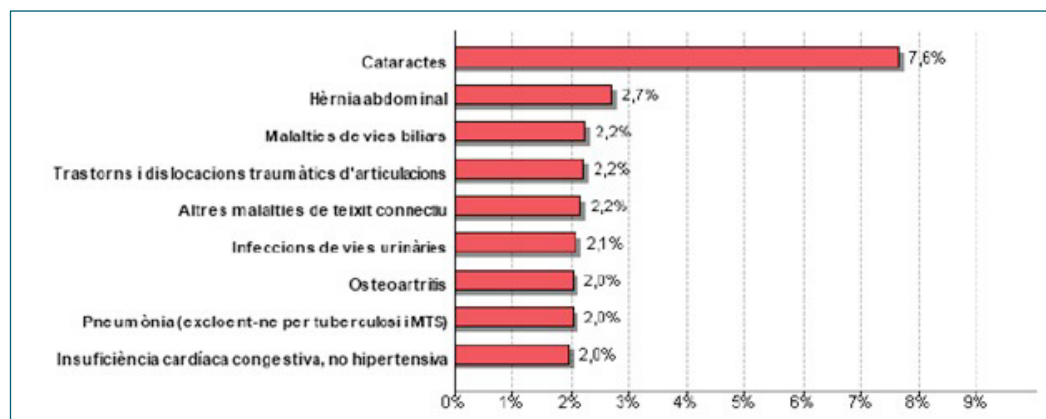

TAULA 58

Distribució dels contactes segons
principals categories diagnòsti-
ques. 2015

FONT

Informe d'indicadors de salut
local de la Diputació de Barcelo-
na. Manresa, 2015

Fixem-nos ara en les mateixes taules separades per sexes.

En primer lloc, vegem els grans grups diagnòstics i les principals categories pel que fa a les dones de Manresa en els serveis d'HC i CMA (Taula 59). El primer que podem observar és que, respecte a l'any 2010, l'any 2015 hi va haver 265 contactes menys. En aquest cas, els principals grups diagnòstics són diferents als que es registraven per al conjunt de la població. Dins aquests serveis, el gran grup diagnòstic de les dones és el de les complicacions de l'embaràs, el part i el puerperi. En aquesta mateixa taula s'observa que la mitjana d'edat de les usuàries amb aquest diagnòstic és de 33 anys. És destacable també la baixada en el nombre de contactes en aquest gran grup diagnòstic, en comparació amb les dades registrades l'any 2010. En aquest sentit, poden apuntar-se dues interpretacions: la primera seria el resultat de la baixada de la taxa de natalitat, ja que mentre que l'any 2010 era del 12,93 per mil, el 2015 es va situar en el 9,42. L'altra lectura ens remetria a millores en el control, seguiment i atenció durant l'embaràs, el part i el puerperi. Aquesta dada és positiva si tenim en compte que, tot i l'augment demogràfic, s'han reduït els contactes ocasionats per aquest gran grup diagnòstic.

Cal destacar també, en la disminució dels contactes, els relacionats amb les malalties de l'aparell circulatori. En contrapartida, on els contactes han augmentat de forma considerable ha estat pel que fa a les malalties del sistema nerviós i òrgans dels sentits i a les de l'aparell respiratori.

TAULA 59

Distribució dels contactes segons grans grups diagnòstics CIM-9-MC en dones. 2015 i 2010

FONT

Informe d'indicadors de salut local de la Diputació de Barcelona. Manresa, 2015

Grans grups diagnòstics	Contactes 2015	Edat mitjana 2015	Contactes 2010	Variació 2015&2010
Complicacions de l'Embaràs, Part i Puerperi	852	33	1.094	-22,1%
Malalties del Sistema Nerviós i Òrgans dels Sentits	705	50	606	16,3%
Malalties de l'Àparell Circulatori	552	63	628	-12,1%
Malalties de l'Àparell Locomotor i Teixit Connectiu	544	51	531	2,4%
Lesions i Emmetzinaments	497	53	477	4,2%
Malalties de l'Àparell Digestiu	494	50	509	-2,9%
Malalties de l'Àparell Respiratori	437	52	391	11,8%
Malalties de l'Àparell Genitourinari	406	51	418	-2,9%
Neoplàsies i Carcinomes "in situ"	394	53	405	-2,7%
Resta contactes	765	48	852	-10,2%
Total contactes	5.646	51	5.911	-4,5%

**Exclusos els casos no codificats.*
**La CIE-9-MC inclou el part normal dins el grup diagnòstic de complicacions de l'embaràs, part i puerperi.*

TAULA 60

Distribució dels contactes segons principals categories diagnòstiques en dones. 2015

FONT

Informe d'indicadors de salut local de la Diputació de Barcelona. Manresa, 2015

En segon lloc, comentem els grans grups diagnòstics i les principals categories pel que fa als homes de Manresa en els serveis d'HC i CMA l'any 2015 (Taula 61).

Primerament cal destacar que, a diferència de les dones, s'observa un augment en el nombre absolut de contactes en comparació amb l'any 2010. Es tracta d'un augment important (263 contactes més).

En el cas dels homes, els grans grups diagnòstics coincideixen més amb els grans grups diagnòstics que s'observen per a la població en general, amb les malalties de l'aparell circulatori al capdavant, seguides de les malalties de l'aparell digestiu i les de l'aparell respiratori com a causes principals de contacte en els serveis d'HC i CMA. Cal destacar també, a diferència de les dones, l'augment en gairebé un 30% en el nombre de contactes per les neoplàsies i carcinomes in situ.

En aquest cas, els homes pateixen molt més de neoplàsies i tumors (tant és així, que és la primera causa de mortalitat en homes, vegeu Taula 50). Això es pot deure a una exposició dels homes a més factors de risc associats a l'aparició d'aquest grup de malalties, així com a una menor eficàcia en les accions i polítiques de prevenció adreçades específicament a aquest col·lectiu.

TAULA 61

Distribució dels contactes segons grans grups diagnòstics CIM-9-MC en homes. 2015-2010

FONT

Informe d'indicadors de salut local de la Diputació de Barcelona. Manresa, 2015

Grans grups diagnòstics	Contactes 2015	Edat mitjana 2015	Contactes 2010	Variació 2015&2010
Malalties de l'Àparell Circulatori	650	58	633	2,7%
Malalties de l'Àparell Digestiu	645	48	608	6,1%
Malalties de l'Àparell Respiratori	579	50	528	9,7%
Malalties del Sistema Nerviós i Òrgans dels Sentits	483	50	411	17,5%
Lesions i Emmetzinaments	453	49	525	-13,7%
Malalties de l'Àparell Locomotor i Teixit Connectiu	422	49	393	7,4%
Neoplàsies i Carcinomes "in situ"	408	55	317	28,7%
Malalties de l'Àparell Genitourinari	405	50	335	20,9%
No codificat	192	48	128	50,0%
Resta contactes	640	46	736	-13,0%
Total contactes	4.877	49	4.614	5,7%

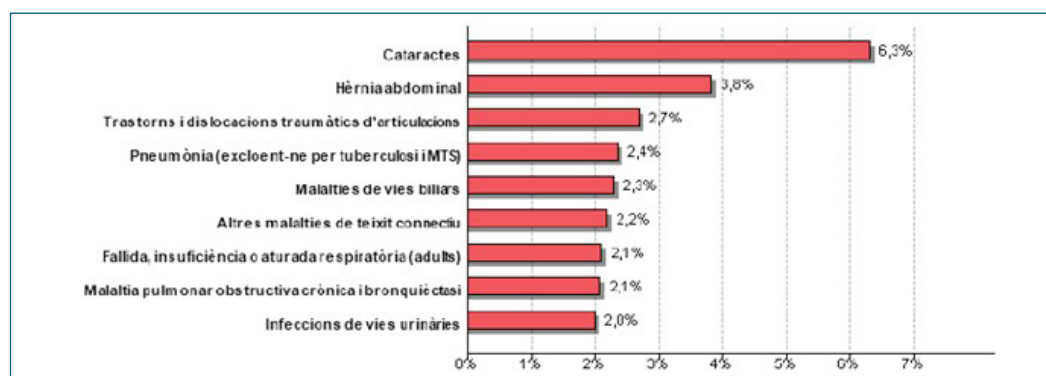
D'altra banda, també en els homes observem com les cataractes continuen representant la principal categoria diagnòstica, seguida de les hèrnia abdominals (Taula 62).

TAULA 62

Distribució dels contactes segons principals categories diagnòstiques en homes. 2015

FONT

Informe d'indicadors de salut local de la Diputació de Barcelona. Manresa, 2015

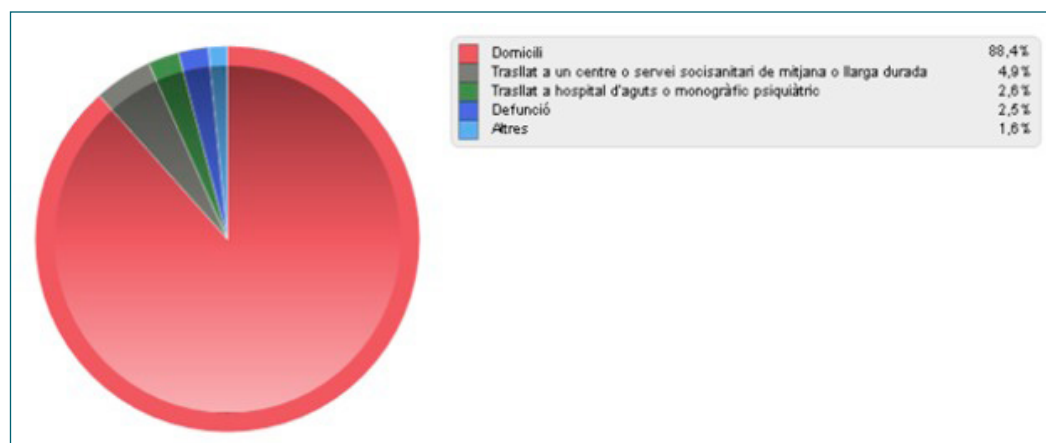
Per tancar l'anàlisi sobre el comportament en l'hospitalització i la cirurgia menor ambulatoria, oferim una breu síntesi de les destinacions dels contactes segons la circumstància d'alta dels serveis analitzats (Gràfic 23). Tal com es desprèn de les dades, la gran majoria dels contactes finalitzen amb una alta domiciliària. Un percentatge menor (4,9%) són traslladats a un servei sociosanitari de mitjana o llarga estada o bé a un hospital d'aguts o a un monogràfic psiquiàtric (2,6%). Un 2,5% són defuncions; tenint en compte que el nombre de contactes en HM i CMA va ser de 10.801, això suposa un total de 270 morts.

GRÀFIC 23

Distribució dels contactes segons circumstància d'alta. 2015

FONT

Informe d'indicadors de salut local de la Diputació de Barcelona. Manresa, 2015

HOSPITAL DE DIA

L'hospital de dia és un altre dels serveis assistencials més utilitzats, amb 10.025 contactes el 2015. Es tracta d'un recurs que s'ha anat consolidant durant els darrers anys i que permet oferir als pacients un tractament complex de manera ambulatoria estalviant-los l'ingrés hospitalari.

L'any 2015, 2.307 residents al municipi (un 3,1% de la població) van utilitzar els recursos d'hospital de dia, generant 10.025 contactes en total.

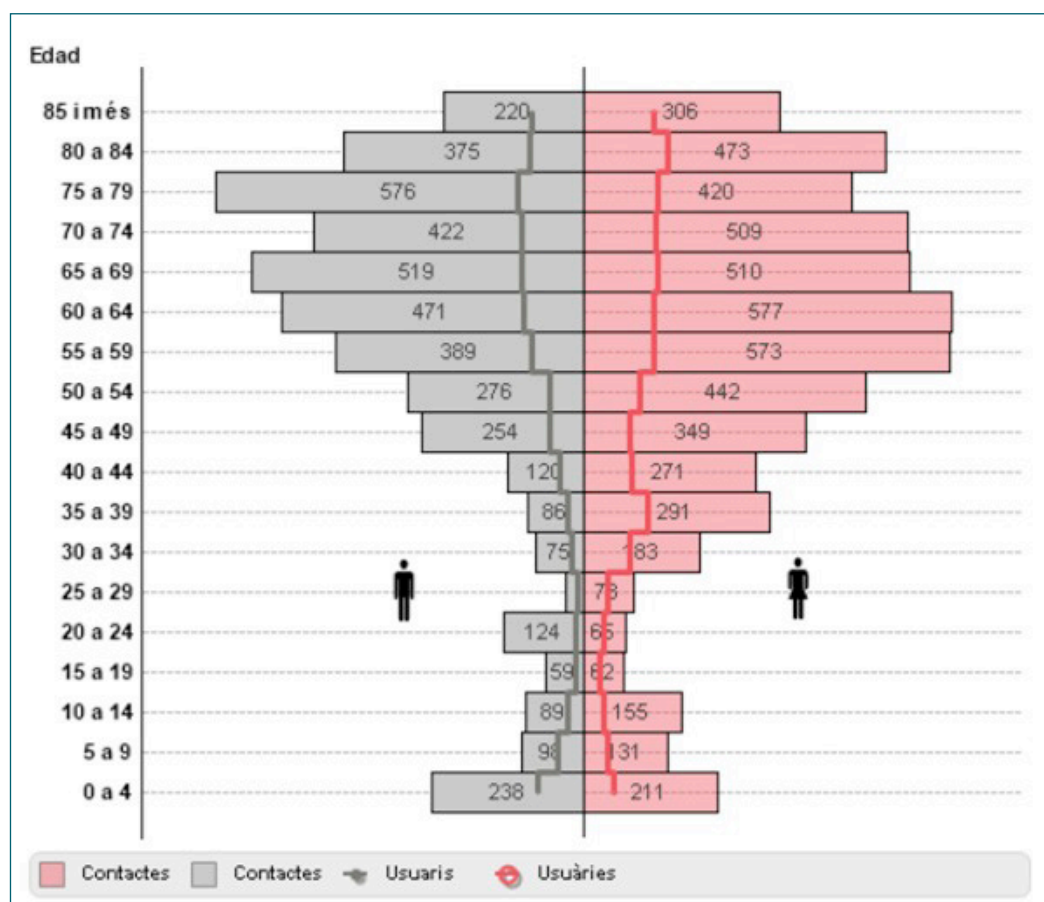
D'aquests usuaris, el 41,2% van ser homes i el 58,8%, dones. Com podem comprovar (vegeu Gràfic 24), la franja d'edat que més contactes va generar entre els homes va ser la de 75 a 79 anys, mentre que en les dones va ser la franja de 60 a 64 anys.

GRÀFIC 24

Piràmide d'usuaris i contactes
per sexe i edat. 2015

FONT

Informe d'indicadors de salut
local de la Diputació de Barcelo-
na. Manresa, 2015

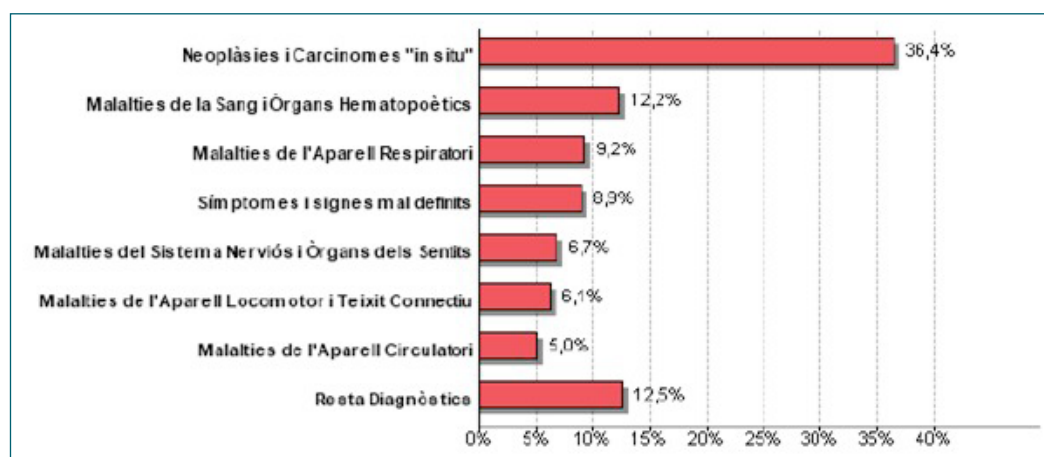
Fixant-nos en la distribució de contactes segons els grans grups diagnòstics (Taules 63 i 64), observem novament les neoplàsies i carcinomes in situ i les malalties de la sang i òrgans hematopoètics com a grans destacats. Així, les principals malalties que porten els usuaris a ser atesos als centres de dia són les anèmies, seguides de les neoplàsies de còlon, mama o bufeta.

TAULA 63

Distribució dels contactes
d'HD segons grans grups
diagnòstics. 2015

FONT

Informe d'indicadors de salut
local de la Diputació de Barcelo-
na. Manresa, 2015

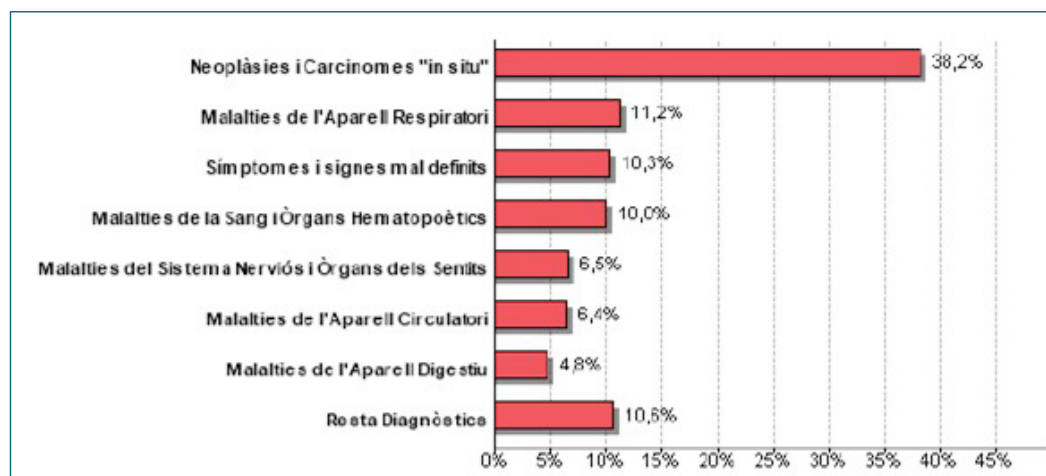

TAULA 64

Distribució dels contactes d'HD
segons principals categories
diagnòstiques. 2015

FONT

Informe d'indicadors de salut
local de la Diputació de Barcelo-
na. Manresa, 2015

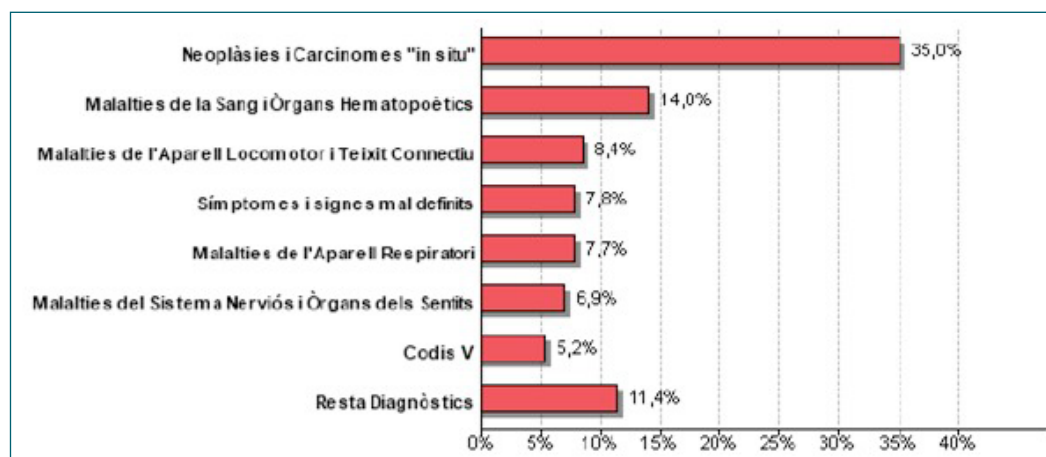
Fent aquesta mateixa anàlisi per sexes, veiem com la distribució de grans grups diagnòstics no varia ostensiblement. Neoplàsies i carcinomes in situ segueixen sent el gran grup de diagnòstic que genera hospitalització de dia, tant per als homes com per a les dones. Sí que s'observen, però, diferències pel que fa a les categories diagnòstiques, amb predomini dels càncers de mama en el cas de les dones (Taules 65 i 66) i dels càncers de pulmó i bufeta en el cas dels homes (Taules 67 i 68). Cal destacar les anèmies com a principal categoria diagnòstica que genera hospitalització de dia en tots dos casos.

TAULA 65

Distribució dels contactes d'HD
segons grans grups diagnòstics
en dones. 2015

FONT

Informe d'indicadors de salut
local de la Diputació de Barcelo-
na. Manresa, 2015

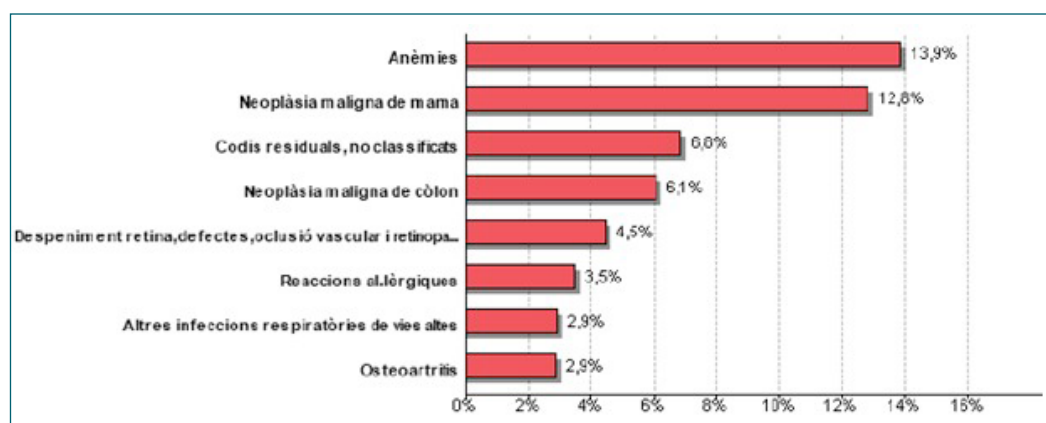

TAULA 66

Distribució dels contactes d'HD
segons principals categories
diagnòstiques en dones. 2015

FONT

Informe d'indicadors de salut
local de la Diputació de Barcelo-
na. Manresa, 2015

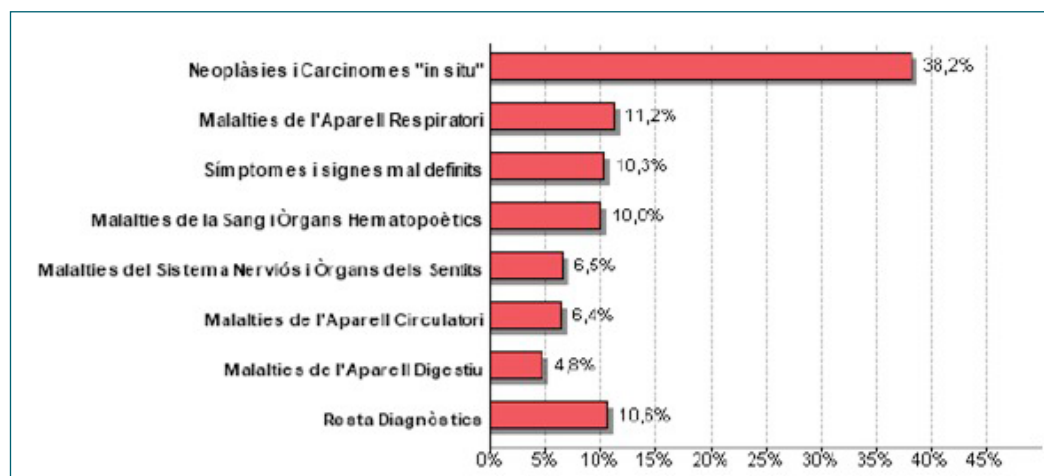

TAULA 67

Distribució dels contactes d'HD segons grans grups diagnòstics en homes. 2015

FONT

Informe d'indicadors de salut local de la Diputació de Barcelona. Manresa, 2015

TAULA 68

Distribució dels contactes d'HD segons principals categories diagnòstiques en homes. 2015

FONT

Informe d'indicadors de salut local de la Diputació de Barcelona. Manresa, 2015

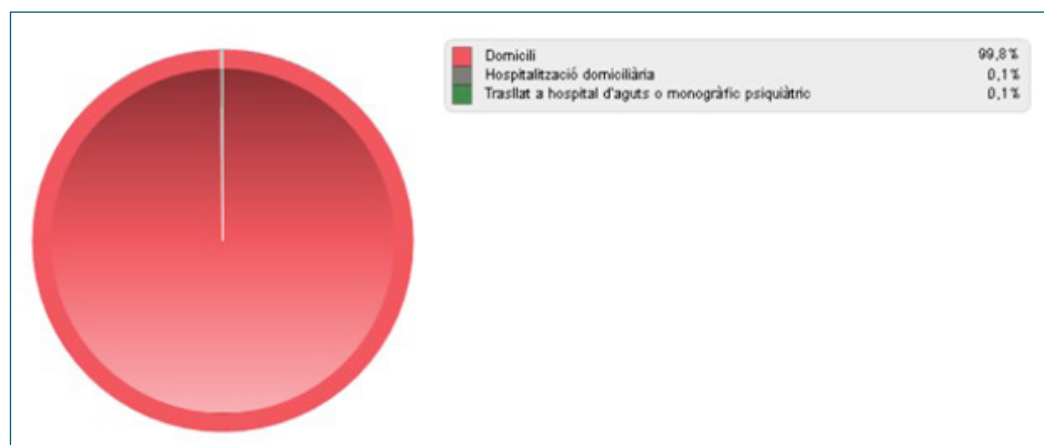
Finalment, cal destacar que pràcticament el 100% de les altes dels hospitals de dia són a domicili, amb l'excepció d'algun trasllat a hospital d'aguts o a monogràfic psiquiàtric (Gràfic 25).

GRÀFIC 25

Distribució dels contactes d'HD segons circumstància d'alta. 2015

FONT

Informe d'indicadors de salut local de la Diputació de Barcelona. Manresa, 2015

ATENCIÓ SOCIOSANITÀRIA

L'any 2015 es van atendre 1.252 usuaris, que van generar 1.808 contactes (ja sigui en recursos d'hospitalització, en un 79,4% dels casos, o bé en recursos d'atenció ambulatoria o d'atenció domiciliària).

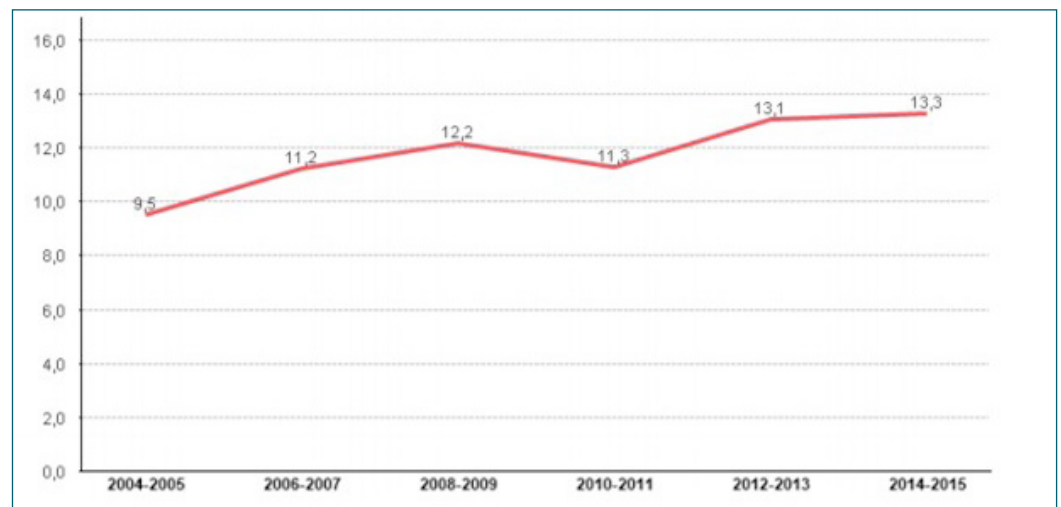
D'aquesta manera, i en coherència amb les dades demogràfiques de la ciutat, es continua observant una tendència creixent, des de fa una dècada, en la taxa d'utilització de recursos sociosanitaris (Gràfic 26).

GRÀFIC 26

Evolució en la taxa d'utilització dels recursos sociosanitaris

FONT

Informe d'indicadors de salut local de la Diputació de Barcelona. Manresa, 2015

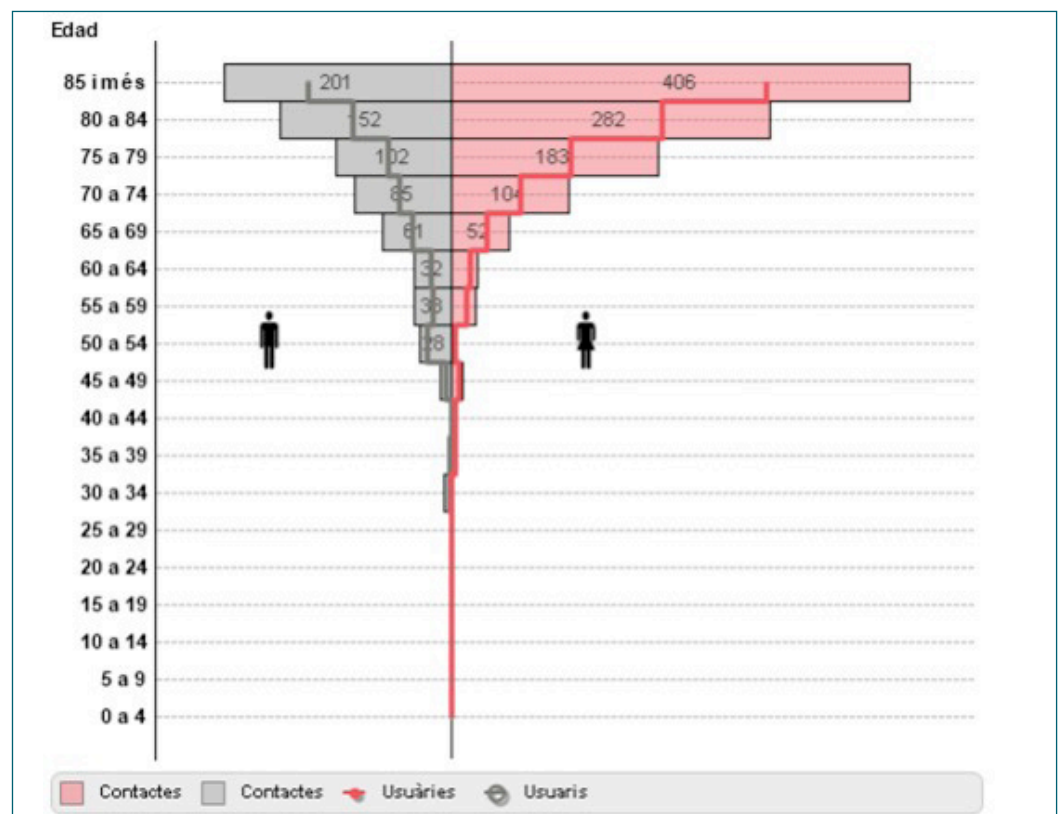
Tal com era d'esperar, i com veiem en el Gràfic 27, la piràmide d'usuaris i contactes generats mostra una tendència creixent associada a l'edat i té un major abast entre les dones (que també tenen una major esperança de vida i de longevitat a la ciutat de Manresa).

GRÀFIC 27

Piràmide d'usuaris i contactes d'atenció sociosanitària per sexe i edat. 2015

FONT

Informe d'indicadors de salut local de la Diputació de Barcelona. Manresa, 2015

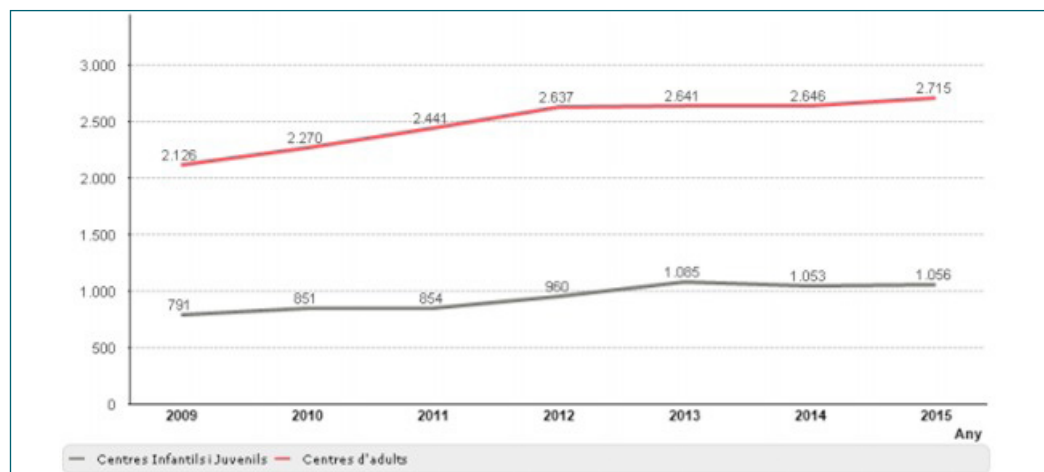

SALUT MENTAL

Segons l'informe d'indicadors de salut de la ciutat de Manresa, elaborat per la Diputació de Barcelona, i segons dades corresponents a l'activitat assistencial dels centres ambulatoris de salut mental, tant infantil i juvenil com d'adults, l'any 2015 van ser ateses 3.771 persones en atenció ambulatoria en salut mental, cosa que suposa un increment de l'1,95% respecte a l'any 2013 (3.699).

GRÀFIC 28
Evolució dels pacients atesos
als centres ambulatoris de salut
mental

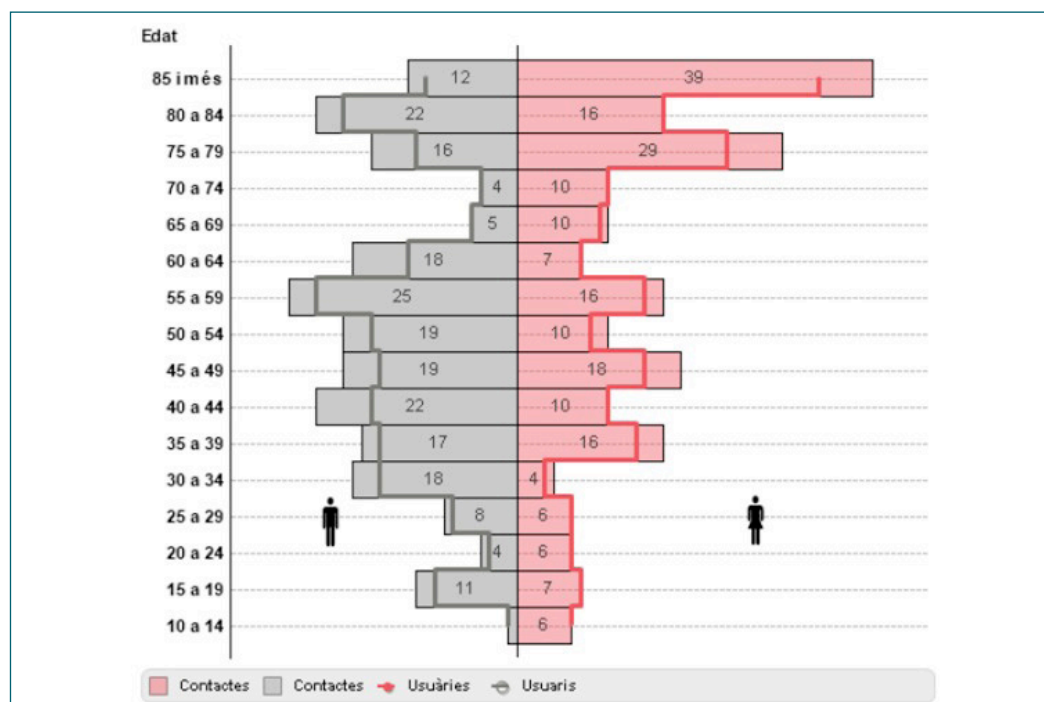
FONT
Informe d'indicadors de salut
local de la Diputació de Barcelo-
na. Manresa, 2015

D'aquests usuaris atesos el 2015, el 33,8% van ser primeres visites (1.275). El 28% del total d'usuaris atesos (1.056 persones) eren menors de 18 anys. Pel que fa als principals diagnòstics, destaquen el trastorn distímic, el trastorn depressiu major i el trastorn d'adaptació, entre els adults, i el trastorn de falta d'atenció (amb o sense hiperactivitat) entre els infants i els joves. Pel que fa a l'atenció d'hospitalització en salut mental, l'any 2015 es van atendre 364 usuaris. Per categories diagnòstiques, un 30,2% presentava trastorns orgànics i demència senil o presenil, i un 22% trastorns afectius. Com podem veure en la piràmide d'hospitalització en salut mental (Gràfic 29), les dones, a mesura que avança l'edat, tenen més probabilitat de crear contactes amb els centres de salut mental. Tant és així, que dels 210 contactes generats per les dones, la meitat han estat generats per majors de 65 anys. Per contra, entre els homes la franja d'edat de 55 a 59 anys és la que més contactes genera.

GRÀFIC 29
Piràmide d'usuaris d'hospitalit-
zació en salut mental: contactes
per sexe i edat. 2015

FONT
Informe d'indicadors de salut
local de la Diputació de Barcelo-
na. Manresa, 2015

TAULA 69

Distribució d'usuaris i contactes en salut mental segons el recurs utilitzat. 2015

FONT

Informe d'indicadors de salut local de la Diputació de Barcelona. Manresa, 2015

Aquests contactes es poden distribuir en diferents recursos de salut mental: hospitals d'aguts (201 usuaris i 234 contactes), recursos sociosanitaris (107 usuaris i 131 contactes) i hospitals de salut mental (56 usuaris i 66 contactes).

Tipus recurs hospitalari	Usuaris	Contactes	% contactes	Contactes/Usuaris
Hospitals Aguts	201	234	54,3%	1,2
Recursos Sociosanitaris	107	131	30,4%	1,2
Hospitals Salut Mental	56	66	15,3%	1,2
	364	431	100,0%	3,6

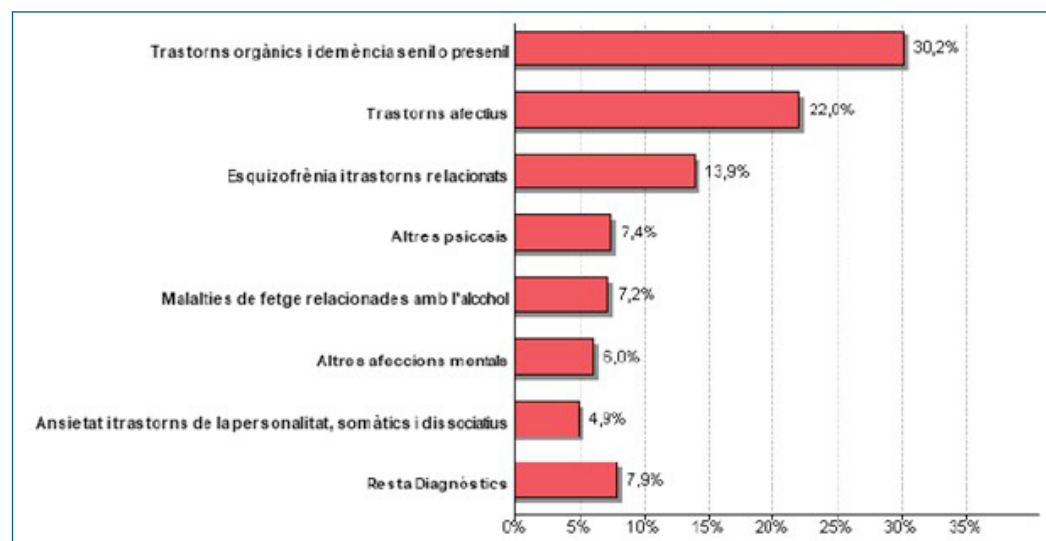
Si ens fixem en les categories diagnòstiques en què estan distribuïts els contactes de l'any 2015, podem veure com més de la meitat (un 52,2%) es reparteixen entre els trastorns orgànics, la demència senil o presenil i els trastorns afectius (Taula 70).

TAULA 70

Distribució dels contactes segons categories diagnòstiques. 2015

FONT

Informe d'indicadors de salut local de la Diputació de Barcelona. Manresa, 2015

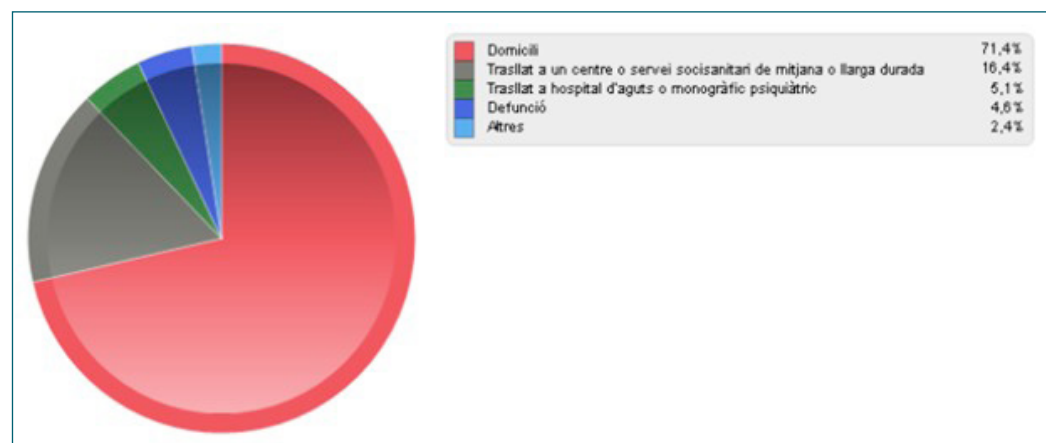
Pel que fa a la distribució dels contactes segons la circumstància d'alta, una tercera part tornen al domicili (71,4%). Altres destinacions són el trasllat a un centre o servei sociosanitari de mitjana o llarga durada (16,4%) o el trasllat a un hospital d'aguts o a un monogràfic psiquiàtric (5,1%). Pel que fa a les defuncions a causa de malalties mentals, van representar l'any 2015 un 4,6%.

GRÀFIC 30

Distribució dels contactes segons circumstància d'alta. 2015

FONT

Informe d'indicadors de salut local de la Diputació de Barcelona. Manresa, 2015

RECEPTES PER HABITANT

L'any 2015 la despesa líquida derivada de la prestació farmacèutica finançable en receptes del CatSalut ha estat de 105.680.910,31 euros a la Regió Sanitària de la Catalunya Central.

TAULA 71

Prestació farmacèutica. Receptes i import líquid segons tipus de producte. 2015

FONT

Memòria 2015 de la Regió Sanitària Catalunya Central.
Departament de Salut

	Import líquid	%	Receptes	%	% increment de l'import
Especialitats farmacèutiques	96.450.939,62	91,27	9.462.989	97,11	-1,75
Efectes i accessoris	7.731.747,39	7,32	251.603	2,58	0,84
Fórmules magistrals	124.546,18	0,12	6.191	0,06	-10,66
Altres	1.373.677,12	1,30	23.348	0,24	-3,16
Total	105.680.910,31	100,00	9.744.131	100,00	-1,59

Àmbit d'Unitats Productives de dispensació.

TAULA 72

Prestació farmacèutica. Receptes i import líquid per habitant. 2015

FONT

Memòria 2015 de la Regió Sanitària Catalunya Central.
Departament de Salut

	Receptes/ habitant	Import líquid/ habitant	Import líquid/ recepta	% receptes pensionistes
Regió	19,37	210,06	10,85	76,67%

Aquesta despesa correspon a la facturació dels col·legis de farmacèutics (Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona) en concepte de receptes dispensades a les oficines de farmàcia d'aquesta regió. Les especialitats farmacèutiques constitueixen el grup que representa un percentatge més elevat, tant de l'import com de les receptes, seguit del capítol d'efectes i accessoris.

L'any 2015 es va produir un decrement en import respecte de l'any 2014 en tots els capítols, a excepció del d'efectes i accessoris, en què es va observar un increment del 0,84%. En el capítol d'altres productes s'inclouen majoritàriament les autovacunes bacterianes, els extractes hiposensibilitzants, les dietes per metabolopaties i les llets.

Segons s'informa a la memòria anual del Departament de Salut (Regió Sanitària de la Catalunya Central) el 79,24% d'aquesta despesa i el 87,31% de les receptes deriva de les prescripcions dels metges de capçalera i dels pediatres.

TAULA 73

Prestació farmacèutica. Receptes i import líquid segons tipus de producte. 2015

FONT

Memòria 2015 de la Regió Sanitària Catalunya Central.
Departament de Salut

	Import líquid	%	Receptes	%
Capçalera i pediatres	82.210.242,75	79,24	8.444.871	87,31
Metges especialistes	21.159.385,20	20,39	1.136.780	11,75
Metges d'urgències	384.149,29	0,37	90.306	0,93
Altres metges	0,00	0,00	0	0,00
Total	103.753.777,24	100,00	9.671.957	100,00

Àmbit d'unitats productives de prescripció.

Les receptes per habitant (19,37) se situen lleugerament per sota de les registrades l'any 2012 a la Catalunya central (20,9), però encara una mica per sobre de la mitjana de Catalunya (18,5).

TAULA 74

Receptes per habitant brutes i estandarditzades per habitant a la Catalunya central. 2012

FONT

Elaboració pròpia a partir del SIIS (Sistema Integrat d'Informació de Salut). 2012 CatSalut

Unitat territorial de referència (de residència)	Receptes per habitant			Receptes per habitant (estandarditzades per edat)(1)		
	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones
Bages i Solsonès	20,9	17,3	24,4	19,7	18,2	21,1
Catalunya	18,5	15,5	21,5	18,5	17,2	19,7

RECEPTES PER HABITANT

Tram d'edat	Total	Homes	Dones
Menors d'1 any	4,4	4,7	4,1
1-4 anys	4,4	4,6	4,1
5-9 anys	2,8	2,9	2,6
10-14 anys	2,6	2,8	2,3
15-19 anys	2,9	2,5	3,3
20-24 anys	3,3	2,5	4,2
25-29 anys	3,5	2,7	4,3
30-34 anys	4,2	3,3	5,1
35-39 anys	5,5	4,6	6,5
40-44 anys	7,3	6,3	8,4
45-49 anys	10,6	9,3	11,9
50-54 anys	15,5	13,8	17,1
55-59 anys	22,6	20,8	24,4
60-64 anys	33,5	31,5	35,3
65-69 anys	47,8	45,7	49,6
70-74 anys	58,1	55,2	60,6
75-79 anys	68,7	64,9	71,6
80-84 anys	79,7	75,5	82,4
85 anys o més	87,4	82,5	89,6
Total	18,5	15,5	21,5

TAULA 75

Receptes per habitant i edat a Catalunya. 2012

FONT

Elaboració pròpia a partir del SIIS (Sistema Integrat d'Informació de Salut). 2012 CatSalut

ESPERANÇA DE VIDA

L'any 2014 l'esperança de vida mitjana de Manresa era de 83,72 anys, gairebé tres punts (anys) per sobre de l'esperança de vida a la ciutat de la dècada anterior (2004). Seguint la tònica global, amb una diferència notable entre homes i dones, a favor d'aquestes.

En tots dos casos s'observa un increment relatiu (respecte a les dades de 2003-2004) d'entre 3,1 anys (homes) i 2,8 anys (dones). Aquest major increment relatiu entre els homes no és suficient per compensar la diferència de sis punts (anys) en l'esperança de vida en néixer en funció del sexe (de 87 anys entre les dones i de gairebé 81 anys entre els homes).

Comparant aquestes dades amb les de Catalunya en conjunt, veiem que l'any 2014 l'esperança de vida a la nostra ciutat (83,72 anys de mitjana) és força similar, i lleugerament superior, a la del conjunt del país (83,35 anys de mitjana). Els homes catalans, però, vivien una mitjana de 80,5 anys (una mica per sota de la mitjana de Manresa, de 80,75), mentre que en les dones la xifra se situa en 86,07 anys (mig any menys que la mitjana de l'esperança de vida de les dones de Manresa en néixer, 86,51).

Una altra dada interessant d'analitzar és l'esperança de vida als 65 anys. Aquest valor és un indicador de la mitjana d'anys que els queden per viure a les persones que han arribat als 65 anys. En aquest cas, l'esperança de vida augmenta pràcticament fins a 85 anys en el cas dels homes (19,87 anys més a partir dels 65) i fins a prop de 90 anys en el cas de les dones (concretament 89,61 anys, 24,66 anys més a partir dels 65). Es registra, en aquestes dades, un increment absolut total de dos anys (que representa un increment relatiu del 13,2%) respecte a l'esperança de vida de l'any 2004. Novament aquest increment és més notori entre els homes, que de mica en mica s'acosten al nivell de vida de les dones i escurcen la diferència en l'esperança de vida de les persones de més de 65 anys en funció de si són homes o dones.

TAULA 76
Esperança de vida a
Manresa. 2015

FONT
Elaboració pròpia a partir de
l'Informe d'indicadors de salut
local de la Diputació de
Barcelona. Manresa, 2015

	EN NÉIXER			ALS 65 ANYS		
	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones
2003-2004	77,61	83,63	80,72	17,53	21,84	19,89
2013-2014	80,75	86,51	83,78	19,87	24,66	22,51
Increment absolut	3,14	2,88	3,06	2,34	2,82	2,62
Increment relatiu	4%	3,4%	3,8%	13,3%	12,9%	13,2%

Aquestes dades relatives a l'esperança de vida de la ciutat són molt significatives. Encara que no es pot establir un paral·lisme simple entre l'esperança de vida i el benestar i la qualitat de vida de les persones, el cert és que tots els països i regions del món que registren mitjanes d'esperança de vida elevades són zones amb una cobertura sanitària àmplia, amb fortes estructures d'estat per al benestar i amb una forta base econòmica fonamentada en la recerca i la tecnologia. Podem afirmar, doncs, que es tracta d'una bona notícia, si bé suposa un repte per al municipi en termes d'organització social, serveis, recursos i benestar en general.

INDICADORS DE SALUT MATERNOINFANTIL

Els indicadors de salut reproductiva permeten fer una anàlisi descriptiva dels elements clau a l'hora de desenvolupar actuacions de promoció de la salut en relació amb els comportaments sexuals i reproductius, la prevenció de malalties i la provisió de recursos assistencials en aquesta àrea. També permeten desenvolupar indicadors demogràfics juntament amb els registres de mortalitat. Durant l'any 2014 hi va haver a la ciutat de Manresa 942 embarassos, una variació del -3,6% respecte al 2013, quan n'hi va haver 977. De tots ells, 757 (el 80,4%) van acabar en naixement. La majoria d'aquests embarassos (63,9%) es concentren en dones d'entre 20 i 34 anys, si bé continua augmentant el percentatge de dones majors de 35 anys embarassades (32,7% del total).

També la natalitat experimenta un retrocés, amb una taxa bruta l'any 2014 de 10,2 nascuts per cada 1.000 habitants (-2,8% de nadons respecte al 2013).

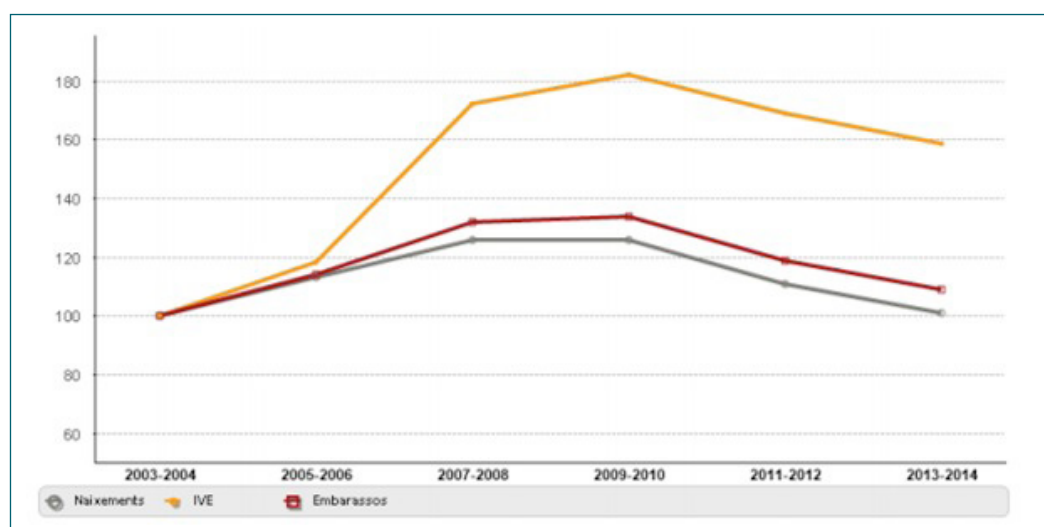
TAULA 77
Nombre de naixements
per edat. Any 2014

Edat	Menors de 20	De 20 a 34	Majors de 35
Embarassos	32	602	308
Percentatge total	3,4%	63,9%	32,7%

FONT: Elaboració pròpia a partir de l'Informe d'indicadors de salut local de la Diputació de Barcelona. Manresa, 2015

Aquest decreixement (tant d'embarassos com de naixements) s'observa des de l'any 2006. Es produeixen 100 embarassos menys a l'any, comparativament amb l'any 2006.

GRÀFIC 31
Evolució del nombre de naixements,
avortaments i embarassos en base a 100

FONT
Informe d'indicadors de
salut local de la Diputació de
Barcelona. Manresa, 2015

El nombre mitjà de fills per dona se situa, l'any 2014, en 1,58 (per sota dels 2,1 punts, en què l'índex sintètic de fecunditat garanteix el relleu d'una generació), i l'edat mitjana de fecunditat, en 30,83 anys.

Si ens fixem en la població jove l'any 2014, les dones d'entre 12 i 19 anys van presentar una taxa d'embarassos de 12,2, una taxa d'IVE de 6,1 i una taxa de natalitat de 6,1, sempre per cada 1.000 dones d'aquest grup d'edat. Veiem, doncs, que en aquesta franja d'edat la meitat dels embarassos acaben amb el naixement, mentre que l'altra meitat ho fa amb una IVE. Aquest fet és deu segurament als embarassos no desitjats, que provenen del mal ús dels mètodes anticonceptius. Tot i això, respecte al 2013 la variació de la taxa d'embarassos va ser del -22,2%, la taxa d'IVE del -46,9% i la taxa de natalitat del 44,9%.

Pel que fa a les dones d'entre 20 i 24 anys, van presentar el 2014 una taxa d'embarassos de 75, una taxa d'IVE del 25,6 i una taxa de natalitat de 49,4, sempre per cada 1.000 dones entre aquestes edats. Respecte al 2013, van representar la següent variació: taxa d'embarassos del 24,2%, taxa d'IVE del 4,4% i taxa de natalitat del 37,7%.

TAULA 78
Distribució dels embarassos,-
naixements i avortaments
voluntaris per grups d'edat en
les dones residents al municipi.
2014

Edat	< de 20 anys	20 a 34 anys	35 i més anys	Total
Embarassos	32	602	308	942
Naixements	16	490	251	757
IVE	16	112	57	185
% Naix	50,0%	81,4%	81,5%	80,4%
% IVE	50,0%	18,6%	18,5%	19,6%

FONT
Informe d'indicadors de salut
local de la Diputació de Barcelo-
na. Manresa, 2015

Si ens fixem en dades del 2014 (Taula 78), veiem com el percentatge de naixements total correspon al 80,47% dels embarassos. Aquest percentatge de naixements ha anat baixant progressivament des de l'any 2005, quan naixien el 87,4% dels nens.

Si ens fixem en els naixements de nadons vius (Taula 79), veiem com la franja d'edat on hi ha més naixements l'any 2014 és la de 30 a 34 anys, amb un 33,4% dels naixements, que representen un total de 253. Com podem comprovar amb l'evolució al llarg del segle, les dones cada cop tenen els fills a una edat més avançada. També s'observa com en les edats que van de 18 a 24 anys, els naixements han anat disminuint (sobretot des de l'any 2004), mentre que han augmentat en les edats de 35 a 39 anys.

Cal destacar, també, que dels 757 naixements de l'any 2014, un 33,4% van ser de mare estrangera, observant-se una tendència decreixent en aquest percentatge des de fa alguns anys.

TAULA 79
Evolució dels naixements per
grups d'edat de la mare resident
al municipi. 2014

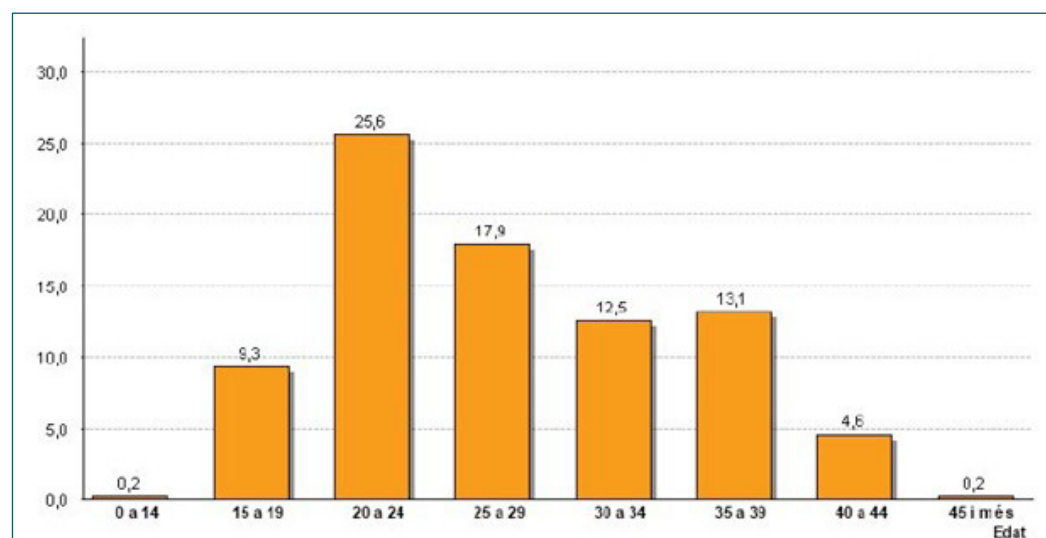
Any	12-17	18-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45 i més	Total
2002	4	16	77	177	273	113	25	1	686
2003	5	18	78	221	291	132	27	2	774
2004	5	22	97	205	280	100	34	3	746
2005	3	15	96	220	321	165	21	2	843
2006	5	20	105	244	355	126	24	2	881
2007	2	22	112	240	350	180	21	0	927
2008	9	17	124	232	365	200	37	1	985
2009	7	27	136	225	330	180	28	0	933
2010	6	18	106	242	354	214	40	4	984
2011	8	15	79	177	318	203	43	3	846
2012	4	14	86	196	292	200	45	2	839
2013	3	8	63	163	285	218	38	1	779
2014	5	11	85	152	253	192	56	3	757

FONT

Informe d'indicadors de
salut local de la Diputació de
Barcelona. Manresa, 2015

Si ens fixem en les interrupcions voluntàries de l'embaràs (Gràfic 31), la taxa del 2014 va ser de 13,6 interrupcions per cada 1.000 dones d'entre 15 i 44 anys. Els IVE es van donar més en les edats de 20 a 24 anys (25,6 IVE per cada 1.000 dones) i de 25 a 29 anys (17,9 IVE).

GRÀFIC 32
Distribució de taxes específiques
d'IVE per grups d'edat. 2014

FONT

Informe d'indicadors de salut
local de la Diputació de Barcelo-
na. Manresa, 2015

El motiu principal que es reporta en aquestes IVE és majoritàriament la petició de la dona (en un 91,9% dels casos), mentre que altres motius són un greu risc de l'embarassada i greus anomalies fetals. D'altra banda, la majoria d'aquests avortaments voluntaris són tractats en centres de sanitat públics (un 80,5%). Pel que fa al nivell d'estudis i a la situació laboral de les dones, s'observa una correlació entre estudis superiors i menor taxa d'interrupció voluntària de l'embaràs. De fet, el 57,3% dels IVE l'any 2014 es van donar en noies amb un nivell d'estudis equivalents a l'ESO, una dada que contrasta molt amb el 6,5% de dones amb estudis universitaris. D'altra banda, segons la situació laboral tenim més repartiment de les situacions. La primera i més usual és la de la treballadora per compte aliè (39,5%), seguida de les aturades o en recerca d'ocupació (28,6%). A partir d'aquí, les altres situacions analitzades són la d'estudiant (11,9%), treballadora domèstica no remunerada (11,4%) i altres (8,6%).

MALALTIES DE DECLARACIÓ OBLIGATÒRIA

Les malalties de declaració obligatòria (MDO) són aquelles malalties transmissibles que el metge està obligat a comunicar en ser d'especial importància per a la comunitat.

El sistema de MDO gestiona la vigilància i el control del conjunt de malalties transmissibles a Catalunya. El sistema de malalties de declaració obligatòria es basa en la declaració que fan els metges quan sospiten de l'existència de qualsevol de les malalties que conformen la llista de les MDO. Una de les funcions principals d'aquest sistema és la vigilància epidemiològica d'aquestes malalties i dels brots epidèmics de qualsevol etiologia que s'han considerat objecte de control prioritari a Catalunya.

Les malalties que s'han de declarar de forma numèrica són les següents: enteritis i diarrees, escarlatina, grip, leptospirosi, varicel·la, infecció genital per clamídia, oftàlmia neonatal, altres infeccions de transmissió sexual, condiloma acuminat, herpes genital i infecció per tricomonos.

L'any 2015 es va elaborar un nou decret que adequa les malalties que han d'estar subjectes a vigilància d'acord amb la normativa europea. El Decret 203/2015, de 15 de setembre, pel qual es crea la Xarxa de Vigilància Epidemiològica i es regulen els sistemes de notificació de malalties de declaració obligatòria i brots epidèmics, i que ha entrat en vigor recentment, especifica el nou llistat de MDO.

En les dades aconseguides a la web de CatSalut veiem les MDO declarades a Manresa durant aquell any. La majoria es deuen al fet d'haver ingerit virus o bacteries contenidores de la malaltia. També veiem com en l'àmbit escolar o de llar d'infants el risc és més elevat, tant pel nombre de gèrmens com per les baixes defenses dels seus usuaris.

TIPUS DE BROT	DATA D'INICI	ÀMBIT	CASOS	TAXA D'ATAAC %	AGENT IMPLI-CAT I VEHICLE TRANSMISSOR	OBSERVACIONS
Gastroenteritis aguda	30nov. de 2009	Llar d'infants	2		Salmonel·la	Interpersonal
Legionel·losi	2 de gener	Comunitari	2		Legionel·la pneumophila	2 hospitalitzats
Legionel·losi	11 de maig	Comunitari	2		Legionel·la pneumophila	2 hospitalitzats
Mononucleosi infecciosa	17 de maig	Escolar	2	4	Virus d'Eps-tein-Barr	
Gingivoestomatitis herpètica	15 de gener	Llar d'infants	7	29,2	Virus herpes simple	1 hospitalitzat

TAULA 80

Brots epidèmics declarats a Manresa. 2010

FONT

Elaboració pròpia a partir de CatSalut

La Sotsdirecció General de Vigilància i Resposta a Emergències de Salut Pública ha impulsat la implementació d'eines gràfiques en forma de mapes (amb diferent desagregació territorial) per tal de representar la informació epidemiològica més rellevant que s'obté mitjançant l'activitat sistematitzada de la vigilància de les malalties de declaració obligatòria.

S'ha treballat en l'automatització de la generació de dos tipus de mapes: un per representar les taxes d'incidència crues, amb tres gradients d'intensitat, i un altre per a les taxes d'incidència ajustades, que representa la raó estandarditzada d'incidència (casos observats/casos esperats x 100), amb un interval de confiança (IC) del 95%. Els casos esperats es calculen d'acord amb la distribució de la població de Catalunya per grups d'edat. En funció del valor que prenen els intervals de confiança inferior i superior d'aquesta raó, la incidència es classifica com a inferior a la normal, dins dels marges de la normalitat o superior a la normal.

Com podem observar en la taula, a la zona central de Catalunya s'hi detectà, l'any 2013, un major nombre de casos de parotiditis o galteres, mentre que la tos ferina resta per sota de la mitjana catalana.

TAULA 81
Dades de la Catalunya
central. 2013

FONT
Elaboració pròpia a partir de
CatSalut

	DADES CRUES	DADES AJUSTADES
Tos ferina	2,22 - 20,49	inferior
Parotiditis	0,47 - 73	superior
Hepatitis A	0,53 - 2,8	mitjana
Legionel·losi	3,71 - 6,6	mitjana

ESTILS I CONDICIONS DE VIDA

HÀBITS I ESTILS DE VIDA

Per poder entendre la salut d'una comunitat resulta imprescindible conèixer-ne els estils de vida. Seria ideal, en aquest informe, poder disposar de dades sobre el perfil comunitari i els estils de vida de diferents col·lectius de la ciutat en relació amb diferents hàbits de salut. Malgrat que no disposem d'estudis concrets de la ciutat de Manresa en relació amb la totalitat d'elements que ens interessaria poder agrupar aquí, sí que disposem d'alguns estudis específics i locals que, més enllà dels estudis i els informes que elabora la Generalitat de Catalunya per al conjunt de la població, ens donen una idea clara i precisa dels hàbits de salut dels manresans.

Un d'aquests estudis és l'informe anual del Programa de Detecció Precoç (PDP) de problemes de salut en escolars, que analitza diversos resultats extrets de les exploracions de salut dutes a terme entre tots els nens i nenes de Manresa d'entre 7 i 10 anys.

ALIMENTACIÓ

Un dels elements clau a l'hora d'instaurar bons hàbits alimentaris consisteix en el fet que els infants facin els àpats en família, tots junts. Tal com s'observa a la Taula 83, tots els nens i nenes enquestats (253) afirmen esmorzar abans de l'activitat diària, i ho fan en família. Tenint en compte que l'esmorzar és l'àpat més important del dia, es tracta d'una dada positiva i rellevant. Pel que fa a l'esmorzar de mig matí, veiem com també forma part de la vida quotidiana d'aquests nens, i és que un 97,2% el fan durant les hores del pati escolars.

Com a altres dades rellevants destaquem també l'alt percentatge de nens i nenes que afirmen

«picar entre àpats». Això representa anar menjant petites porcions d'aliments, usualment poc saludables, entre un àpat i un altre. Aquesta és una de les causes que pot dur al sobrepès i a l'obesitat, juntament amb una mala dieta i una vida sedentària.

TAULA 83

Amb qui fan els àpats	Esmorzar		Mig mati		Dinar		Berenar		Sopar	
En família	253	%	0	0 %	185	73,1 %	209	82,6 %	253	100 %
Escola	0	0 %	246	97,2 %	68	26,9 %	41	16,2 %	0	0 %
Sol	0	0 %	0	0 %	0	0 %	2	0,8 %	0	0 %
No el faig	0	0 %	7	2,8 %	0	0 %	1	0,4 %	0	0 %

FONT

Programa de Detecció Precoç de problemes de salut escolar.
Clínica Universitària. Manresa.
Curs 2015-2016

Picar entre àpats	SI	126	49,8%
	NO	127	50,2 %

És per això que resulta imprescindible conèixer la qualitat dels menús d'aquests enquestats (Taula 84). En aquesta taula destaquem en requadres vermells els aliments/freqüències inadequats, mentre que apareixen en blau els aliments adequats segons freqüència. Com s'observa, hi ha un clar desajust entre la fruita i verdura consumida (2-3 cops per setmana) i les recomanacions de totes les agències de salut, que en recomanen un consum diari. En segon lloc, apareixen consums inadequats (per excés) endolços i pastisseria i en embotits (i en menor mesura, en refrescos). Precisament aquests són aliments que acostumen a ser fàcils de consumir i que són fàcilment consumits entre àpats. Finalment, cal destacar el 10% de nens i nenes (28 de 253) que afirmen que beuen cafè, una beguda que cal moderar a l'edat adulta (per la seva relació amb la patologia arterial i cardíaca) i que no haurien de consumir infants de 9 o 10 anys.

TAULA 84

Hàbits alimentaris:					
Cada quan mengen	Cada dia	2-3 cops/set	Menys 2 cops/set	Ocasional ment	Mai
Pa, pasta, arròs...	7	241	3	2	0
Llegums	2	223	24	3	1
Patates	2	200	39	11	1
Fruita i verdura	35	208	5	5	0
Carn	4	234	8	1	6
Peix	1	209	37	4	2
Llet i derivats	232	11	1	0	9
Ous	0	143	79	30	1
Dolços i pastisseria	85	65	43	46	14
Embotits	98	94	22	28	11
Café	7	9	4	8	225
Refresc	6	29	26	151	41
Cereals	202	19	9	8	15

FONT

Programa de Detecció Precoç de problemes de salut escolar.
Clínica Universitària. Manresa.
Curs 2015-2016

Destaquem:

- *Consum alt de proteïna (carn, peix, embotit i ous)
- * Consum molt insuficient de fruita i verdura.
- * Consum molt alt de dolços i pastisseria, així com de refresc i cafè.

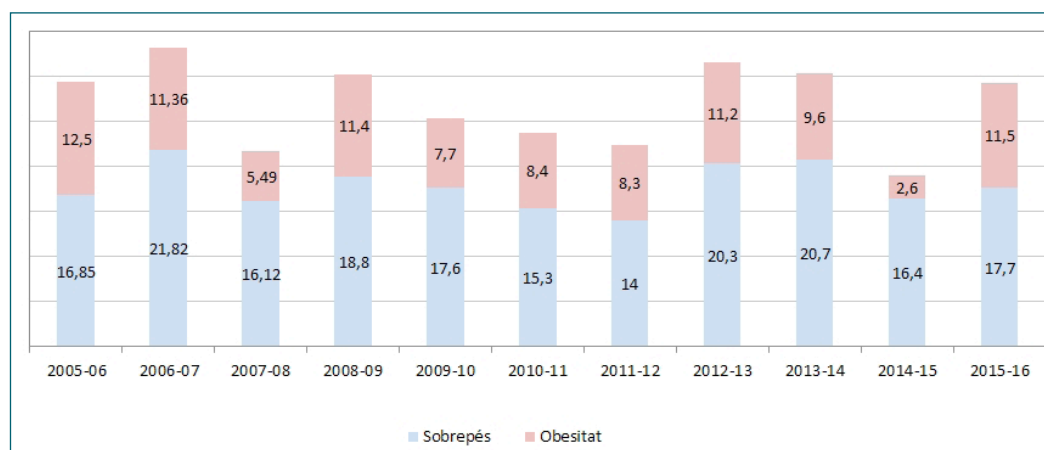
Aquests menús són especialment rellevants i preocupants, sobretot en relació amb les situacions de sobrepès i obesitat que ja fa anys que es comencen a registrar al conjunt de Catalunya i, en particular, també a Manresa. Presentem a continuació l'evolució en les taxes de sobrepès i obesitat registrades als últims PDP realitzats per la Clínica Universitària (Gràfic 33). Cal destacar que en el curs 2015-2016 es va detectar la taxa d'obesitat més alta des dels anys 2005-2006, mentre que la de sobrepès segueix mantenint-se en uns paràmetres oscil·lants i continuïstes. Això reflecteix que un 29,2% dels infants d'entre 9 i 10 anys de Manresa tenien problemes de pes durant el curs passat i que, per tant, han de canviar els hàbits alimentaris i disminuir el sedentarisme.

GRÀFIC 33

Nivells de sobrepès i obesitat

FONT

Programa de Detecció Precoç de problemes de salut escolar. Clínica Universitària. Manresa. Curs 2015-2016

ACTIVITAT FÍSICA

Així com una bona alimentació, una vida saludable requereix activitat física regular i adequada segons cada metabolisme i físic. Per analitzar aquests hàbits, en el PDP de la Clínica Universitària es demanava als enquestats l'ús que donaven al seu temps de lleure. Se'n recullen els resultats a la Taula 86. Com podem observar, entre les dades més rellevants destaquen els 111 enquestats que declaren dedicar dues hores diàries als videojocs, i els 71 que mai no fan esport. Aquests 71 signifiquen un 28,1% dels enquestats i, tal com hem vist anteriorment, un 29% tenien problemes de sobrepès o obesitat. Pel que fa simplement a l'esport, veiem com entre setmana hi ha més dedicació que durant el cap de setmana, en què l'activitat física disminueix. En general, les hores associades a sedentarisme tripliquen les dedicades a fer alguna activitat física.

TAULA 85

Activitats en temps de lleure: activitats sedentàries versus activitats esportives

FONT

Programa de Detecció Precoç de problemes de salut escolar. Clínica Universitària. Manresa. Curs 2015-2016

T'	Durant la setmana				En cap de setmana			
Hores/dia	Televisió	Consoles Videojocs	PC Internet	Esport	Televisió	Consoles Videojocs	PC Internet	Esport
0 hores	7	9	135	71	111	98	44	136
	0 h			0 h	0 h			0 h
1 hora	186	101	92	87	118	121	65	55
	379 h			87 h	260 h			55 h
2 hores	47	111	21	77	21	26	56	53
	358 h			154 h	206 h			106 h
3 hores	10	24	3	12	3	7	37	5
	111 h			36 h	141 h			15 h
4 hores	3	4	2	4	0	1	10	1
	36 h			16 h	44 h			4 h
Més de 5 hores	0	4	0	2	0	0	41	3
	20 h			10 h	205 h			15 h
TOTAL	4.520 h			1.515 h	1712 h			390 h
	6.232 HORES SEDENTÀRIES				1.905 HORES D'ESPORT			

D'altra banda, en relació amb els hàbits del son, cal remarcar que la majoria dels nens i nenes de Manresa supera les 8 hores recomanades, que augmenten durant el cap de setmana.

TAULA 86
Hàbits del son

Hàbits del son, durant la setmana:					
Nº hores de son/dia	Menys 8 h	8 h	9 h	10 h	11 h o més
	5	20	70	126	32
	2 %	7,9 %	27,7 %	49,8 %	12,6 %

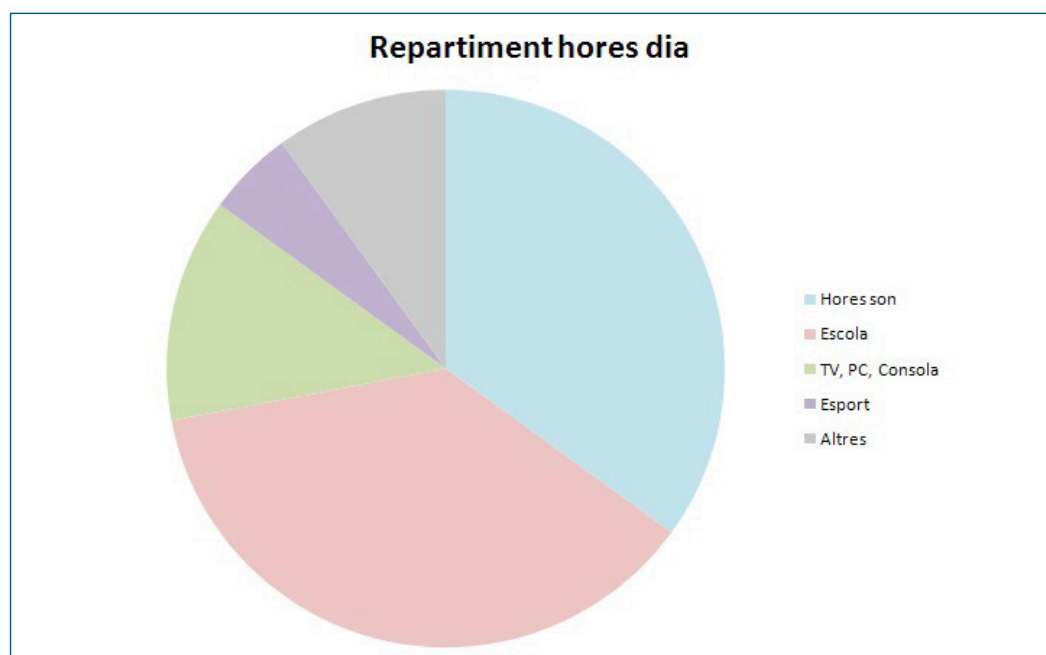
Hàbits del son, en cap de setmana:					
Nº hores de son/dia	Menys 8 h	8 h	9 h	10 h	11 h o més
	10	24	48	65	106
	3,9 %	9,5 %	19 %	25,7 %	41,9 %

FONT

:Programa de Detecció Precoç de problemes de salut escolar. Clínica Universitària. Manresa. Curs 2015-2016

Vegem finalment totes les dades analitzades recollides al Gràfic 34. Tenint en compte que el dormir i l'escola són activitats obligatòries, és important destacar la presència discreta de les activitats esportives a l'agenda dels infants de la ciutat.

GRÀFIC 34
Repartiment d'activitats hora/dia

FONT

Programa de Detecció Precoç de problemes de salut escolar. Clínica Universitària. Manresa. Curs 2015-2016

CONSUM D'ALCOHOL ENTRE ELS JOVES

Una altra dada específica de Manresa de què disposem és el consum d'alcohol entre els joves, gràcies a les dades aportades per la tesi doctoral de la professora dels estudis d'Infermeria de la FUB Núria Obradors Rial. Amb el títol de Factors individuals i contextuais associats al consum de risc d'alcohol en joves de la Catalunya Central, fa una anàlisi comparativa entre el patró de consum dels joves residents a Manresa i els joves residents en zones rurals de la comarca.

A partir d'una enquesta a 1.268 joves d'entre 15 i 16 anys de les comarques centrals (Solsonès, Bages, Osona, Anoia i Berguedà), i amb una taxa de resposta del 88,4%, en destaquem alguns dels resultats més importants.

El consum de risc d'alcohol és superior en joves de l'àmbit rural respecte als de l'àmbit urbà, dins el qual inclouríem la ciutat de Manresa. Els motius principals que porten els joves al consum d'alcohol són l'entorn, tant familiar com escolar, i les falses expectatives a l'hora de consumir. Cal

accentuar el problema des de l'arrel, i és que les facilitats d'accés que tenen els joves per consumir alcohol a Espanya són molt grans, a causa d'una manca de regulació. Aquesta investigació també destaca que el fet de tenir un àmbit familiar diferent al biparental és un factor que influeix molt en el consum entre els joves. D'altra banda, altres motius que porten els menors al consum són un baix nivell d'escolarització en àmbit rural i un nivell socioeconòmic alt en l'urbà.

Els joves reporten, com a punt de consum més freqüent d'alcohol, botigues i supermercats (enlloc de bars i establiments d'oci). Es tracta, per tant, d'un patró de consum econòmic, al carrer, en forma de botellot. Pel que fa als horaris nocturns, 6 de cada 10 adolescents de ciutat acostumen a ser a casa abans de la 1h, i un 27,6% surt de nit, almenys, un cop a la setmana.

De forma resumida, tot i registrar-se nivells de consum inferiors en l'àmbit urbà, el consum d'alcohol és un problema greu a tractar. La regularització, el fàcil accés, les borratxeres entre amics i les falses expectatives provoquen que cada cop es comenci a beure alcohol a una edat més primerenca. També el fet de tenir un nivell socioeconòmic alt augmenta les probabilitats de consum en l'àmbit urbà. Un altre indicador que sembla clau és la posició social dels pares i, com passa amb el nivell econòmic, els joves de classe social alta fan major el consum de risc d'alcohol.

CONSUM DE TABAC

Amb dades generals de Catalunya, pot observar-se que el consum de tabac ha disminuït considerablement des de l'any 2002, en passar d'un 32,1% a un 25,9%. Són diverses les mesures que han contribuït a aquesta disminució del consum: limitació d'espais on poder fumar, augment d'imposicions aplicats en aquest sector, etc. Tot i això, el tabaquisme és una causa molt important de malalties, però també és un factor fàcil de combatre, i segons l'Agència de Salut Pública de Catalunya és el primer problema de salut pública que es pot prevenir en els països desenvolupats.

L'abordatge del tabaquisme inclou estratègies per evitar la incorporació de nous fumadors, augmentar el nombre d'exfumadors i evitar l'exposició al fum ambiental del tabac, principalment en la infància.

Els professionals de la salut, i especialment els de l'atenció primària, tenen un paper molt actiu en la prevenció, el consell i el tractament del tabaquisme. L'evidència científica mostra l'eficàcia de diverses intervencions per tractar el tabaquisme, tant en la prevenció primària com en la secundària. Cal destacar, en aquest sentit, l'esforç que està efectuant el grup de professionals de la Xarxa de Prevenció i Control del Tabaquisme de la Catalunya Central.

Any	Total			15-24 anys		
	Valor	IC 95% (inferior)	IC 95% (superior)	Valor	IC 95% (inferior)	IC 95% (superior)
2014	25,9%	24,6%	27,3%	26,2%	22,0%	30,3%
2013	26,5%	25,1%	27,9%	24,5%	20,4%	28,5%
2012	28,5%	27,1%	29,9%	29,3%	25,1%	33,5%
2011	29,5%	28,1%	30,9%	32,4%	28,2%	36,7%
2010	29,5%	27,5%	31,4%	34,4%	28,2%	40,5%
2006	29,4%	28,7%	30,1%	36,1%	34,0%	38,2%
2002	32,1%	31,0%	33,2%	39,9%	37,3%	42,5%

TAULA 87

Evolució de la prevalença de consum de tabac 2002-2014 (15 anys o més) per edats

FONT

Enquesta de Salut de Catalunya, 2002-2014. Departament de Salut

Any	25-34 anys			35-54 anys		
	Valor	IC 95% (inferior)	IC 95% (superior)	Valor	IC 95% (inferior)	IC 95% (superior)
2014	39,5%	35,7%	43,3%	31,0%	28,6%	33,3%
2013	35,1%	31,5%	38,7%	34,0%	31,6%	36,4%
2012	38,6%	35,1%	42,2%	35,5%	33,1%	37,9%
2011	40,9%	37,4%	44,4%	34,8%	32,4%	37,3%
2010	39,4%	34,6%	44,2%	34,3%	30,9%	37,7%
2006	40,2%	38,5%	41,9%	35,7%	34,5%	37,0%
2002	43,9%	41,1%	46,7%	38,3%	36,3%	40,3%

Any	55-64 anys			65 anys o més		
	Valor	IC 95% (inferior)	IC 95% (superior)	Valor	IC 95% (inferior)	IC 95% (superior)
2014	21,9%	18,3%	25,4%	7,3%	5,4%	9,1%
2013	21,7%	18,2%	25,2%	8,1%	6,1%	10,0%
2012	22,5%	18,9%	26,1%	8,4%	6,4%	10,4%
2011	25,8%	22,0%	29,5%	7,9%	5,9%	9,8%
2010	23,9%	18,8%	29,0%	10,2%	7,1%	13,2%
2006	16,9%	15,2%	18,5%	7,9%	6,8%	8,9%
2002	20,9%	18,2%	23,6%	8,9%	7,3%	10,5%

SALUT SOCIAL

Per fer una anàlisi de la salut social a Manresa hem pres com a punt de partida l'informe anual (2015) elaborat des de l'àrea de Serveis Socials de l'Ajuntament de Manresa.

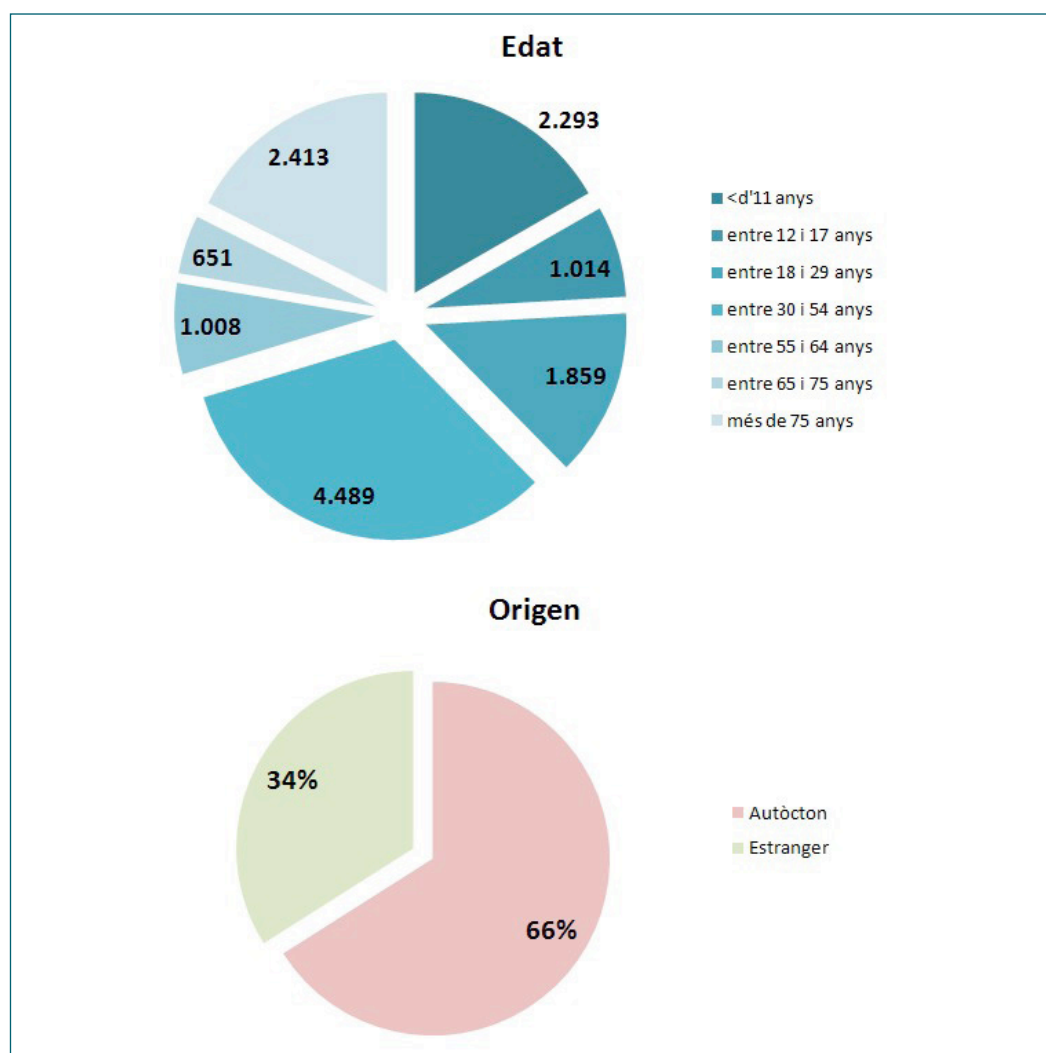
Algunes de les dades assenyalades sobre serveis socials a la ciutat de Manresa són les següents:

- Pes dels serveis socials en el pressupost municipal: 7,3%.
- Aquests pressupostos van destinats a actuacions diverses: equips bàsics d'atenció social (46%), ajuts econòmics (11%), serveis d'atenció domiciliària (26%), serveis de centres oberts per a infants (10%) o altres serveis bàsics (7%), i representen un total de despesa de 3.967.320,25€.
- Cobertura de la població per part dels serveis socials: 18,3%.
- Temps mitjà d'espera entre petició i primera visita: 4,5 setmanes.
- Nombre de beneficiaris de la RMI per cada 1.000 habitants: 50.
- Percentatge d'hores d'ajuda domiciliària per raó de dependència: 55%.
- Nombre d'habitants per cada treballador social en actiu: 4.977. Aquí s'ha de tenir en compte que la plantilla és composta per 51 treballadors, als quals s'hi han de sumar 11 persones que fan substitucions o feines eventuais.
 - Els equipaments de l'àrea de Serveis Socials de l'Ajuntament són els següents:
 - EBAS centre: acollida, espai jove i SSIF.
 - 3 centres de serveis socials: EBAS Llevant, Ponent i Nord.

- 3 centres oberts: Xalesta, La Font i Sergi Aguilera.
- 1 menjador social: Centre Cívic Selves i Carner.
- 1 residència per a persones grans («Catalunya»).
- 1 casal de joves («La Kampana»).
- 43 pisos municipals de lloguer social.
- 2 pisos d'emergències socials.
- 3 locals cedits a entitats d'iniciativa social.
- 1 seu central de Serveis Socials (edifici Infants).

Els serveis socials lluiten a favor de tots aquells a qui la situació de context econòmic global els ha dut a l'empobriment o l'ha agreujat. Aquest empobriment els condemna a una pobresa residencial, energètica i de necessitats bàsiques. És per això que l'augment de destinació de diners cap a serveis socials ha estat evident en molts ajuntaments, i Manresa no n'ha estat una excepció, per tal de millorar el benestar i la qualitat de vida d'aquestes persones i famílies vulnerables i/o amb dificultats d'integració social. Pel que fa a la seva relació amb la salut, és evident que aquestes famílies presenten més riscos d'emmalaltir, ja sigui a causa de dèficits nutricionals, males condicions de vida o una pobra higiene, i molt especialment de patir trastorns psicològics (ansietat, depressió, etc.).

Segons les dades registrades del 2015, el nombre d'usuaris dels serveis socials a Manresa va ser de 13.727, un 18,2% de la població. En els gràfics següents podem identificar les principals característiques dels usuaris.

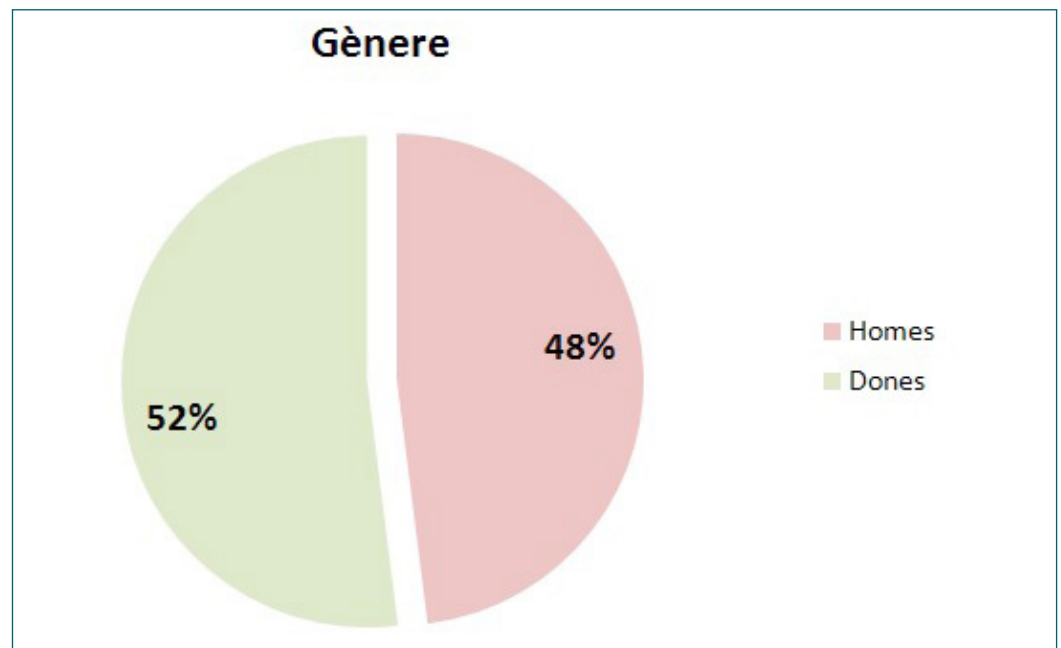

GRÀFIC 35
Edat i origen dels usuaris dels serveis socials a Manresa. 2015

FONT
Informe de dades de Serveis Socials. Ajuntament de Manresa, any 2015

GRÀFIC 36
Gènere dels usuaris dels serveis
socials a Manresa. 2015

FONT
Informe de dades de Serveis
Socials. Ajuntament de Manresa,
any 2015

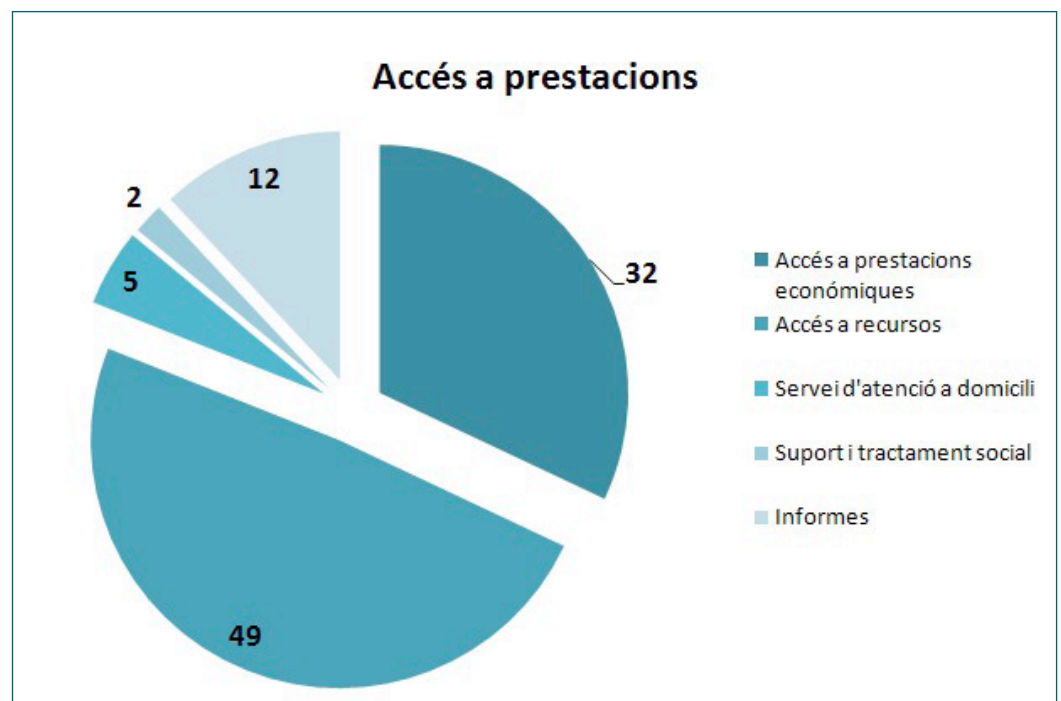

És rellevant, sobretot, l'alt percentatge d'estrangers que fan ús del servei. Si tenim en compte que representen un 34% dels usuaris dels serveis socials (4.667 persones), i tenint en compte que el nombre d'estrangers a Manresa l'any 2015 rondava els 13.000, podem identificar que pràcticament un de cada tres estrangers va fer ús dels serveis socials de l'Ajuntament de Manresa. Comparativament, entre els autòctons aquesta proporció disminueix a una ràtio d'un usuari dels serveis socials per cada set habitants (9.060 persones, un 14%).

Segons aquest mateix informe, les demandes dels usuaris es van repartir, durant l'any 2015, tal com es resumeixen al Gràfic 37. Destaquem les demandes dirigides a l'accés de recursos (com poden ser alimentaris, higiènics o serveis essencials), i que representen la meitat del total.

GRÀFIC 37
Demandes dels usuaris dels serveis
socials a Manresa. 2015

FONT
Informe de dades de Serveis
Socials. Ajuntament de Manresa,
any 2015

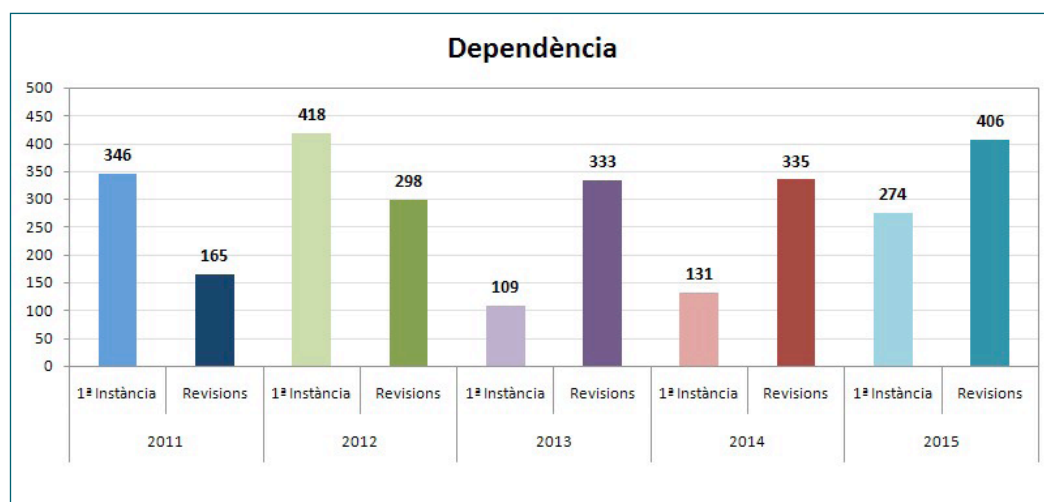

Pel que fa als problemes detectats a la ciutat, els més habituals són els relacionats amb els ingressos, ja que representen un 31% del total. Altres grans problemes són els laborals (18%), l'autonomia personal (18%), l'habitatge (18%) o les relacions familiars (12%). La xifra de persones ateses pels serveis socials de l'Ajuntament de Manresa ha anat en augment, en passar de 8.000 l'any 2008 a 13.727 l'any 2015. L'atenció oferta a aquestes persones ha estat individualitzada, i al llarg del 2015 es van obrir fins a 5.262 expedients. D'aquests, el 80% van ser de tractament social i en fins al 82% hi havia la demanda de prestacions econòmiques o recursos.

Tenint en compte el nivell de sobreenvelliment de la població, hem volgut fixar-nos també en l'evolució en els nivells de dependència. Tal com pot observar-se al Gràfic 38, les dades del 2015 marquen un dels nivells més elevats dels últims anys tot i la disminució en el nombre d'habitants de la ciutat.

GRÀFIC 38
Dependència dels usuaris respecte als serveis prestats pels serveis socials a Manresa. 2015

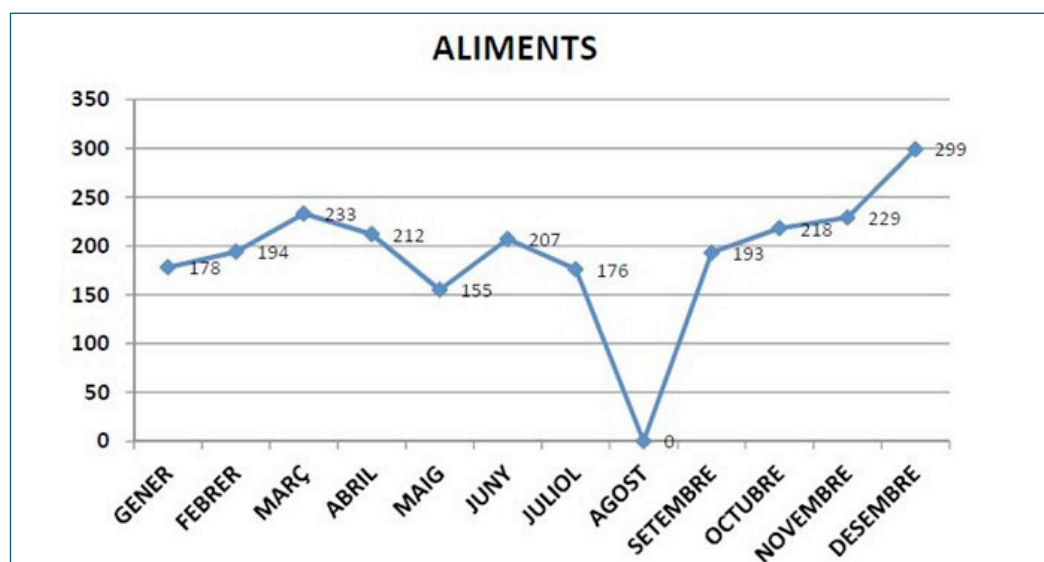
FONT
Informe de dades de Serveis Socials. Ajuntament de Manresa, any 2015

Pel que fa a les rendes mínimes d'inserció (RMI) actives, l'any 2015 van situar-se en 1.307, un nombre que ha anat augmentant des del 2011, en què n'hi havia 1.048. Un altre dels àmbits en què més s'ha treballat és en l'alimentació, amb una aturada a l'agost i un pic destacable el mes de desembre (coincident amb les festes d'estiu i el Nadal, respectivament).

GRÀFIC 39
Recursos alimentaris repartits pels serveis socials de Manresa. 2015

FONT
Informe de dades de Serveis Socials. Ajuntament de Manresa, 2015

Dels diversos serveis que ofereix l'Ajuntament de Manresa a aquestes famílies amb problemes econòmics, a la Taula 89 podem veure quantes persones en fan ús. Així, destaquen les 35.000 hores destinades a ajuda al domicili, les 155 persones que viuen tutelades en un lloguer social, els 37 expedients de desnonaments registrats el 2015 o les 130 persones ateses en menjadors socials.

SERVEIS	PROGRAMES	Persones ateses	Activitats/Accions
ATENCIÓ DOMICILIÀRIA	AUDA A DOMICILI	233	35.116,75 hores
	XEC-SERVEI	157	9.101 hores
	TELEASSISTÈNCIA	1642 persones	
	MENJAR A DOMICILI	54	10.204 àpats anuals
MENJADOR SOCIAL		130	20 places diàries
SERVEI D'ATENCIÓ A LES FAMÍLIES	ESCOLA DE PARES	38 famílies	
	SERVEI DE FAMÍLIES COL-LABORADORES	16 infants	575 dies d'acolliment
		10 famílies	
	ESPAI JOVE	244 joves	
	JOVES NUCLI ANTIC	105 joves	
	CENTRES OBERTS	123 infants	80 places
	CASAL DE JOVES	25 diaris	
HABITATGE	LLOGUER SOCIAL	155	52 pisos
	ESTALVI ENERGÈTIC	62	20 tallers
			44 auditories a les llars
	SEGUIMENT DESNONAMENTS	37 expedients	
PLA D'INCLUSIÓ SOCIAL	PROJ. DESTACATS	POBRESA ENERGÈTICA/MASOVERIA	
	ENTRE TOTHOM	166 persones usuàries 31 entitats	
SERVEIS SOCIALS ESPECIALITZATS	TRANSPORT ADAPTAT	62	
	RESIDÈNCIA CATALUNYA	25	7.632 estàncies

TAULA 88

Serveis donats per l'Ajuntament de Manresa als usuaris de serveis socials

FONT

Informe de dades de Serveis Socials. Ajuntament de Manresa, 2015

POBRESA

La pobresa i la manca de recursos econòmics és un factor que afecta directament la salut de moltes famílies, no tan sols a Manresa, sinó també a la resta del país. Els últims anys, marcats per una forta crisi econòmica, han conduït moltes famílies a patir-ne les conseqüències, fins al punt de no poder fer front ni a les despeses de necessitats bàsiques. Seguidament mostrem diverses dades facilitades des del departament de Serveis Socials de l'Ajuntament de Manresa sobre els problemes de moltes famílies manresanes:

- Nombre de famílies amb deutes i/o tall del subministrament (tant elèctric com d'aigua): 762 famílies amb deute l'any 2015.
- Beques menjador atorgades durant el curs 2015-2016: 786 infants.
- Ajudes d'aliments el segon trimestre del 2016: 887 usuaris.
- Famílies amb situació de desnonament i que han requerit la intervenció dels serveis socials: 49 famílies l'any 2015.

Aquestes dades, sumades a les que hem pogut detallar anteriorment, són un indicador inequívoc dels efectes de la crisi econòmica, que ha provocat que moltes famílies tinguin dificultats greus per manca de recursos.

RECURSOS SANITARIS I SOCIALS

ATENCIÓ SANITÀRIA I SOCIAL

ATENCIÓ SANITÀRIA

ASSISTÈNCIA PRIMÀRIA

CAP BAGES

Adreça: Carrer de Soler i March, 6. 08240 Manresa
Telèfon: 938748178
Correu electrònic: a8020140@xtec.cat
Web: www.gencat.cat/ics/usuarios/centres_serveis.htm

CAP LES BASES DE MANRESA - CRA. SANTPEDOR

Adreça: Carrer de la Creu Guixera, 51. 08240 Manresa
Telèfon: 938772222
Correu electrònic: caplesbases@althaia.org
Web: www.gencat.cat/ics/usuarios/centres_serveis.htm

CAP SAGRADA FAMÍLIA

Adreça: Carrer de Sant Cristòfol, 34. 08243 Manresa
Telèfon: 938747813
Correu electrònic: casaflorsirera@altec.com.cat
Web: www.gencat.cat/ics/usuarios/centres_serveis.htm

CAP SANT ANDREU - BARRI ANTIC

Adreça: Carrer del Remei de Dalt, 8-10. 08241 Manresa
Telèfon: 938744100
Web: www.gencat.cat/ics/usuarios/centres_serveis.htm

CENTRE D'URGÈNCIES D'ATENCIÓ PRIMÀRIA. PUNT D'ATENCIÓ CONTINUADA - PAC

Adreça: Carrer de Soler i March, 6. 08242 Manresa
Telèfon: 938757967

DISPENSARIS

DISPENSARI FONT DELS CAPELLANS

Adreça: Grup de la Font dels Capellans, 6, baixos. 08240 Manresa (Torre)
Telèfon: 938724330

DISPENSARI MUNICIPAL DEL XUP

Adreça: Grup del Pare Ignasi Puig. 08240 Manresa
Telèfon: 938729306

DISPENSARI MUNICIPAL SANT PAU

Adreça: Carrer del Cardener, 12-14. 08240 Manresa

ASSISTÈNCIA HOSPITALÀRIA

CENTRE HOSPITALARI

Adreça: Carrer de Flor de Lis, 33. 08240 Manresa

Telèfon: 938732550

Web: www.althaia.cat

CLÍNICA DE SANT JOSEP

Adreça: Carrer dels Caputxins, 16-24. 08240 Manresa

Telèfon: 938744050

Web: www.althaia.org

HOSPITAL SANT JOAN DE DÉU

Adreça: Carrer del Doctor Joan Soler, s/n. 08243 Manresa

Telèfon: 938742112

Correu electrònic: althaia@althaia.org

Web: www.althaia.org

ATENCIÓ SOCIO SANITÀRIA

CENTRE HOSPITALARI

Adreça: Carrer de Flor de Lis, 33. 08240 Manresa

Telèfon: 938732550

Web: www.althaia.cat

FUNDACIÓ SOCIO SANITÀRIA DE MANRESA. FSSM

Adreça: Carrer del Remei de Dalt, 1-5. 08240 Manresa

Telèfon: 938743312

Correu electrònic: fundacio@fssm.es

Web: www.fssm.es

CENTRES DE SALUT MENTAL

CENTRE DE SALUT MENTAL (CESAM, CSMIJ, CAS)

Adreça: Dr. Llatjós, s/n. 0843 Manresa

Telèfon: 938733003, 938742112

Correu electrònic: info@afabbs.com

Web: www.althaia.org

PROJECTE MOSAIC

Adreça: Carrer Nou de Santa Clara, 58, 2n. 08241 Manresa

Telèfon: 938733003, 938742112

Correu electrònic: info@afabbs.com

Web: www.althaia.org

CENTRE INTEGRAL DE MEDICINA ESPORTIVA, TRAUMATOLOGIA I REHABILITACIÓ - CIMETIR

BANC DE SANG I TEIXITS

Adreça: Carrer del Doctor Joan Soler, s/n. 08243 Manresa

Telèfon: 938745151

CENTRE INTEGRAL DE MEDICINA ESPORTIVA, TRAUMATOLOGIA I REHABILITACIÓ - CIMETIR

Adreça: Carrer dels Caputxins, 16-24. 08241 Manresa

Telèfon: 938724931

Correu electrònic: cimetir@althaia.cat

Web: www.althaia.cat

ATENCIÓ I SERVEIS SOCIALS

UNITAT D'ACOLLIDA DE SERVEIS SOCIALS

Adreça: Carrer de la Canal, 6, 1r. 08241 Manresa

Telèfon: 938724598, 938752484

Correu electrònic: info@manresainclusio.cat

EBA'S NORD

Adreça: Carrer dels Cintaires, 30, 3r. 08242 Manresa

Telèfon: 938784340

EBA'S CENTRE

Adreça: Carrer de la Canal, 6, 1r. 08241 Manresa

Telèfon: 938784340

EBA'S PONENT - SELVES I CARNER

Adreça: Carrer de Bernat Oller, 16. 08240 Manresa (Centre Cívic Selves i Carner)

Telèfon: 938722477

EBA'S LLEVANT

Adreça: Carrer de Sant Blai, 14, baixos. 08241 Manresa

Telèfon: 938784000

SERVEIS SOCIALS CENTRALS

Adreça: Carretera de Vic, 16. 08241 Manresa

Telèfon: 938752484

Correu electrònic: ome@ajmanresa.cat

MENJADOR SOCIAL DE MANRESA

Adreça: Carrer de Bernat Oller, 16. 08242 Manresa

Telèfon: 938722477

ATENCIÓ SOCIAL BÀSICA - SERVEI D'ASSISTÈNCIA DOMICILIÀRIA

AJUT A DOMICILI

Ofereix: Suport personal, atenció i ajut (higiene personal, suport personal, control de la medicació...). Suport familiar en aquells casos en què, per canvis en situacions familiars, es requereixen aprenentatges necessaris per afrontar noves situacions o sobrecàrrega de responsabilitats.

Adreçat: A tota la població en general, especialment a persones amb dependència (grans, amb discapacitats, malaltes...) que viuen soles o amb altres persones que necessiten també aquesta atenció. Famílies que necessiten suport en l'organització i la dinàmica familiar, a causa de manca d'aprenentatges davant situacions sobrevingudes o sobrecàrrega de responsabilitats. La persona que utilitza el servei assumeix una part del cost en funció dels ingressos de què disposa.

Informació: Carrer de la canal, 6, 1r. Tel. 938724598 o 010.

TELEASSISTÈNCIA

La finalitat és que les persones soles, o que estan moltes hores soles, tinguin una resposta assistencial ràpida en situació d'emergència, simplement prement un botó. El sistema és un aparell que, connectat de forma permanent a una centraleta, permet rebre el senyal d'alarma i fer, periòdicament, un control i un seguiment preventius de la seva situació.

Ofereix:

- Instal·lació i manteniment de l'aparell de teleassistència.

- Control preventiu sobre la població de risc.
- Més seguretat i qualitat de vida a les persones que viuen soles.

Adreçat a: Persones que poden estar en situació de risc per causa d'edat, de fragilitat o de dependència. Tenen prioritats els majors de 80 anys. La persona que utilitza el servei assumeix unapart del cost (5€/mes).

Informació: Carrer de la Canal, 6, 1r. Tel. 938724598 o 010.

ÀPATS A DOMICILI

La finalitat és atendre les mancances d'autonomia personal pel que fa a l'alimentació de persones grans i prevenir així situacions de crisi i de deteriorament o la disminució de la qualitat de vida a les llars.

Ofereix: El trasllat a domicili d'un àpat dietèticament equilibrat i adequat a la dieta que requereix la persona que ho sol·licita.

Adreçat a: Persones grans residents a Manresa amb problemes per alimentar-se adequadament. La persona que utilitza el servei assumeix unapart del cost (4€/àpat).

Informació: Carrer de la Canal, 6, 1r. Tel. 938724598 o 010.

PROGRAMA XEC-SERVEI

La finalitat és proporcionar un ajut econòmic a aquelles persones que necessiten atenció domiciliària, especialment suport en la neteja del domicili.

Ofereix: Cobertura de les necessitats de les persones ateses mitjançant la possibilitat d'elecció, per part seva, de l'empresa més adequada i la contractació directa del servei entre un ventall d'empreses privades amb garantia de qualitat homologades per l'Ajuntament, amb el qual han acordat la prestació de serveis.

Serveis: Neteja al domicili, acompanyament, servei de fisioteràpia, servei de podologia i logopèdia.

Adreçat a: Persones que necessiten serveis d'atenció domiciliària i que poden accedir als serveis privats d'atenció a domicili amb un suport econòmic de l'Ajuntament. Els serveis socials faciliten 100 xecs com a màxim per comprar el servei a l'empresa escollida. Valor del xec: 4,50€.

Informació: Carrer de la Canal, 6, 1r. Tel. 938724598 o 010.

TRANSPORT ADAPTAT

Finalitat: Possibilitar el trasllat de persones grans o discapacitades amb mobilitat reduïda a centres o serveis inclosos en la xarxa de serveis socials.

Ofereix: Trasllat de dilluns a divendres al centre de dia per a persones grans o al centre ocupacional per a discapacitats.

Adreçat a: Persones majors de 16 anys dependents o discapacitades que superin el barem de mobilitat reduïda associades a un problema social o familiar que no els permeti el desplaçament sense ajuda. La persona que utilitza el servei assumeix una part del cost. Places limitades.

Informació: Carrer de la Canal, 6, 1r. Tel. 938724598 o 010

PLATAFORMA D'ALIMENTS DE LA FUNDACIÓ ROSA ORIOL

Adreça: Carretera de Vic, 183-185
 Telèfon: 938362756
 Correu electrònic: plataformaciutadanasolidaritat@gmail.com
 Horari d'atenció al públic: Dilluns i Dimarts de 8 a 12h i de 15 a 19h

INFÀNCIA

CENTRES OBERTS

CENTRE OBERT CASAL-OT

Adreça: Plaça del Mil Centenari. 08240 Manresa
 Telèfon: 938728598
 Correu electrònic: casalot.manresa@creuroja.org

CENTRE OBERT LA BALCONADA XALESTA

Adreça: Grup la Balconada –Passeig Sant Jordi, local comercial, 4-5. 08240 Manresa
 Telèfon: 938735254
 Correu electrònic: centrexalesta@ajmanresa.cat

CENTRE OBERT LA FONT

Adreça: Grup Font dels Capellans, 11, esc.1. 08243 Manresa
 Telèfon: 938757716
 Correu electrònic: centrefont@ajmanresa.cat

CENTRE OBERT SERGI AGUILERA

Adreça: Carrer de Bernat Oller, 14-16. 08240 Manresa
 Telèfon: 938727898
 Correu electrònic: centresergiaguilera@ajmanresa.cat

SERVEIS ESPECIALITZATS

ASSOCIACIÓ MONTSERRAT CLARET ARIMANY PEL CDIAP BAGES (Centre de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç)

Adreça: Carrer de Fonollar, 12, esc.2, 1r 1a. 08241 Manresa
 Telèfon: 938747104, 938757234
 Correu electrònic: cdiapbages@cdiapbages.org
 Web: <http://www.cdiapbages.org>

RESIDÈNCIA ASSISTENCIAL DE MANRESA - FUNDACIÓ COTS

Adreça: Plaça de Cots, 5-7. 08241 Manresa
 Telèfon: 938730709
 Correu electrònic: res.asist@minorisa.es

SEAIA (Servei Especialitzat d'Atenció a la Infància i l'Adolescència)

Adreça: Carrer de la Muralla de Sant Domènec, 24. 08240 Manresa
 Telèfon: 977608560, 936930350, 972503088
 Correu electrònic: consell@ccbages.cat

SERVEI TÈCNIC DE PUNTS DE TROBADA

Adreça: Plaça de la Independència, 1. 08242 Manresa

GENT GRAN

CENTRES DE DIA

CENTRE DE DIA CASA PADRÓ

Adreça: Passeig de Pere III, 38, 1r 1a. 08242 Manresa
Telèfon: 938771553

CENTRE DE DIA CATALUNYA

Adreça: Carrer de Bernat Oller, 14-16. 08240 Manresa
Telèfon: 938725185
Web: <http://www.fssm.es>

CENTRE DE DIA FONT DELS CAPELLANS

Adreça: Carrer de la Font dels Capellans, 85-87. 08240 Manresa
Telèfon: 938735162

CENTRE DE DIA MANRESA

Adreça: Carrer de Circumval·lació, 60. 08241 Manresa
Telèfon: 938741955

CENTRE DE DIA MONTBLANC

Adreça: Carrer de Mossèn Jacint Verdaguer, 2-4. 08240 Manresa
Telèfon: 938772848
Correu electrònic: residencia@residenciamontblanc.com
Web: <http://www.residenciamontblanc.com>

CENTRE DE DIA TERAPÈUTIC SANT FRANCESC

Adreça: Carrer de Tarragona, 12. 08240 Manresa
Telèfon: 938320452
Web: <http://www.santfrancesc.com>

CENTRE DE DIA VALLDAURA

Adreça: Carrer del Cós, 10. 08240 Manresa
Telèfon: 938729468
Correu electrònic: residenciageriatricavalldaura@msn.com
Web: <http://www.rgvalldaura.es>

CENTRE HOSPITALARI

Adreça: Carrer de Flor de Lis, 33. 08240 Manresa
Telèfon: 938732550
Web: <http://www.althaia.cat>

CENTRE SOCIO SANITARI MUTUAM MANRESA

Adreça: Carrer de l'Eradet l'Hugueta, 8. 08240 Manresa
Telèfon: 938732412
Correu electrònic: cssmanresa@mutuam.com
Web: <http://www.mutuam.com>

FSSM. HOSPITAL SANT ANDREU

Adreça: Carrer del Remei de Dalt, 1-5, baixos. 08241 Manresa
Telèfon: 938743312
Correu electrònic: fundacio@fssm.es
Web: <http://www.fssm.es>

RESIDÈNCIES

RESIDÈNCIA CASA PADRÓ

Adreça: Passeig de Pere III, 38, 1r 1a. 08242 Manresa

Telèfon: 938771553

RESIDÈNCIA CATALUNYA

Adreça: Carrer de Bernat Oller, 14-16. 08240 Manresa

Telèfon: 938725185

Web: <http://www.fssm.es>

RESIDÈNCIA D'AVIS SAGRADA FAMÍLIA FUNDACIÓ PRIVADA

Adreça: Carrer del Vallès, 8. 08243 Manresa

Telèfon: 938738333, 938772177

RESIDÈNCIA FONT DELS CAPELLANS

Adreça: Carrer de la Font dels Capellans, 85-87. 08240 Manresa

Telèfon: 938735162

RESIDÈNCIA MONTBLANC

Adreça: Carrer de Mossèn Jacint Verdaguer, 2-4. 08240 Manresa

Telèfon: 938772848

Correu electrònic: residencia@residenciamontblanc.com

Web: <http://www.residenciamontblanc.com>

RESIDÈNCIA MUTUAM MANRESA

Adreça: Carrer de l'Era de l'Huguet, 8. 08240 Manresa

Telèfon: 938732412

Correu electrònic: cssmanresa@mutuam.com

Web: <http://www.mutuam.com>

RESIDÈNCIA SAGRADA FAMÍLIA

Adreça: Carrer del Vallès, 17. 08243 Manresa

Telèfon: 938738333, 938772177

RESIDÈNCIA SANT ANDREU

Adreça: Carrer del Remei de Dalt, 14. 08241 Manresa

Telèfon: 938743312

Web: <http://www.fssm.es>

RESIDÈNCIA SANT JOSEP

Adreça: Carrer de Magnet, 20-22. 08240 Manresa

Telèfon: 938726566

RESIDÈNCIA VALLDAURA

Adreça: Carrer del Cós, 10. 08240 Manresa

Telèfon: 938729468

Correu electrònic: residenciageriatricavalldaura@msn.com

Web: <http://www.rgvalldaura.es>

JOVES

CASAL DE JOVES LA KAMPANA

Adreça: Plaça d'Icària, s/n. 08241 Manresa

Telèfon: 938729237,938787486

Web: <http://www.lakampana.cat>

ESPAI JOVE

Adreça: Carrer de la Canal, 6, 1r. 08241 Manresa

DONA

SERVEI D'INFORMACIÓ I ATENCIÓ A LA DONA - SIAD - «MONTSERRAT ROIG»

Adreça: Carrer de la Canal, 6, 1r. 08241 Manresa

Telèfon: 938752310,938301418

Web: <http://ajmanresa.org/serveis/piad.htm>

RESIDÈNCIES ESPECIALITZADES

RESIDÈNCIA DE DISMINUÏTS FÍSICS DEL BAGES

Adreça: Carrer dels Caputxins, 26, 2n 1a. 08241 Manresa

Telèfon: 938744490

Correu electrònic: cdfcli@altahia.org

RESIDÈNCIES D'ESTADA LIMITADA

RESIDÈNCIA ROSA ORIOL

Adreça: Carretera de Vic, 181, 1r. 08243 Manresa

Telèfon: 938784444

Correu electrònic: info@fundaciorosaoriol.org

Web: <http://www.fundaciorosaoriol.org>

ENTITATS ASSISTENCIALS

CÀRITAS MANRESA

Adreça: Carrer de la Baixada de la Seu, 3. 08240 Manresa

Telèfon: 938721542

Correu electrònic: caritasmanresa@caritasmanresa.cat

Web: <http://www.caritasmanresa.cat>

CREU ROJA MANRESA

Adreça: Carrer del Joc de la Pilota, 6, 2n. Manresa

Telèfon: 938725644

Correu electrònic: manresa@creuroja.org

Web: <http://www.creuroja.org>

CULTURA, SOLIDARITAT I PAU. COMUNITAT DE SANT EGIDI

Adreça: Plaça de Montserrat, 1. 08241 Manresa

Telèfon: 934418123

Web: <http://www.santegidio.org>

FUNDACIÓ SOCIO SANITÀRIA DE MANRESA. FSSM
 Adreça: Carrer del Remei de Dalt, 1-5. 08240 Manresa
 Telèfon: 938743312
 Correu electrònic: fundacio@fssm.es
 Web: <http://www.fssm.es>

RESIDÈNCIA ROSA ORIOL
 Adreça: Carretera de Vic, 181, 1r. 08243 Manresa
 Telèfon: 938784444
 Correu electrònic: info@fundacirosasaoriol.org
 Web: <http://www.fundacirosasaoriol.org>

PROMOCIÓ DE LA SALUT I PREVENCIÓ DE LA MALALTIA

PLA MUNICIPAL DE SALUT

L'execució de les actuacions descrites en el Pla de Salut s'integren en l'actual PROGRAMA DE GOVERN, incloent-les de forma transversal en els 20 programes estratègics que conté. La majoria d'actuacions i accions del Pla de Salut estan incloses en el programa UNA CIUTAT AMB QUALITAT DE VIDA, si bé també en podem trobar en altres programes: «Millora de l'espai urbà», «Protecció, seguretat i previsió», «Millora de la mobilitat» i «Vida al centre històric».

Pla de Salut 2011-2015: https://www.manresa.cat/docs/docsArticle/4348/doc_contingut_4236.pdf

(Font: Ajuntament de Manresa, 2016)

ALIMENTACIÓ SALUDABLE

L'execució de les actuacions descrites en el Pla de Salut s'integren en l'actual PROGRAMA DE GOVERN, incloent-les de forma transversal en els 20 programes estratègics que conté. La majoria d'actuacions i accions del Pla de S

PROGRAMA «PAMBOLI»

El programa d'alimentació «Pamboli» s'inicia a les escoles el curs 2004-2005. L'objectiu principal és que els alumnes obtinguin uns coneixements teòrics i pràctics sobre una dieta saludable, suficient, equilibrada i variada, i contribuir així a la prevenció de l'obesitat infantil.

El programa comença al tercer curs d'educació primària, i es treballa durant dos cursos seguits, centrant-lo principalment en la importància de fer un bon esmorzar i en el berenar. Considerem que els alumnes a aquestes edats ja són capaços d'assimilar aquests conceptes i poden ser autònoms per preparar-se aquests àpats.

Les activitats que conformen el programa són:

3r d'E.P.:

Taller d'esmorzar saludable: El taller es fa centrant l'activitat en l'àpat de l'esmorzar, ja que creiem que en aquesta edat poden tenir la capacitat d'escollir i preparar el que volen prendre, sempre incidint en la importància d'una alimentació sana, variada, equilibrada i suficient.

4t d'E.P.:

Taller de berenars «El berenar me'l trio jo»: En el taller aprendran a fer un berenar saludable, seguint els criteris de variat, suficient i equilibrat.

Gimcana final: Per concloure el curs, s'ofereix una gimcana a tots els alumnes de 6è que han participat en el programa. Es fa al pati del Casino i consta de diverses activitats relacionades amb l'alimentació i l'esport.

Tallers per a famílies: S'ofereix el taller pràctic «La veritat dels superaliments infantils», adreçat a les famílies de les escoles que participen en el programa «Pamboli». Mentre els alumnes són a l'aula, una dietista-nutricionista imparteix el taller als pares. Es parla de la importància de fer una bona elecció d'aliments per contribuir a una millora en la salut, i com aconseguir-ho; s'analitzen alguns aliments comercials i s'identifiquen les quantitats de sucres que contenen, etc.

SUPERVISIÓ DE MENÚS ESCOLARS

Programa adreçat als centres escolars en què s'ofereix assessorament i supervisió dels menús que es preparen als menjadors dels centres.

Els centres adherits al programa fan arribar mensualment les seves propostes al servei de sanitat, on se'n fa una revisió i un retorn amb la valoració i propostes de canvis a introduir si cal.

El criteri que se segueix és el de la dieta mediterrània, i es valora que els menús siguin variats, equilibrats, nutritius, ben presentats i amb una proporció suficient per alumne.

La finalitat del programa és que els alumnes que es queden a dinar als centres escolars puguin gaudir d'un àpat tan equilibrat, nutritiu, variat i suficient com sigui possible.

(Font: Ajuntament de Manresa, 2016)

(Font: Ajuntament de Manresa, 2016)

JOC «MENJA'T EL COCO, TRIA BÉ»

Dins el programa de prevenció i educació per a la salut que portem a terme des de la nostra Unitat de Salut, aquest curs 2007-2008 hem previst una activitat adreçada als alumnes de 6è curs de primària, de totes les escoles de la nostra ciutat, per treballar els hàbits alimentaris.

- Aquesta activitat és una continuació de la que van fer el curs anterior, a 5è, els mateixos alumnes: «Taller d'esmorzar saludable».
- L'activitat es porta a terme mitjançant un joc d'ordinador: «Menja't el coco: tria bé», en què cada alumne és el protagonista.
- L'objectiu és que els alumnes a partir d'11 anys puguin reflexionar i conèixer com és una alimentació equilibrada, suficient i variada.
- El joc simula que un vaixell, on suposadament va l'alumne, ha naufragat, i durant tres dies ha de sobreviure en una illa deserta amb els aliments que trobarà al vaixell. Dia a dia ha de pensar i proposar jugant què menjarà. Obtindrà uns resultats que s'aniran avaluant d'acord amb l'exercici físic que faci.
- El joc té uns marcadors que s'aniran obrint perquè pugui veure quins aliments pot escollir dins cada àpat i si és o no recomanat i/o equilibrat, així com uns indicadors d'alerta quan esculli aliments poc recomanables.
- Els aliments s'agrupen segons els nutrients que contenen i l'alumne anirà aprenent els que pertanyen a cada grup, el concepte de ració, les funcions que tenen els nutrients al nostre cos, i

sobretot a reconèixer quins aliments són superflus, per tal de poder-los reduir en la seva ingesta diària.

- A més de menjar, el jugador també pot fer exercici físic, però l'ha de fer d'acord amb el que menja. L'aigua està present en tot el joc.
- Al final dels tres dies tindrà un informe amb la valoració dels resultats obtinguts i les recomanacions corresponents. També s'hi recorda la importància de dormir almenys 9 hores.

PREVENCIÓ DE DROGODEPENDÈNCIES

CONSELL DE DROGODEPENDÈNCIES I ALTRES ADDICIONS

L'Ajuntament compta amb un Consell de Prevenció de Drogodependències i Altres Addicions, amb els objectius següents:

- Promoure i coordinar actuacions públiques i privades d'informació, educació, sensibilització i prevenció.
- Demanar la col·laboració de qualsevol persona física o jurídica si es considera que pot fer aportacions positives per a la finalitat del Consell. Informar les propostes d'acords o resolucions municipals en matèria de drogodependències per part de l'Ajuntament. Emetre informes i propostes en la matèria.
- El Consell es reuneix anualment per fer un seguiment de les actuacions en la prevenció de drogodependències, i a través d'una comissió de seguiment estableix les prioritats anuals a treballar

«NITS DE QUALITAT»

«Nits de Qualitat» és un programa de la Generalitat que es desenvolupa a Manresa i altres municipis amb l'objectiu de posar en comú diferents agents implicats en l'oci nocturn (sales de festa i música i discoteques, veïns, joves, forces de seguretat, comerciants, tècnics municipals, etc.) per treballar a favor d'un espai més segur, atractiu i saludable per a tothom. Manresa comença a treballar el programa «Nits de Qualitat» l'any 2014.

El desenvolupament del programa implica:

- Una taula de participació entre tots els agents, amb l'objectiu de proposar iniciatives consensuades amb la implicació de tothom.
- Fomentar la implementació d'un distintiu de qualitat en els diferents locals d'oci nocturn que es comprometin i treballin en la línia de prevenció.
- Promoure grups de joves voluntaris que treballin en la prevenció i la reducció de riscos en l'oci nocturn a partir de la proximitat amb altres joves.

«Q de festa!» «Nits de Qualitat»: https://www.manresa.cat/docs/docsArticle/4428/doc_contingut_4233.pdf

(Font: Ajuntament de Manresa, 2016)

PLA DE PREVENCIÓ

El Consell Municipal de Prevenció de Drogodependències va aprovar l'any 2014 el «Programa de prevenció de drogodependències en joves i adolescents», assenyalant uns objectius i diverses accions a dur a terme. Els principals objectius del programa són:

- Detectar necessitats i impulsar accions preventives de les drogodependències i altres conductes addictives en el marc d'una actuació municipal compartida entre totes les entitats i institucions que incideixen en la ciutat.
- Promoure i coordinar actuacions públiques i privades d'informació, educació, sensibilització i prevenció en matèria de drogues i altres conductes addictives.

Cada any es concreten les actuacions a fer, i la comissió tècnica és l'encarregada de desenvolupar-les.

«Programa de prevenció de drogodependències en joves i adolescents»:

https://www.manresa.cat/docs/docsArticle/4429/doc_contingut_4341.pdf

(Font: Ajuntament de Manresa, 2016)

PROTOCOL DE MESURES ALTERNATIVES

L'any 2012 es va signar un protocol de col·laboració entre els Mossos d'Esquadra i l'Ajuntament de Manresa, alhora que un conveni de col·laboració amb Althaia Xarxa Assistencial - Fundació Privada, per posar en marxa un «Programa de mesures alternatives a les sancions administratives per la tinença o consum de drogues en llocs públics».

L'objectiu del programa és ser una alternativa reparadora a la sanció administrativa en cas d'infracció prevista a la Llei orgànica 1/1992, de 21 de febrer, referent al consum en llocs, vies, establiments o transports públics, així com la tinença il·lícita de drogues tòxiques, estupefaents o substàncies psicotròpiques.

Consisteix en una mesura pedagògica de reparació dels danys produïts, si escau, i la presa de consciència de la responsabilitat del menor davant la infracció i la necessitat d'evitar el desenvolupament de conductes que acabin derivant en situacions de risc per a ell.

S'adreça a menors de 18 anys, sempre que no siguin reincidents. Es poden acollir a la mesura una sola vegada.

Fulletó de mesures alternatives:

https://www.manresa.cat/docs/docsArticle/4430/doc_contingut_4235.pdf

(Font: Ajuntament de Manresa, 2016)

FESTA MAJOR 2016. ACTIVITATS I RECOMANACIONS

Al llarg dels darrers anys la Comissió Tècnica de Drogodependències del Bages ha desenvolupat una sèrie d'actuacions al voltant de la prevenció de les drogodependències i altres addiccions, majorment adreçades a adolescents i joves. La comissió està formada per representants tècnics de diversos departaments municipals i també per membres d'altres institucions o entitats de la ciutat.

Seguint les directrius de la Comissió Tècnica de Drogodependències i les recomanacions sobre el consum d'alcohol i altres drogues en les festes locals de l'Agència de Salut Pública de Catalunya, l'Ajuntament de Manresa programa cada any per la festa major activitats de prevenció, principalment adreçades a joves i adolescents.

Recomanacions sobre el consum d'alcohol a l'estiu:

<https://www.manresa.cat/web/article/6181-festa-major-2016-activitats-i-recomanacions>

Campanya de prevenció. Activitats:

https://www.manresa.cat/docs/docsArticle/6236/recomanacions_estiu_consum_alcohol.pdf

(Font: Ajuntament de Manresa, 2016)

EDUCACIÓ SANITÀRIA

PREVENCIÓ DE LA CÀRIES DENTÀRIA

Segons dades de l'«Enquesta de Salut Oral a Espanya» del 2005, un de cada tres nens entre 5 i 6 anys ha tingut càries en dents temporals, mantenint-se aquesta freqüència des del 1993. D'acord amb això, la promoció de la higiene bucodental en l'edat escolar és fonamental per a la conservació de les dents i de la boca al llarg de tota la vida. Per aquest motiu s'han d'iniciar mesures de prevenció, dietètiques i higièniques, des d'edats primerenques.

L'activitat que des de l'Ajuntament s'ofereix a les escoles és l'exposició «Cuida't les dents», cedida per la Diputació de Barcelona. Adreçada a nens i nenes de 1r de primària, l'objectiu és donar a conèixer la importància que té la salut bucodental i les conseqüències que un pot patir de no seguir els consells que es recomanen.

L'exposició consta de nou plafons de 75x190 cm i tres plafons de 150x190 cm, vint peces imantades, un joc de 56 cartes en polietilè mida A3 i una maqueta d'una boca a escala, amb setze peces per encaixar, i és guiada i dinamitzada per una monitora.

Guia de l'exposició «Cuida't les dents»: https://www.manresa.cat/docs/docsArticle/4409/guia_exposicio.pdf

(Font: Ajuntament de Manresa, 2016)

DETECCIÓ PRECOÇ DE PROBLEMES DE SALUT EN ESCOLARS

Programa que porta a terme la Clínica Universitària de Manresa, de la Fundació Universitària del Bages, amb la col·laboració de la Regidoria de Sanitat de l'Ajuntament. Consisteix a oferir, amb caràcter gratuït, exploracions de fisioteràpia, logopèdia, infermeria i podologia. Concretament, l'exploració de logopèdia està adreçada als nens i nenes de P4 (4-5 anys) amb l'objectiu de detectar precoçment dificultats a la parla, disfuncions orofacials i disfonies; l'exploració podològica, a nens i nenes de P5 (5-6 anys) amb l'objectiu de detectar precoçment l'existència de patologies o anomalies en l'estructura del peu i en l'alineació de les extremitats inferiors; l'exploració de fisioteràpia, als nens i nenes de 4t de primària (9-10 anys) per detectar precoçment alguna anomalia, asimetria o desviació de la columna vertebral i de les extremitats, i també l'existència d'alguna disfunció muscular i/o lligamentosa; i l'exploració d'infermeria, a 4t de primària, per detectar precoçment hàbits de salut inadequats i desviacions en les mesures antropomètriques i de la tensió arterial.

Així mateix, aprofitant l'estada dels escolars a la FUB, les exploracions es complementen amb diferents activitats/tallers de promoció d'hàbits saludables. Les exploracions són dutes a terme per professors del grau corresponent de la FUB i equips de la Clínica Universitària, ajudats per alumnes del darrer curs de grau.

Tríptic informatiu curs 2013-2014:

https://www.manresa.cat/docs/docsArticle/4412/doc_contingut_4204.pdf

(Font: Ajuntament de Manresa, 2016)

PRIMERS AUXILIS

Finalitat: Aconseguir una assistència de qualitat per a l'alumnat en cas d'accidents o malalties agudes a les escoles, mitjançant un acurat manteniment de les farmacioles escolars i la formació de les persones que en són responsables.

Què ofereix: Formació a càrrec d'una infermera, assistida per una administrativa.

Subministrament a les escoles de tot el material sanitari necessari per mantenir ben dotades les farmacioles.

Adreçat a: Centres d'educació primària públics de la ciutat i llars d'infants municipals.

Condicions d'accés

Sol·licitud a la Regidoria de Salut.

Servei gratuït.

Informació

Regidoria de Salut. Carretera de Vic, 16 (edifici Infants). Telèfon: 93 875 2490. De 9:00 a 14:00 h.

Lloc de prestació del servei

Instal·lacions de les escoles i llars d'infants que ho hagin sol·licitat.

Farmaciola escolar: https://www.manresa.cat/docs/docsArticle/4425/doc_contingut_4226.pdf

(Font: Ajuntament de Manresa, 2016)

TALLERS EDUCATIUS

S'ofereixen tallers d'educació per a la salut a diferents col·lectius: professorat, mestres, pares i/o alumnat.

Els tallers ofertats són:

- Primers auxilis a l'escola o a casa
- Salut bucodental
- Higiene

Objectius d'aprenentatge/competències:

- Proporcionar els coneixements necessaris per saber actuar correctament en cas d'un accident.
- Conèixer la funció de les dents i l'evolució de les càries, saber com evitar-les i com es fa una higiene correctament.
- Parlar d'higiene corporal per tal d'evitar aïllament social per una mala higiene.

Taller d'alimentació per a la gent gran:

https://www.manresa.cat/docs/docsArticle/4426/doc_contingut_4327.pdf

Taller d'hàbits i estils de vida per a la gent gran:

https://www.manresa.cat/docs/docsArticle/4426/doc_contingut_4326.pdf

Taller de primeres cures:

https://www.manresa.cat/docs/docsArticle/4426/doc_contingut_4324.pdf

Taller d'higiene i salut:

https://www.manresa.cat/docs/docsArticle/4426/doc_contingut_4325.pdf

(Font: Ajuntament de Manresa, 2016)

TATUATGE, PÍRCING I MICROPIGMENTACIÓ

El pírcing consisteix a penjar joies i altres objectes de metall mitjançant la perforació de la pell, les mucoses o qualsevol altre teixit corporal. El tatuatge és un dibuix o senyal indeleble que es fa introduint pigments a la pell a base de puncions.

La micropigmentació fa servir la mateixa tècnica a fi d'embellir llavis, celles, ulls i l'àrèola mamària

o de dissimular cicatrius i cremades.

Totes aquestes tècniques tenen en comú que trenquen la barrera de protecció natural més externa del cos humà, composta per la pell i les mucoses. Aquests canvis estètics tampoc no estan exempts de riscos, els més importants dels quals es relacionen amb les infeccions.

El Decret 90/2008, de 22 d'abril, constitueix el marc legal pel qual es regulen les pràctiques de tatuatge, micropigmentació i pírcing, i estableix els requisits higienicosanitaris que han de complir els establiments on es fan aquestes pràctiques. La seva finalitat es protegir la salut tant dels seus usuaris com dels seus treballadors.

Correspon als ajuntaments l'autorització dels establiments que s'ubiquin al seu terme municipal, com també l'exercici de les competències de vigilància i control en aquesta matèria.

AUTORITZACIÓ SANITÀRIA DE FUNCIONAMENT

El Decret 90/2008, de 22 d'abril, pel qual es regulen les pràctiques de tatuatge, micropigmentació i pírcing, estableix al capítol IV, article 14, que aquests establiments disposaran d'una autorització sanitària de funcionament concedida per l'autoritat competent, amb caràcter previ a la seva activitat. L'autoritat competent per a la tramitació de l'autorització sanitària de funcionament a la ciutat de Manresa és l'Ajuntament.

Guia higienicosanitària per a professionals:

https://www.manresa.cat/docs/docsArticle/3825/doc_contingut_4343.pdf

(Font: Ajuntament de Manresa, 2016)

ESTABLIMENTS AUTORITZATS

Les pràctiques de tatuatge, pírcing i/o micropigmentació comporten trencar les barreres de protecció natural del cos, com la pell i les mucoses i, per tant, no estan exemptes de riscos si no es fan en condicions òptimes d'higiene i seguretat. És per això que els establiments que les practiquen han de complir la normativa sanitària i estan sotmesos a l'autorització sanitària de funcionament.

Actualment els establiments autoritzats a Manresa són els següents:

TATOO & PIERCING STUDIO

Carrer de Saclosa, 14, baixos

938722107

SPU.ATP20120003

Tatuatge i pírcing

PÍRCING DAVID

Carrer del Poeta Mistral, 17, baixos

648601860

SPU.ATP20120002

Pírcing

EL CRIT

Carrer de Sant Joan Baptista de la Salle, 32

938751150

SPU.ATP20120001

Tatuatge i pírcing

JUANKY TATOO

Carrer de l'Era Esquerra, 15, 2n

938720133

SPU.ATP20120004

Tatuatge, pírcing i micropigmentació

BLACKFISH TATOO

Carrer de Sant Miquel, 17, baixos

6973979 69

SPU.ATP20150001

Tatuatge

NATURAL MÈDIC ESTÈTIC

Passeig de Pere III, 70, baixos dreta

930132192

SPU.ATP2016001

Micropigmentació

L'Ajuntament de Manresa disposa d'un espai de consulta, orientació i informació relacionada amb els tràmits d'obertura i transmissió d'establiments de tatuatge, pírcings i micropigmentació, les seves condicions higienicosanitàries i la implementació dels autocontrols.

Per accedir a aquests serveis cal adreçar-se a l'OAE (Oficina d'Atenció a l'Empresa).

(Font: Ajuntament de Manresa, 2016)

CONSELLS I RECOMANACIONS

Aquests són els consells que cal tenir en compte a l'hora de fer-se un tatuatge o posar-se un pírcing:

Abans de fer-ho:

- Cal haver meditat bé la decisió, especialment en el primer cas, ja que els tatuatges són difícils d'eliminar. Si es pateix alguna malaltia de la pell, com dermatitis, acne o psoriasis, o es pren algun anticoagulant o medicament, cal consultar al metge la decisió, i en molts casos, prescindir d'aquesta intervenció. A més, els donants de sang han de recordar que després de tatuar-se o perforar-se no podran donar sang fins al cap d'un any.
- L'establiment on s'ha de practicar alguna d'aquestes tècniques ha de ser un centre autoritzat. La legislació atribueix als municipis la competència d'autorització i dels controls sanitaris. En cas de dubte o queixa sobre la legalitat d'un establiment, cal acudir a l'àrea de sanitat del consistori corresponent. Està prohibit de practicar aquestes tècniques de manera ambulant, com ara a fires, congressos i esdeveniments similars, sense el permís municipal previ. En aquests casos s'hauran de complir les mateixes condicions sanitàries que als establiments permanents.
- Cal assegurar-se que el personal professional que ha de practicar la tècnica té la formació que requereix la llei. El diploma que els acredita ha d'estar ben visible.

A l'hora de fer-se un pírcing:

- Tot el material que es faci servir ha de ser estèril. És millor fer-ho amb una agulla estèril per tal de reduir el risc de contagiar-se dels virus de l'hepatitis B i C o de la sida.
- La peça que es posi hauria de ser d'or de 14-18 quirats o de titani, ja que així es reduirà el risc d'infecció i d'al·lèrgies.

Tots els estris que es facin servir, com els adaptadors i altres elements necessaris, han d'estar esterilitzats i cal que es guardin en bosses o recipients estèrils fins que s'utilitzin.

La persona que faci el pírcing l'haurà de fer amb guants de tipus quirúrgic d'un sol ús i no haurà de tocar res més que el que hagi d'emprar per fer-lo.

La pell s'ha de netejar i desinfectar abans de perforar-la. Cal saber quins mètodes de neteja i desinfecció s'han de seguir i quantes vegades al dia s'han d'aplicar fins que la ferida cicatritzi totalment. Si malgrat tot la ferida s'infecta, cal anar al metge amb rapidesa per evitar complicacions.

A l'hora de fer-se un tatuatge:

El tatuador s'ha de rentar bé les mans i cada vegada que tatui, posar-se guants de tipus quirúrgic, que sempre ha de dur posats.

El material que s'utilitzi (agulles i tintes) ha de ser d'un sol ús.

(Font: Ajuntament de Manresa, 2016)

TINTES AUTORITZADES

<https://www.aemps.gob.es/cosmeticosHigiene/cosmeticos/docs/anexo-prodAutorizados-tatuaje.pdf>

(Font: Ajuntament de Manresa, 2016)

MANRESA CARDIOPROTEGIDA

Avui dia l'aturada cardíaca és la principal causa de mortalitat a Europa. Davant d'un cas d'emergència com aquest, el temps de reacció és vital per a qui pateix la situació.

Quan es produeix una aturada cardiorespiratòria no hi ha temps a perdre. La possibilitat de supervivència de la persona es redueix un 10% cada minut que passa; per tant, és imprescindible poder aplicar les tècniques de reanimació cardiopulmonar i la possibilitat d'aplicar un desfibril·lador mentre arriben els sistemes d'emergències mèdiques.

Per a una òptima actuació, hauríem de col·locar un desfibril·lador en els primers 5 minuts des de l'incident. Si no disposem de desfibril·ladors d'accés públic ni de cap pla de desfibril·lació ciutadana, el percentatge de supervivència és d'un 6%.

Quan succeeix una aturada, en el 85-90% dels casos el cor fa una arítmia anomenada fibril·lació ventricular. Davant d'això, necessitem col·locar un desfibril·lador per poder revertir aquest ritme no normal i fer que el cor torni a bategar amb naturalitat.

Fins fa poc, però, els desfibril·ladors només estaven disponibles en espais molt concrets i el seu ús quedava restringit a persones amb formació en la matèria.

Per posar-los a l'abast de tothom i facilitar la ràpida intervenció en casos d'aturada cardíaca, la ciutat de Manresa, amb l'impuls i la col·laboració del Rotary Club Manresa i la Mútua General de Catalunya, i gràcies al finançament del projecte participatiu «Només amb un clic (es pot salvar una vida)», presentat per l'AVV de la Font dels Capellans, posa en marxa l'ambiciós projecte de dotar la ciutat d'una xarxa de desfibril·ladors al·l'abast dels ciutadans i ciutadanes i formar el major nombre de persones possible en el seu maneig.

Programa:

El programa «Manresa, ciutat cardioprotegida» neix amb la voluntat de facilitar una ràpida intervenció en els casos d'aturada cardíaca extrahospitalària i reduir la mortalitat per aquesta causa. Els objectius del programa són:

- Dotar la ciutat de desfibril·ladors ubicats en espais interiors i a la via pública.
- Fer difusió de les ubicacions dels aparells mitjançant campanyes de comunicació i sensibilització.
- Senyalitzar amb diferents indicadors la localització dels aparells, tant els exteriors com els interiors.
- Vetllar perquè la xarxa de desfibril·ladors, en cas d'aturada cardiorespiratòria, permeti minimitzar el temps de resposta i reduir el nombre de morts sobtades.
- Garantir un bon funcionament i manteniment dels aparells.
- Sensibilitzar i formar la població en general i els col·lectius interessats en l'ús i els beneficis dels desfibril·ladors i de les tècniques de reanimació cardiopulmonar.

El programa s'ha iniciat amb la implantació d'una xarxa de 30 nous desfibril·ladors automàtics (DEA) d'ús públic a la ciutat, distribuïts de la manera següent:

- 4 aparells en cotxes de la Policia Local.
- 1 aparell al cotxe de protecció civil.
- 7 aparells al·interior d'edificis públics.
- 18 aparells a l'exterior, a la via pública.

A banda d'això, l'Ajuntament es responsabilitza de la seva gestió integral. S'encarrega, doncs, del seu control, vigilància, informació i manteniment.

Paral·lelament s'ha elaborat un pla de formació i divulgació en suport vital bàsic i utilització del desfibril·lador adreçat a la població general, als treballadors dels edificis on estan col·locats els aparells i a les escoles, i que s'ha de posar en marxa progressivament i amb continuïtat.

A Catalunya, el Decret 151/2012, de 20 de novembre, obre la possibilitat de l'accés públic a la desfibril·lació en el cas d'aparells situats a la via pública i, en qualsevol cas i amb independència de la ubicació d'aquests, en supòsits de necessitat, quan no hi hagi disponible un primer intervingent (persona formada).

Mapa i ubicacions dels desfibril·ladors: http://www.manresa.cat/docs/docsArticle/4704/mapa_triptic.pdf

Tríptic informatiu: http://www.manresa.cat/docs/docsArticle/6064/triptics_info_deas_2rev.pdf
(Font: Ajuntament de Manresa, 2016)

RECURSOS GENERALS

INFÀNCIA I JOVENTUT

CASAL DE JOVES LA KAMPANA

Adreça: Plaça d'Icària, s/n. 08241 Manresa

Telèfons: 938729237, 938787486

Web: <http://www.lakampana.cat>

LUDOTECA MUNICIPAL LUDUGURUS

Adreça: Carrer de la Mel, 5-7. 08240 Manresa

Telèfon: 938721704

OFICINA JOVE DEL BAGES

Adreça: Carrer de Sant Blai, 14, baixos. 08241 Manresa

Telèfon: 938771360

Correu electrònic: manresajove@ajmanresa.cat

Web: <http://www.manresajove.cat>

DONA

SERVEI D'INFORMACIÓ I ATENCIÓ A LES DONES MONTSERRAT ROIG (SIAD)

Adreça: Carrer de la Canal, 6, 1r. 08241 Manresa

Telèfon: 938752310

Correu electrònic: siad@ajmanresa.cat

Horari: de dilluns a divendres de 9 a 2 del matí. Dilluns i dijous de 2 a 7 de la tarda

GENT GRAN

CASALS I CLUBS

AAVV I GENT GRAN DEL BARRI DE LA SAGRADA FAMÍLIA
Adreça: Carrer del Penedès. 08240 Manresa
Telèfon: 938744544

CASAL DE GENT GRAN DE LA FONT DELS CAPELLANS
Adreça: Grup Font dels Capellans, 85-87. 08240 Manresa
Telèfon: 938741955

CASAL DE LA GENT GRAN DE LA BALCONADA
Adreça: Passeig de Sant Jordi, 10. 08243 Manresa
Correu electrònic: julianacasero@gmail.com

CASAL DE LA GENT GRAN DE MANRESA
Adreça: Carrer de Circumval·lació, 60. 08241 Manresa
Telèfon: 938741955

CASAL DE LA NOSTRA LLAR
Adreça: Carrer del Dos de Maig, 26-28. 08241 Manresa
Telèfon: 938727456

CLUB DE JUBILATS DE LES ESCODINES
Adreça: Carrer de Sant Bartomeu, 50. 08241 Manresa
Telèfon: 938751540, 938725748
Correu electrònic: escodines@escodines.cat
Web: <http://www.escodines.cat>

ESPAI CAIXA
Adreça: Carrer de Pompeu Fabra, 2, baixos 1a. 08242 Manresa
Telèfon: 938722153
Correu electrònic: esplailacaixa@yahoo.es
Web: <http://www.clubestrella.com/webs/centros/manresa>

ESPAI SOCIAL MANRESA
Adreça: Carrer de la Caritat, 14-16, baixos. 08241 Manresa
Telèfon: 938744740
Correu electrònic: csjmanresa@fcaixacatalunya.es

ESPLAI MONTSERRAT
Adreça: Carretera de Santpedor, 188-192, baixos. 08240 Manresa
Telèfon: 938770221
Correu electrònic: csantpedor@hotmail.com

LLAR DE JUBILATS MION I PUIGBERENGUER
Adreça: Carrer de Callús. 08240 Manresa
Telèfon: 938757193

CENTRES DE DIA

CENTRE DE DIA CASA PADRÓ
Adreça: Passeig de Pere III, 38, 1r 1a. 08242 Manresa
Telèfon: 938771553
CENTRE DE DIA CATALUNYA
Adreça: Carrer de Bernat Oller, 14-16. 08240 Manresa

Telèfon: 938725185
Web: <http://www.fssm.es>

CENTRE DE DIA FONT DELS CAPELLANS
Adreça: Carrer de la Font dels Capellans, 85-87. 08240 Manresa
Telèfon: 938735162

CENTRE DE DIA MANRESA
Adreça: Carrer de Circumval·lació, 60. 08241 Manresa
Telèfon: 938741955

CENTRE DE DIA MONTBLANC
Adreça: Carrer de Mossèn Jacint Verdaguer, 2-4. 08240 Manresa
Telèfon: 938772848
Correu electrònic: residencia@residenciamontblanc.com
Web: <http://www.residenciamontblanc.com>

CENTRE DE DIA TERAPÈUTIC SANT FRANCESC
Adreça: Carrer de Tarragona, 12. 08240 Manresa
Telèfon: 938320452
Web: <http://www.santfrancesc.com>

CENTRE DE DIA VALLDAURA
Adreça: Carrer del Cós, 10. 08240 Manresa
Telèfon: 938729468
Correu electrònic: residenciageriatricavalldaura@msn.com
Web: <http://www.rgvalldaura.es>

RESIDÈNCIA D'AVIS SAGRADA FAMÍLIA - FUNDACIÓ PRIVADA
Adreça: Carrer del Vallès, 8. 08243 Manresa
Telèfon: 938738333, 938772177

HABITATGES TUTELATS

HABITATGES TUTELATS TERESINA TORRA I SANMARTÍ
Adreça: Plaça de la Democràcia, 1. 08242 Manresa
Telèfon: 938776801

ATENCIÓ SOCIO SANITÀRIA

CENTRE HOSPITALARI
Adreça: Carrer de Flor de Lis, 33. 08240 Manresa
Telèfon: 938732550
Web: www.althaia.cat

FUNDACIÓ SOCIO SANITÀRIA DE MANRESA. FSSM
Adreça: Carrer del Remei de Dalt, 1-5. 08240 Manresa
Telèfon: 938743312
Correu electrònic: fundacio@fssm.es
Web: www.fssm.es

RESIDÈNCIES

RESIDÈNCIA CASA PADRÓ
Adreça: Passeig de Pere III, 38, 1r 1a. 08242 Manresa
Telèfon: 938771553

RESIDÈNCIA CATALUNYA

Adreça: Carrer de Bernat Oller, 14-16. 08240 Manresa

Telèfon: 938725185

Web: <http://www.fssm.es>

RESIDÈNCIA FONT DELS CAPELLANS

Adreça: Carrer de la Font dels Capellans, 85-87. 08240 Manresa

Telèfon: 938735162

RESIDÈNCIA MONTBLANC

Adreça: Carrer de Mossèn Jacint Verdaguer, 2-4. 08240 Manresa

Telèfon: 938772848

Correu electrònic: residencia@residenciamontblanc.com

Web: <http://www.residenciamontblanc.com>

RESIDÈNCIA MUTUAM MANRESA

Adreça: Carrer de l'Era de l'Huguet, 8. 08240 Manresa

Telèfon: 938732412

Correu electrònic: cssmanresa@mutuam.com

Web: <http://www.mutuam.com>

RESIDÈNCIA SAGRADA FAMÍLIA

Adreça: Carrer del Vallès, 17. 08243 Manresa

Telèfon: 938738333, 938772177

RESIDÈNCIA SANT ANDREU

Adreça: Carrer del Remei de Dalt, 14. 08241 Manresa

Telèfon: 938743312

Web: <http://www.fssm.es>

RESIDÈNCIA SANT JOSEP

Adreça: Carrer de Magnet, 20-22. 08240 Manresa

Telèfon: 938726566

RESIDÈNCIA VALLDAURA

Adreça: Carrer del Cós, 10. 08240 Manresa

Telèfon: 938729468

Correu electrònic: residenciageriatricavalldaura@msn.com

Web: <http://www.rgvalldaura.es>

OFERTA ESPORTIVA**CAMPS D'ATLETISME**

ESTADI D'ATLETISME DEL CONGOST

Adreça: Carretera de Sant Joan. 08240 Manresa

Correu electrònic: atletisme@ajmnaresa.cat

Web: <http://www.clubathleticmanresa.org>

CAMPS DE BEISBOL

CAMP DE BEISBOL DEL CONGOST

Adreça: Carretera de Sant Joan. 08240 Manresa

Correu electrònic: beisbolmanresa@gmail.com

Web: <http://www.beisbolclubmanresa.blogspot.com>

CAMPS DE FUTBOL**ESTADI DE FUTBOL DEL CONGOST**

Adreça: Carretera de Sant Joan. 08240 Manresa

Correu electrònic: futbol@ajmanresa.cat

Web: www.cemanresa.com

CAMPS DE FUTBOL DEL CONGOST

Adreça: Carretera de Sant Joan. 08240 Manresa

Correu electrònic: futbol@ajmanresa.cat

CAMP DE FUTBOL DE LES COTS

Adreça: Camí del Grau, s/n. Manresa

Correu electrònic: info@ueminorisa.com

Web: <http://www.ueminorisa.com>

CAMP DE FUTBOL MION-PUIGBERENGUER

Adreça: Carrer del Pirineu, baixos. 08240 Manresa

Correu electrònic: pirenaicaavmp@gmail.com

Web: <http://fcpirenaica.blogspot.com.es>

CAMP DE FUTBOL LA BALCONADA

Adreça: Passeig de Sant Jordi. 08243 Manresa

Correu electrònic: uebalconada@hotmail.com

Web: <http://uebalconada@hotmail.es>

CAMP DE FUTBOL PARE IGNASI PUIG

Adreça: Grup del Pare Ignasi Puig. 08240 Manresa

Web: futbol@ajmanresa.cat

CAMP DE FUTBOL CLUB GIMNÀSTIC DE MANRESA

Adreça: Carretera de Santpedor. 08240 Manresa

Telèfon: 938740953

Correu electrònic: gimnastic@gimnasticmanresa.com

Web: <http://www.gimnasticmanresa.com>

CAMP DE FUTBOL LA SALLE

Adreça: Carrer de la Pau, 109-111. 08243 Manresa

Correu electrònic: cflasalle@hotmail.com

Web: <http://www.cflasallemanresa.com>

CAMP DE FUTBOL DE SANT PAU

Adreça: Carrer de Sant Pau. 08240 Manresa

CAMPS DE GOLF**OLLER DEL MAS PITCH & PUTT -CAMP DEL GOLF**

Adreça: Carretera d'Igualada, s/n (Oller del Mas). 08241 Manresa

Telèfon: 938352882

Correu electrònic: info@ollerdelmas.com

Web: <http://www.ollerdelmas.com>

CAMPS DE RUGBI**CAMP DE RUGBI DEL CONGOST**

Adreça: Carretera de Manresa a Sant Joan de Vilatorrada, s/n

Telèfon: 938729196

Correu electrònic: rugbymanresa@gmail.com

Web: <http://rugbymanresa.blogspot.com.es>

CAMPS DE TIR

CAMP DE TIR DE PRECISIÓ DE BUFALVENT

Adreça: Carrer d'Edison, 31. 08240 Manresa (Pol. Ind. Bufalvent)

Telèfon: 938772826

Correu electrònic: info@tirmanresa.com

Web: <http://www.tirmanresa.com>

ESCOLES DE DANSA

ESCOLA DE BALLET OLGA ROIG

Adreça: Carrer de Sant Francesc, 11. 08240 Manresa

Telèfon: 938721123

ESCOLA DE BALLS DE SALÓ FRAK MANRESA

Adreça: Carrer de Sant Antoni Maria Claret, 10, esc.IN. 08240 Manresa

Telèfon: 938731394

Correu electrònic: secretaria@frakmanresa.com

Web: <http://www.frakmanresa.com>

ESCOLA DE DANSA JULIETA SOLER

Adreça: Carrer del Cós, 11. 08241 Manresa

Telèfon: 938728395

ESCOLA DE DANSA SWING

Adreça: Carrer del Sol, 5-21. 08240 Manresa

Telèfon: 938745659

Correu electrònic: info@swingmanresa.cat

Web: <http://www.swingmanresa.cat>

GIMNASOS

COMPLEX ESPORTIU DE LES PISCINES MUNICIPALS

Adreça: Carrer de Viladordis, 5-7. 08240 Manresa

Telèfon: 938744750

Correu electrònic: info.piscines@aiguesmanresa.cat

Web: <http://www.piscinesmanresa.cat>

ATENEU LES BASES

Adreça: Carrer dels Cintaires, 30-32. 08242 Manresa

Telèfon: 935153031

Web: <http://www.ateneulesbases.cat>

CLUB DE FITNESS CUBE

Adreça: Carrer d'Agustí Coll, 2-6, 2n. 08243 Manresa

Telèfon: 938787559

Correu electrònic: cube@cube.cat

Web: <http://www.cube.cat>

DUO URBAN CUBE

Adreça: Carrer de l'Alcalde Armengou, 12-14. 08242 Manresa

Telèfon: 938772059

Correu electrònic: duo@cube.cat

Web: <http://www.cube.cat>

GIMNÀS GIMBE

Adreça: Carrer de Sant Antoni M. Claret, 16, baixos. 08240 Manresa

Telèfon: 938744807

Correu electrònic: info@gimbe.com

Web: <http://www.gimbe.com>

CLUB I FITNESS VELA

Adreça: Carrer de Carrasco Formiguera, 11, baixos 1a. 08242 Manresa

Telèfon: 931869875

Correu electrònic: info@velaclubfitness.cat

Web: <http://www.velaclubfitness.cat>

GIMNÀS ESPORT 7 JUDO, S.L.

Adreça: Carrer de Flor de Lis, 34-36. 08240 Manresa

Telèfon: 938745861

Correu electrònic: esport7@esport7.cat

Web: <http://www.esport7.cat>

ALTIUS

Adreça: Carrer de la Llibertat, 51. 08243 Manresa

Telèfon: 938748784

Correu electrònic: altius@altius.cat

Web: <http://www.altius.cat>

ESCOLA DE GIMNÀSTICA DEL BAGES - EGIBA

Adreça: Zona Esportiva el Congost. Carretera de Sant Joan. 08243 Manresa

Telèfon: 931264552, 938740851

Correu electrònic: clubegiba@gmail.com

GIMNAS KEEP-FIT GIM'S

Adreça: Carretera del Pont de Vilomara, 87. 08240 Manresa

Telèfon: 938745607

INSTAL·LACIONS GIMNÀS BOSCH

Adreça: Carretera del Pont de Vilomara, 85. 08240 Manresa

Telèfon: 938733021

Correu electrònic: boschkarate.recepcio@hotmail.com

STUDIO DANCE FITNESS

Adreça: Carrer de Circumval·lació, 25. 08240 Manresa

Telèfon: 938772524

Correu electrònic: vanexilla1982@hotmail.com

INSTAL·LACIONS GIMNÀS DELFOS

Adreça: Carrer de Saclosa, 7. 08240 Manresa

ENARE. CENTRE D'HIDROTERÀPIA

Adreça: Carrer de la Llibertat, 35. 08240 Manresa

Telèfon: 938730262

Correu electrònic: enare@telefonica.net

PILATES MANRESA

Adreça: Carrer del Pare Torra, 1, baixos 3a. 08242 Manresa

Telèfon: 938746842

Web: <http://www.pilatesmanresa.com>

FISIOSALUT

Adreça: Carrer de la Pau, 74, baixos. 08243 Manresa

Telèfon: 938740990

Correu electrònic: fisiosalut@hermsirubio.com

AURA IOGA

Adreça: Carrer de Pompeu Fabra, 13, 2n 2a. 08240 Manresa

Telèfon: 938720951

Correu electrònic: auraioga@aura-ioga.cat

Web: <http://www.aura-ioga.com>

PAVELLONS POLIESPORTIUS**COMPLEX ESPORTIU MUNICIPAL VELL CONGOST**

Adreça: Zona Esportiva el Congost. Carretera de Sant Joan. 08243 Manresa

Telèfon: 938751190, 938728422

Correu electrònic: complex@ajmanresa.cat

PAVELLÓ NOU CONGOST

Adreça: Carretera de Sant Joan. 08240 Manresa

Telèfon: 938726100

Correu electrònic: congost@ajmanresa.cat

PAVELLÓ DEL PUJOLET

Adreça: Carrer de Sant Fruitós. 08240 Manresa

Telèfon: 938743503

Correu electrònic: pujolet@ajmanresa.cat

ATENEU LES BASES

Adreça: Carrer dels Cintaires, 30-32. 08242 Manresa

Telèfon: 935153031

Web: <http://www.ateneulesbases.cat>

ASSOCIACIÓ ESPORTIVA LA SALLE (BÀSQUET)

Adreça: Carrer de la Pau. 08240 Manresa (Col·legi La Salle)

Telèfon: 938771355

Correu electrònic: sallemanresa@gmail.com, marc.puig@sallebasquet.com

INSTAL·LACIONS ESPORTIVES JOVIAT 1

Adreça: Carrer de Folch i Torres, 5-13, esc.2. 08240 Manresa

Telèfon: 938726988

INSTAL·LACIONS ESPAIS ESPORTIUS ESCOLA OMS I DE PRAT

Adreça: Carrer d'Oms i de Prat, 2. 08240 Manresa

Telèfon: 938731100

INSTAL·LACIONS ESPORTIVES IES LACETÀNIA

Adreça: Avinguda de les Bases de Manresa, 55. 08240 Manresa

Telèfon: 938773750

PISCINES COBERTES**COMPLEX ESPORTIU DE LES PISCINES MUNICIPALS**

Adreça: Carrer de Viladordis, 5-7. 08240 Manresa

Telèfon: 938744750

Correu electrònic: info.piscines@aiguesmanresa.cat

Web: <http://www.piscinesmanresa.cat>

ATENEU LES BASES

Adreça: Carrer dels Cintaires, 30-32. 08242 Manresa

Telèfon: 935153031

Web: <http://www.ateneulesbases.cat>

GIMNÀS GIMBE

Adreça: Carrer de Sant Antoni Maria Claret, 16, baixos. 08240 Manresa

Telèfon: 938744807

Correu electrònic: info@gimbe.com

Web: <http://www.gimbe.com>

CLUB DE FITNESS CUBE

Adreça: Carrer d'Agustí Coll, 2-6, 2n. 08243 Manresa

Telèfon: 938787559

Correu electrònic: cube@cube.cat

Web: <http://www.cube.cat>

DUO URBAN CUBE

Adreça: Carrer de l'Alcalde Armengou, 12-14. 08242 Manresa

Telèfon: 938772059

Correu electrònic: duo@cube.cat

Web: <http://www.cube.cat>

ENARE. CENTRE D'HIDROTERÀPIA

Adreça: Carrer de la Llibertat, 35. 08240 Manresa

Telèfon: 938730262

Correu electrònic: enare@telefonica.net

PISCINES D'ESTIU

COMPLEX ESPORTIU DE LES PISCINES MUNICIPALS

Adreça: Carrer de Viladordis, 5-7. 08240 Manresa

Telèfon: 938744750

Correu electrònic: info.piscines@aiguesmanresa.cat

Web: <http://www.piscinesmanresa.cat>

OLLER DEL MAS PITCH & PUTT -CAMP DE GOLF

Adreça: Carretera d'Igualada, s/n (Oller del Mas). 08241 Manresa

Telèfon: 938352882

Correu electrònic: info@ollerdelmas.com

Web: <http://www.ollerdelmas.com>

CLUB TENNIS MANRESA

Adreça: Carretera de Santpedor, s/n. 08272 Sant Fruitós de Bages

Telèfon: 938772407

Correu electrònic: tennis@clubtennismanresa.com

Web: <http://www.clubtennismanresa.com>

PISTES DE SKATE

SKATEPARK DEL CONGOST

Adreça: Carretera de Sant Joan, s/n (Zona Esportiva Vell Congost), local 0. 08240 Manresa

PISTES DE PÀDEL

CLUB DE FITNESS CUBE

Adreça: Carrer d'Agustí Coll, 2-6, 2n. 08243 Manresa

Telèfon: 938787559

Correu electrònic: cube@cube.cat
Web: <http://www.cube.cat>

CLUB TENNIS MANRESA

Adreça: Carretera de Santpedor, s/n. 08272 Sant Fruitós de Bages
Telèfon: 938772407
Correu electrònic: tennis@clubtennismanresa.com
Web: <http://www.clubtennismanresa.com>

OLLER DEL MAS PITCH & PUTT -CAMP DE GOLF

Adreça: Carretera d'Igualada, s/n (Oller del Mas). 08241 Manresa
Telèfon: 938352882
Correu electrònic: info@ollerdelmas.com
Web: <http://www.ollerdelmas.com>

PISTES DE PETANCA

CLUB DE PETANCA L'ESPLAI DE LA CRA. CARDONA

Adreça: Carrer de Pompeu Fabra, 2, 1r 1a. 08242 Manresa
Telèfon: 938722153
Correu electrònic: esplailacaixa@yahoo.es
Web: <http://www.clubestrella.com/webs/centros/manresa>

PISTES DE PETANCA CAL GRAVAT

Adreça: Plaça de Cal Gravat, 8, baixos. 08243 Manresa
Telèfon: 938740921
Correu electrònic: lara@gruplara.com, rosa.0406@hotmail.com

PISTES DE PETANCA DE VALLDAURA

Adreça: Plaça 8 de Març, s/n. 08240 Manresa

PISTES DE PETANCA DEL PUJOLET

Adreça: Carrer de Sant Fruitós, s/n. Manresa
Telèfon: 938741881, 938746887, 938743503
Correu electrònic: manel.plaza@live.com

PISTES DE PETANCA DEL TOSSAL DEL CORO

Adreça: Passatge Tossal del Coro, 3. Manresa
Telèfon: 938770037, 938773377
Correu electrònic: mnl.jimenez12@gmail.com

PISTES DE PETANCA FONT DELS CAPELLANS

Adreça: Grup de la Font dels Capellans, 14, loc. 75. Manresa
Telèfon: 938736486
Correu electrònic: cpfontdelscapellans@hotmail.com

PISTES DE PETANCA LA BALCONADA

Adreça: Passeig de Sant Jordi. Manresa
Telèfon: 938771394

PISTES DE PETANCA PARC SANT IGNASI

Adreça: Parc de Sant Ignasi. Manresa
Telèfon: 938741852

PISTES DE PETANCA PARE IGNASI PUIG

Adreça: Camí de les Torres del Xup. Manresa
Telèfon: 938723166

PISTES DE TENNIS**CLUB TENNIS MANRESA**

Adreça: Carretera de Santpedor, s/n. 08272 Sant Fruitós de Bages

Telèfon: 938772407

Correu electrònic: tennis@clubtennismanresa.com

Web: <http://www.clubtennismanresa.com>

PISTES POLIESPORTIVES**PISTA ESPORTIVA POBLE NOU**

Adreça: Passatge de Jover. 08240 Manresa

PISTA POLIESPORTIVA CAL GRAVAT

Adreça: Cal Gravat. 08240 Manresa

PISTA POLIESPORTIVA ELS COMTALS

Adreça: Barri dels Comtals. 08241 Manresa

PISTA POLIESPORTIVA FONT DELS CAPELLANS

Adreça: Grup de la Font dels Capellans, 18, E. 08243 Manresa

PISTA POLIESPORTIVA DE LA GUIA

Adreça: Grup de la Guia. 08240 Manresa

PISTA POLIESPORTIVA VALLDAURA

Adreça: Carrer del Cós, 3, baixos. 08240 Manresa

ROCÒDROMS**ROCÒDROM DEL CONGOST**

Adreça: Carretera de Sant Joan. 08240 Manresa

Telèfon: 938722912

RUTES I RECORREGUTS A L'AIRE LLIURE**ANELLA VERDA DE MANRESA**

Telèfon: 938752527

Correu electrònic: anellaverda@anellaverdamanresa.cat

Web: <http://www.anellaverdamanresa.cat>

CENTRE DE VISITANTS DEL PARC DE LA SÈQUIA

Adreça: Carretera de Santpedor, s/n. 08242 Manresa (Parc de l'Agulla)

Telèfon: 938749130, 938749131, 938772231

Web: <http://www.parcdelasequia.cat>

PARC DE L'AGULLA

Adreça: Carretera de Santpedor, km1,9. 08240 Manresa

Telèfon: 938725522

Correu electrònic: administracio@aiguesmanresa.cat

Web: <http://www.parcdelasequia.cat>

ZONA ESPORTIVA EL CONGOST -CIRCUIT DE CONDICIONAMENT FÍSIC

Adreça: Carretera de Sant Joan. 08240 Manresa

Telèfon: futbol@ajmanresa.cat

OFERTA EDUCATIVA

LLARS D'INFANTS MUNICIPALS

LLAR D'INFANTS L'ESTEL

Adreça: Carrer d'Edison, 8 B (Polígon Industrial Bufalvent). 08243 Manresa

Telèfon: 938771037

Correu electrònic: bressolvent@ajmanresa.cat

LLAR D'INFANTS LA LLUM

Adreça: Carrer del Bruc, 112-114. 08240 Manresa

Telèfon: 938722056

Correu electrònic: ebm.lestel@encis.coop

LLAR D'INFANTS LA LLUNA

Adreça: Carrer de Sant Antoni Abat, 13. 08242 Manresa

Telèfon: 938776752

Correu electrònic: lallum@suara.coop

LLAR D'INFANTS PETIT PRÍncep

Adreça: Passeig de Sant Jordi, s/n. 08243 Manresa

Telèfon: 938771897

Web: ebm.lluna@encis.coop

LLARS D'INFANTS. GENERALITAT DE CATALUNYA

LLAR D'INFANTS L'ESPURNA

Adreça: Plaça de Catalunya, 1-2. 08240 Manresa

Telèfon: 938740405, 938726361

LLAR D'INFANTS LA GINESTA

Adreça: Carrer de la Concòrdia, s/n. 08242 Manresa

Telèfon: 938740405, 938726361

LLAR D'INFANTS PICAROL

Adreça: Carrer de Viladordis, 5-7. 08241 Manresa

Telèfon: 938742204

Correu electrònic: a8048022@xtec.cat

LLARS D'INFANTS PRIVADES

COL·LEGI L'AVE MARIA

Adreça: Carrer Major, 54-58. 08242 Manresa

Telèfon: 938742161

Correu electrònic: a8020267@xtec.cat

COL·LEGI LA SALLE

Adreça: Carrer de la Pau, 109-111. 08243 Manresa

Telèfon: 938740351

Correu electrònic: a8020218@xtec.cat

Web: <http://www.manresa.lasalle.cat>

ESCOLA JOVIAT 2

Adreça: Carrer de la Muralla de Sant Francesc, 39. 08240 Manresa
 Telèfon: 938754178
 Correu electrònic: joviat@joviat.cat
 Web: <http://www.joviat.cat>

ESCOLA L'ESPILL

Adreça: Carrer de Sant Joan, 51-59. 08240 Manresa
 Telèfon: 938773119
 Correu electrònic: escola-espill@xtec.cat
 Web: <http://www.xtec.es/escola-espill>

ESCOLA VEDRUNA MANRESA

Adreça: Carrer de Santa Joaquina, 2-4. 08240 Manresa
 Telèfon: 938739947
 Correu electrònic: a8020383@xtec.cat
 Web: <http://www.xtec.es/centres/a8020383>

FEDAC Manresa

Adreça: Carrer del Bruc, 45-47. 08240 Manresa
 Telèfon: 938728400
 Correu electrònic: a8020140@xtec.cat
 Web: <http://www.fedac.cat/manresa/>

LLAR D'INFANTS EL SONALL

Adreça: Carrer de Camps i Fabrès, 7. 08240 Manresa
 Telèfon: 938746401
 Correu electrònic: elsonall@hotmail.es

LLAR D'INFANTS ELS ANGELETS

Adreça: Carrer de l'Abat Oliba, 66-68. 08242 Manresa
 Telèfon: 938745787
 Correu electrònic: angelets@angelets.com
 Web: www.elsangelets.com

LLAR D'INFANTS LA BALDUFA

Adreça: Carrer de la Pau, 17. 08240 Manresa
 Telèfon: 938730645
 Correu electrònic: labaldufa.org@gmail.com
 Web: <http://www.labaldufa.org>

CENTRES PÚBLICS D'EDUCACIÓ INFANTIL I PRIMÀRIA

ESCOLA BAGES

Adreça: Carrer de la Sèquia, 55. 08240 Manresa
 Telèfon: 938748188
 Correu electrònic: a8020127@xtec.cat

ESCOLA FLAMA

Adreça: Carretera de Manresa a Santpedor, km3. 08272 Sant Fruitós de Bages (Pineda de Bages)
 Telèfon: 938784020
 Correu electrònic: a8044016@xtec.cat
 Web: <http://www.xtec.es/ceipflama>

ESCOLA ÍTACA

Adreça: Carretera del Pont de Vilomara, 131-141. 08243 Manresa

Telèfon: 938773953,938748549
Correu electrònic: a8064741@xtec.cat

ESCOLA LA FONT
Adreça: Carrer de Sant Cristòfol, 43-45. 08240 Manresa
Telèfon: 938744466
Correu electrònic: a8059755@xtec.cat

ESCOLA LA SÈQUIA
Adreça: Carrer del Camí Vell de Santpedor, 36.08243 Manresa
Telèfon: 938730299
Correu electrònic: a8063898@xtec.cat
Web: <http://blocs.xtec.cat/lasequia>

ESCOLA LES BASES
Adreça: Avinguda de les Bases de Manresa, 1-11. 08242 Manresa
Telèfon: 938757389
Correu electrònic: a8075244@xtec.cat

ESCOLA MUNTANYA DEL DRAC
Adreça: Grup del Pare Ignasi Puig. 08240 Manresa
Telèfon: 938752116
Correu electrònic: a8020012@xtec.cat

ESCOLA PARE ALGUÉ
Adreça: Carrer de Mossèn Jacint Verdaguer, 16-22. 08240 Manresa
Telèfon: 938771689
Correu electrònic: a8020097@xtec.cat

ESCOLA PUIGBERENGUER
Adreça: Carrer de Núria. 08240 Manresa
Telèfon: 938787125
Correu electrònic: a8039318@xtec.cat

ESCOLA RENAIXENÇA
Adreça: Plaça de la Independència, 1. 08242 Manresa
Telèfon: 938752115

ESCOLA SANT IGNASI
Adreça: Carrer del Mestre Albagés, 1-3. 08240 Manresa
Telèfon: 938787128
Correu electrònic: a8020073@xtec.cat
Web: <http://www.xtec.es/centres/a8020073>

ESCOLA SERRA I HUNTER
Adreça: Passeig de Sant Jordi Balconada. 08240 Manresa
Telèfon: 938787129
Correu electrònic: a8038181@xtec.cat

ESCOLA VALLDAURA
Adreça: Carrer d'Ausiàs Marc, 14-18. 08241 Manresa
Telèfon: 938726387
Correu electrònic: a8067600@xtec.cat

CENTRES CONCERTATS D'EDUCACIÓ INFANTIL I PRIMÀRIA

COL·LEGI L'AVE MARIA

Adreça: Carrer Major, 54-58. 08242 Manresa

Telèfon: 938742161

Correu electrònic: a8020267@xtec.cat

COL·LEGI LA SALLE

Adreça: Carrer de la Pau, 109-111. 08243 Manresa

Telèfon: 938740351

Correu electrònic: a8020218@xtec.cat

Web: <http://www.manresa.lasalle.cat>

COL·LEGI MARE DE DÉU DEL PILAR

Adreça: Carrer de Sant Joan, 62-64. 08240 Manresa

Telèfon: 938730404

Correu electrònic: a8020309@xtec.cat

COL·LEGI OMS I DE PRAT

Adreça: Carrer d'Oms i de Prat, 2. 08240 Manresa

Telèfon: 938731100

Correu electrònic: a8020085@xtec.cat

Web: <http://www.xtec.es/centres/8020085>

ESCOLA JOVIAT 2

Adreça: Carrer de la Muralla de Sant Francesc, 39. 08240 Manresa

Telèfon: 938754178

Correu electrònic: joviat@joviat.cat

Web: <http://www.joviat.cat>

ESCOLA L'ESPILL

Adreça: Carrer de Sant Joan, 51-59. 08240 Manresa

Telèfon: 938773119

Correu electrònic: escola-espill@xtec.cat

Web: <http://www.xtec.es/escola-espill>

ESCOLA VEDRUNA MANRESA

Adreça: Carrer de Santa Joaquina, 2-4. 08240 Manresa

Telèfon: 938739947

Correu electrònic: a8020383@xtec.cat

Web: <http://www.xtec.es/centres/a8020383>

FEDAC MANRESA

Adreça: Carrer del Bruc, 45-47. 08240 Manresa

Telèfon: 938728400

Correu electrònic: a8020140@xtec.cat

Web: <http://www.fedac.cat/manresa/>

CENTRES PÚBLICS D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA

INSTITUT CAL GRAVAT

Adreça: Carrer de Puig i Cadafalch, 54-56. 08243 Manresa

Telèfon: 938742368

INSTITUT GUILLEM CATÀ

Adreça: Carrer de Rosa Sensat, 6-8. 08243 Manresa
 Telèfon: 938773705
 Web: <http://www.ieskta.cat>

INSTITUT LACETÀNIA
 Adreça: Avinguda de les Bases de Manresa, 51-59. 08240 Manresa
 Telèfon: 938773750
 Correu electrònic: a8020462@xtec.cat
 Web: <http://www.lacetania.cat>

INSTITUT LLUÍS DE PEGUERA
 Adreça: Plaça d'Espanya, 2. 08240 Manresa
 Telèfon: 938773637
 Correu electrònic: a8020474@xtec.cat
 Web: <http://www.xtec.es/iespeguera>

INSTITUT PIUS FONT I QUER
 Adreça: Carrer d'Amadeu Vives, 21-23. 08243 Manresa
 Telèfon: 938742311
 Correu electrònic: a8033924@xtec.cat
 Web: <http://www.iespfq.org>

CENTRES CONCERTATS D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA

COL·LEGI L'AVE MARIA
 Adreça: Carrer Major, 54-58. 08242 Manresa
 Telèfon: 938742161
 Correu electrònic: a8020267@xtec.cat

COL·LEGI LA SALLE
 Adreça: Carrer de la Pau, 109-111. 08243 Manresa
 Telèfon: 938740351
 Correu electrònic: a8020218@xtec.cat
 Web: <http://www.manresa.lasalle.cat>

COL·LEGI MARE DE DÉU DEL PILAR
 Adreça: Carrer de Sant Joan, 62-64. 08240 Manresa
 Telèfon: 938730404
 Correu electrònic: a8020309@xtec.cat

COL·LEGI OMS I DE PRAT
 Adreça: Carrer d'Oms i de Prat, 2. 08240 Manresa
 Telèfon: 938731100
 Correu electrònic: a8020085@xtec.cat
 Web: <http://www.xtec.es/centres/8020085>

ESCOLA JOVIAT 2
 Adreça: Carrer de la Muralla de Sant Francesc, 39. 08240 Manresa
 Telèfon: 938754178
 Correu electrònic: joviat@joviat.cat
 Web: <http://www.joviat.cat>

FEDAC MANRESA
 Adreça: Carrer del Bruc, 45-47. 08240 Manresa
 Telèfon: 938728400

Correu electrònic: a8020140@xtec.cat
 Web: <http://www.fedac.cat/manresa/>

ENSENYAMENTS ARTÍSTICS

CONSERVATORI PROFESSIONAL MUNICIPAL DE MÚSICA DE MANRESA
 Adreça: Carrer d'Ignasi Balcells, 12-14. 08241 Manresa
 Telèfon: 938720088
 Correu electrònic: conservatori@ajmanresa.cat
 Web: <http://www.conservatori-manresa.cat>

ESCOLA D'ART DE MANRESA
 Adreça: Carrer dels Infants, 2. 08240 Manresa
 Telèfon: 938773705, 938726369, 938743930, 938691350
 Correu electrònic: a8046761@xtec.cat
 Web: <http://www.escolaart-manresa.cat>

ENSENYAMENT PROFESSIONAL

INSTITUT GUILLEM CATÀ
 Adreça: Carrer de Rosa Sensat, 6-8. 08243 Manresa
 Telèfon: 938773705
 Web: <http://www.ieskta.cat>

INSTITUT LACETÀNIA
 Adreça: Avinguda de les Bases de Manresa, 51-59. 08240 Manresa
 Telèfon: 938773750
 Correu electrònic: a8020462@xtec.cat
 Web: <http://www.lacetania.cat>

JOVIAT 1
 Adreça: Carrer de Folch i Torres, 5-13, esc.2. 08240 Manresa
 Telèfon: 938726988
 Correu electrònic: a8060113@xtec.cat
 Web: <http://www.joviat.com>

ALTRES ENSENYAMENTS

CENTRE DE FORMACIÓ D'ADULTS «JACINT CARRIÓ I VILASECA»
 Adreça: Plaça de Cots, 5-7. 08240 Manresa (Casa Caritat)
 Telèfon: 938741136
 Correu electrònic: a8060113@xtec.cat
 Web: <http://www.xtec.cat/cfajcarrio>

CENTRE DE REEDUCACIÓ AUDITIVA I LOGOPÈDICA - ARANS
 Adreça: Carrer de Pompeu Fabra, 8, local 32. 08242 Manresa
 Telèfon: 938729760
 Correu electrònic: arans@manresa.net
 Web: <http://www.aransmanresa.cat>

ESCOLA DE CAPACITACIÓ AGRÀRIA
 Adreça: Avinguda Universitària, 4-6. 08242 Manresa
 Telèfon: 938724074, 938749060, 933103400, 938733312, 938787035
 Web: <http://www.gencat.cat/dar/ecas>

ESCOLA HOSPITALÀRIA (HOSPITAL DE SANT JOAN DE DÉU)
 Adreça: Carrer del Doctor Joan Soler, s/n. 08243 Manresa
 Telèfon: 938742112
 Correu electrònic:hosp.g.man@hgm.scs.es

ESCOLA JERONI MORAGAS - AMPANS
 Adreça: Carretera de Santpedor, km4,4. 08251 Santpedor
 Telèfon: 938272300
 Correu electrònic:ampans@ampans.cat
 Web: <http://www.ampans.cat>

ESCOLA OFICIAL D'IDIOMES DE MANRESA (EOI)
 Adreça: Baixada de les Cots. 08240 Manresa
 Telèfon: 938748243,938748220
 Correu electrònic:a8059551@xtec.cat
 Web: www.eoimanresa.cat

OFERTA MEDIAMBIENTAL

CAMP D'APRENTATGE DEL BAGES - CASA DE LA CULLA
 Adreça: Carrer de la Culla,s/n (Casa de la Culla). 08240 Manresa
 Telèfon: 938744358
 Correu electrònic:cda-bages@xtec.cat
 Web: <http://www.xtec.net/cda-bages>

CENTRE DE L'AIGUA DE CAN FONT
 Adreça: Carretera de Santpedor, 175. 08242 Manresa
 Telèfon: 938748616
 Correu electrònic:canfont@parcdelasequia.com
 Web: <http://www.parcdelasequia.cat>

CENTRE DE VISITANTS DEL PARC DE LA SÈQUIA
 Adreça: Carretera de Santpedor, s/n. 08242 Manresa(Parc de l'Agulla)
 Telèfon:938749130,938749131,938772231
 Web: <http://www.parcdelasequia.cat>

PARC AMBIENTAL DE BUFALVENT - ABOCADOR COMARCAL DE MANRESA
 Adreça: Carretera del Pont de Vilomara, s/n. 08243 Manresa
 Telèfon: 937433407
 Correu electrònic:consorcibages@consorcibages.cat
 Web: <http://www.consorcibages.cat>

PARC DE L'AGULLA
 Adreça: Carretera de Santpedor, km1,9. 08240 Manresa
 Telèfon: 938725522
 Correu electrònic:administracio@aiguesmanresa.cat
 Web: <http://www.parcdelasequia.cat>

RESUM I CONCLUSIONS

- En el període que va del 2008 al 2015, la població no només s'estanca, sinó que presenta un creixement negatiu constant des de l'any 2011. El saldo demogràfic, entès com la diferència entre la natalitat i la mortalitat, serà negatiu l'any 2016. Si sumem a aquest fet la pèrdua migratòria, el resultat és una disminució significativa de la població, amb una tendència encara més marcada a l'envelliment.
- L'any 2014 l'esperança de vida mitjana de Manresa era de 83,72 anys, gairebé tres punts (anys) per sobre de l'esperança de vida a la ciutat de la dècada anterior (2004). L'esperança de vida en néixer és de 87 anys entre les dones i de gairebé 81 anys entre els homes.
- Una alta esperança de vida, combinada amb el descens de la taxa de natalitat dels últims anys, fa pensar en una tendència encara més marcada a l'envelliment i al sobreenvelliment de la població.
- Encara que no es pot establir un paral·lelisme simple entre l'esperança de vida i el benestar i la qualitat de vida de les persones, el cert és que tots els països i regions del món que registren mitjanes d'esperança de vida elevades són zones amb una cobertura sanitària àmplia, fortes estructures d'estat per al benestar i una forta base econòmica, fonamentada en la recerca i la tecnologia. Podem afirmar, doncs, que es tracta d'una bona notícia, si bé suposa un repte per al municipi en termes d'organització social, serveis, recursos i benestar en general.
- El col·lectiu major de seixanta anys és molt important a Manresa i molt influent a l'hora de definir polítiques de caire públic, com poden ser les de salut; cal anticipar les conseqüències sobre la salut associades a l'envelliment i al sobreenvelliment de la població.
- Manresa va registrar l'any 2015 una taxa demortalitat lleugerament superiora del conjunt de Catalunya, probablement a causa de l'evolució demogràfica de la ciutat, que ha anat tendint a l'envelliment i al sobreenvelliment de la població.
- S'observa un descens progressiu en la taxa bruta de mortalitat (TBM) durant la primera dècada del segle XXI (tant al conjunt de Catalunya com a Manresa en particular), especialment remarkable entre els homes.
- Les malalties del sistema circulatori i els tumors agrupen més del 50% de la taxa específica de mortalitat per grans capítols en el període 2013-2014 (769 defuncions sobre 1.362).
 - Entre les dones, la principal causa de mort són la demència senil, vascular i no especificada, seguida de les malalties cerebrovasculares i la insuficiència cardíaca.
 - Entre els homes, la principal causa de defunció són les malalties isquèmiques del cor, seguides dels tumors malignes de tràquea, bronquis i pulmó i, en tercer lloc, de les malalties cerebrovasculares.
- Des del període 2003-2004 s'ha reduït fins a cinc punts el percentatge de morts evitables a la ciutat, que ha passat d'un 14,81% del total de defuncions a un 9,14%.
- Els accidents de trànsit han anat disminuint amb el pas dels anys. Durant el període 2014-2015, de tots els accidents analitzats un 71,9% van passar a la zona urbana del municipi, mentre que el 28,1% van ser a la zona interurbana. Tot i la tendència general decreixent dels

accidents de trànsit al municipi, durant el període 2014-2015 es va registrar un repunt en l'accidentalitat. S'ha de destacar el descens en el nombre de víctimes joves, així com en accidents nocturns.

- Pel que fa a la morbiditat, les malalties en l'aparell circulatori i sistema nerviós i òrgans dels sentits són les que predominen als serveis de l'hospital d'aguts.
- El fet que les temperatures cada cop siguin més extremes (estius més calorosos i hiverns més freds) provoca la proliferació de problemes respiratoris en la població, propiciant més constipats. D'altra banda, els efectes de la calor extrema estan relacionats amb un alt percentatge de la mortalitat a Europa. Finalment, això també contribueix a un augment de contaminació atmosfèrica i de patrons pol·línics, que fomenten les al·lèrgies i els problemes respiratoris en general.
- En coherència amb les dades demogràfiques de la ciutat, es continua observant una tendència creixent, des de fa una dècada, en la taxa d'utilització dels recursos sociosanitaris.
- Tant els embarassos com els naixements de la ciutat experimenten un retrocés, amb una davallada sostinguda des de l'any 2006. La majoria dels embarassos (63,9%) es concentren en dones d'entre 20 i 34 anys, si bé continua augmentant el percentatge de dones majors de 35 anys embarassades (32,7% del total).
- En relació amb els hàbits de salut de la població, entre els infants de Manresa hi ha un clar desajust entre la fruita i la verdura consumida (2-3 cops per setmana) i la recomanació de consum diari. Es registra també un consum excessiu de dolços i pastisseria, embotits i, en menor mesura, de refrescos.
- Les hores associades al sedentarisme tripliquen les dedicades a fer alguna activitat física entre els nens de 9 a 10 anys.
- Es registra prop d'un 30% de sobrepès i obesitat entre els infants de la ciutat.
- El consum de risc d'alcohol és inferior entre els joves residents a Manresa, comparativament amb els joves residents en àmbits rurals de la comarca. Tot i això, el consum d'alcohol és un problema greu que cal afrontar. La regularització, el fàcil accés, les borratxeres entre amics i les falses expectatives provoquen que cada cop es comenci a beure alcohol a edats més primerenques. A Manresa, el consum d'alcohol entre els joves és més prevalent entre els de nivell socioeconòmic alt.
- El consum de tabac ha disminuït considerablement des de l'any 2002, i ha passat d'un 32,1% a un 25,9%. L'abordatge del tabaquisme inclou estratègies per evitar la incorporació de nous fumadors, augmentar el nombre d'exfumadors i evitar l'exposició al fum ambiental del tabac, principalment en la infància. Els professionals de la salut, i especialment els de l'atenció primària, tenen un paper molt actiu en la prevenció, el consell i el tractament del tabaquisme.
- La xifra de persones ateses pels serveis socials de l'Ajuntament de Manresa ha anat en augment, i ha passat de 8.000 usuaris l'any 2008 a 13.727 l'any 2015 (un 18,2% de la població). Pràcticament un de cada tres estrangers va fer ús dels serveis socials de l'Ajuntament. Comparativament, entre els autòctons aquesta proporció disminueix a una ràtio d'un usuari de serveis socials per cada set habitants. Pel que fa als problemes detectats, els més habituals són els relacionats amb ingressos (31%), seguits dels laborals (18%), l'autonomia personal (18%), l'habitatge (18%) i les relacions familiars (12%).
- Manresa supera en més de sis punts la mitjana catalana respecte a les prestacions socials i en gairebé un punt la mitjana comarcal.

BIBLIOGRAFIA

Agència Catalana de l'Aigua [Internet]. Disponible en: <https://aca-web.gencat.cat/aca/appmanager/aca/aca/>

Aigües de Manresa [Internet]. Disponible en: <http://www.aiguesmanresa.cat/>

Ajuntament de Manresa. Diagnosi Ambiental de Manresa [Internet]. 2000 Gener. (Agenda 21 de Manresa). Disponible en: https://www.manresa.cat/docs/docsArticle/4224/doc_contingut_4188.pdf

Àrea de la Dona - Ajuntament de Manresa [Internet]. Disponible en: <http://www.manresa.cat/web/article/181-dona>

Àrea d'Esports - Ajuntament de Manresa [Internet]. Disponible en: <http://www.manresa.cat/web/article/111-esports>

Àrea d'Ensenyament - Ajuntament de Manresa [Internet]. Disponible en: <http://www.manresa.cat/web/article/3358-ensenyament>

Àrea de Gent gran - Ajuntament de Manresa [Internet]. Disponible en: <http://www.manresa.cat/web/article/4207-gent-gran>

Àrea d'Infància - Ajuntament de Manresa [Internet]. Disponible en: <http://www.manresa.cat/web/article/5409-infancia>

Àrea de Joventut - Ajuntament de Manresa [Internet]. Disponible en: <http://www.manresa.cat/web/article/4226-joventut>

Àrea de Medi Ambient i Sostenibilitat - Ajuntament de Manresa [Internet]. Disponible en: <http://www.manresa.cat/web/article/666-medi-ambient-i-sostenibilitat>

Àrea de Mobilitat - Ajuntament de Manresa [Internet]. Disponible en: <http://www.manresa.cat/web/article/3079-mobilitat>

Àrea de Neteja i residus - Ajuntament de Manresa [Internet]. Disponible en: <http://www.manresa.cat/web/article/4136-neteja-i-residus>

Àrea de Sanitat - Ajuntament de Manresa [Internet]. Disponible en: <http://www.manresa.cat/web/article/4289-sanitat>

Àrea de Serveis Socials - Ajuntament de Manresa [Internet]. Disponible en: <http://www.manresa.cat/web/article/331-serveis-socials>

Àrea d'Urbanisme - Ajuntament de Manresa [Internet]. Disponible en: <http://www.manresa.cat/web/article/632-urbanisme>

Àrea de Via pública - Ajuntament de Manresa [Internet]. Disponible en: <http://www.manresa.cat/web/article/4435-via-publica>

Ajuntament de Manresa. Anuari Estadístic de Manresa 2011 [Internet]. Report: «Clima i atmosfera». Disponible en: https://www.manresa.cat/docs/docsArticle/4267/doc_contingut_4055.pdf

Ajuntament de Manresa. Estudi Ambiental Estratègic [Internet]. 2015 feb. (Pla d'Ordenació Urbànica Municipal (POUM) de Manresa). Disponible en: http://www.ajmanresa.cat/web/imatges/continguts/doc_contingut_11520.pdf

Ajuntament de Manresa. Dades de Serveis Socials [Internet]. 2015. Disponible en: https://www.manresa.cat/docs/docsArticle/331/dades_serveis_socials_any_2015.pdf

Ajuntament de Manresa. Memòria Ambiental [Internet]. 2012 jun. (PMU de Manresa). Disponible en: https://www.manresa.cat/docs/docsArticle/3138/doc_contingut_10326.pdf

Ajuntament de Manresa. Memòria 2015. Sanitat [Internet]. Disponible en: <http://www.manresa.cat/docs/docsArticle/4344/memosanitat1x.pdf>

Ajuntament de Manresa. Pla de Mobilitat de Manresa [Internet]. 2011 mar. Report No.: Volum II: Diagnosi 2010. Disponible en: https://www.manresa.cat/docs/docsArticle/3138/doc_contingut_10321.pdf

Clínica Universitària. Fundació Universitària del Bages. Programa de detecció precoç de problemes de salut escolar. Manresa, curs 2015-2016.

Departament de Salut. Memòria de la Regió Sanitària Catalunya Central [Internet]. Generalitat de Catalunya; 2015. Disponible en: http://catsalut.gencat.cat/web/.content/minisite/catsalut/coneix_catsalut/memories_activitat/memories_regions_sanitaries/memories_2005_2013/catalunya_central/memoria_rscatcentral_2015.pdf

Departament de Salut. Resultats de l'enquesta de salut de Catalunya (ESCA) [Internet]. Generalitat de Catalunya. Disponible en: http://salutweb.gencat.cat/ca/el_departament/estadistiques_sanitaries/enquestes/esca/resultats_enquesta_salut_catalunya/

Departament de Salut. Indicadors de salut 2015 [Internet]. Generalitat de Catalunya. Observatori del Sistema de Salut de Catalunya. Disponible en: http://observatorisalut.gencat.cat/ca/indicadors_i_publicacions/indicadors_salut/index.html

Diputació de Barcelona. Informes d'indicadors en salut social. Sistemes d'informació en salut: Municipi de Manresa, any 2015.

Diputació de Barcelona. Pla de Salut 2011-2015 [Internet]. 2012. Disponible en: http://www.diba.cat/c/document_library/get_file?uuid=4a7ad968-d179-4a2f-a32c-3803cf7c8e1b&groupId=713456

Galindo, Francesc. El consum d'aigua a les llars ha baixat el 35% en 15 anys i s'acosta al mínim higiènic. Regió7. de setembre del de 2016;

Institut Estadístic de Catalunya (Idescat). Territori. El municipi en xifres. Manresa [Internet]. Disponible en: <http://www.idescat.cat/emex/?id=081136>

Obradors Rial N, Ariza C, Muntaner C. Factors individuals i contextuals associats al consum de risc d'alcohol en joves de la Catalunya Central [Tesi doctoral]. Universitat Pompeu Fabra; 2015.

Punt d'Informació Aerobiològica [Internet]. Disponible en: <http://lap.uab.cat/aerobiologia/ca/>

Ajuntament de Manresa

UMANRESA

UNIVERSITAT DE VIC
UNIVERSITAT CENTRAL
DE CATALUNYA

Facultat de Ciències de la Salut